

รายงานวิจัย

เรื่อง

การประเมินผลหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

An Curriculum Evaluation of Master Degree in Educational Technology Faculty
of Education, Silpakorn University

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกนถน์ บางท่าไม้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ามนต์ เรืองฤทธิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนิรุทธิ์ สติมัน
รองศาสตราจารย์ สมหญิง เจริญจิตรกรรม
รองศาสตราจารย์ ประทีน คล้ายนาค

รายงานการวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ.2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้คือ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา 2) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักศึกษาปัจจุบัน บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion), แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการทำกลุ่มสนทนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยแยกเป็นรายด้านดังนี้ 1) การประเมินในด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และแผนการดำเนินงานของสาขาวิชา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีเหมาะสม มหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบันและอาจารย์ มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ/อาจารย์วิทยานิพนธ์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณ และกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีเหมาะสม มหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบันและอาจารย์ มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 3) การประเมินด้านกระบวนการ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ การด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านวัดและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีเหมาะสม มหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบันและอาจารย์ มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 4) การประเมินด้านผลผลิต ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 5) ผลการประเมินด้านผลกระทบ ได้แก่ คุณลักษณะของมหาบัณฑิตในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สมรรถภาพของมหาบัณฑิต ผลงานของมหาบัณฑิต ภาพลักษณ์ของมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

2. ผลศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบท ความต้องการของสังคมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ พัฒนานักวิจัยด้านเทคโนโลยีการศึกษา เน้นพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาและประเทศชาติ

คำสำคัญ การประเมินหลักสูตร, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาบัณฑิต

Abstract

The objectives of this research were: 1) an evaluation of Master Degree in Educational Technology Faculty of Education, Silpakorn University, and 2) investigating the guidelines to development the Master of Educational Technology curriculum. The respondents were comprised of experts, lecturers, graduate, current students and employers. The research instruments were focus group discussion forms and survey questionnaires, and statistical analysis of the quantitative data by mean ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D). Analysis of the qualitative data included content analysis form focus group discussion.

The result of the research found that:

1. The curricula evaluation of Master Degree in Educational Technology it was suitable at the high level, 1) in the aspect of context, expert agreed that the objectives, structure of curriculum and the plan of the department were appropriate. The graduates, current students and lecturers are agreed that the context were appropriate at the highest level ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.52), 2) for the input aspect, expert agreed that the content of curriculum, students' qualification, entrance exam, lecturers' quality and advisors' quality, physical environment, materials, equipment and facilities, budget, and rules and regulations. The graduates, current students and lecturers are agreed that the input were appropriate at the high level ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.52), 3) in the aspect of process, expert agreed that the instructional management, the academic advisors, learning activities and learning evaluation. The graduates, current students and lecturers are agreed that the input were appropriate at the high level ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.58), 4) in the aspect of output, employers are agreed that the ethics morals, knowledge, cognitive skills, interpersonal skills and responsibility and numerical, communication and information technology skills were appropriate at the highest level ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.42), and 5) in the aspect of impact, employers are agreed that the graduates' characteristics that they are competence to do the works, desirable characteristics of graduate, competencies, graduate work, image of graduate were appropriate at the highest level ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.52).

2. The guidelines of Educational Technology curriculum, the suggestions of expert was found that should improve the curricular more up to date suitably with the context and the needs of society and new technology. There should build the researchers in educational technology developing the new innovations in order to develop the education and country.

Keywords : Evaluation, Educational Technology, Master Degree

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะการสนับสนุนจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร. ชีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ที่ให้การสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ฐาปนี ธรรมเมธา ที่ปรึกษาโครงการวิจัย และคณาจารย์ ภาควิชาทุกท่านคอยให้คำแนะนำและสนับสนุนให้ดำเนินการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วง คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง และเกษิขกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชัย ชีระเรืองไชยศรี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ที่ให้ความกรุณาในการวิพากษ์หลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมักรสมร ภักดีเทวา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพล บุญลือ และอาจารย์ ดร.สิทธิชัย ลายเสมา ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความกรุณาอนุเคราะห์ประเมินข้อคำถามในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้ใช้บัณฑิต หัวหน้าหน่วยงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร ขอขอบคุณมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน สาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ทุกคนที่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ จากงานวิจัยในครั้งนี้ขอมอบแด่ผู้ที่สนใจในการศึกษาค้นคว้า

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
หลักสูตร	7
การประเมินหลักสูตร	16
รูปแบบการประเมินหลักสูตร	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	42
ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย	42
ข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ตอนที่ 1 ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท (Context)	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการ (Process)	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิต (Output)	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลกระทบ (Impact)	86
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา	90
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	93
สรุปผลการวิจัย	93
อภิปรายผลการวิจัย	97
ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	109
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	110
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	112
ภาคผนวก ค รายละเอียดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	
สาขาเทคโนโลยีการศึกษา	154
ประวัติผู้วิจัย	190

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สรุปการประเมิน CIPP กับประเภทการตัดสินใจ
2	บทบาทการประเมิน CIPP
3	การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ CIPP
4	ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาปัจจุบันสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
5	ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
6	ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน
7	ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
8	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านบริบท
9	ผลการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรของมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์
10	ผลการประเมินโครงสร้างของหลักสูตรของมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์
11	ผลการประเมินแผนการดำเนินงานของสาขาวิชาของมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์
12	การประเมินปัจจัยนำเข้าจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
13	ผลการประเมินความเหมาะสมด้านเนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร
14	รายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร
15	คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก
16	คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ/อาจารย์วิทยานิพนธ์
17	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
18	งบประมาณ
19	กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ
20	การประเมินผลกระบวนการตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
21	การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร
22	ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษา วิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา
23	ด้านกิจกรรมนักศึกษา
24	ด้านการวัดผล
25	ความเหมาะสมของผลที่ได้จากการศึกษา
26	ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม
27	ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้
28	ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
29	ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	84
30	ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	85
31	ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	86
32	คุณลักษณะของมหาบัณฑิตในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ	86
33	ภาพรวมของการประเมินหลักสูตร	89

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler	13
3	กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler	14
4	ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Taba	15
5	ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการศึกษา	21
6	รูปแบบการประเมินของ Provus	23
7	ประเภทและความสัมพันธ์ของ Stufflebeam ต่อสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่เป็นจริง	28
8	ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลกับการตัดสินใจ	29

บทที่ 1

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการหนึ่งของระบบการศึกษา อันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นภายในห้องเรียน นอกห้องเรียน หรือไม่ใช่ห้องเรียนก็ได้ กระบวนการเรียนการสอนมีองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ครู นักเรียน หลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ศูนย์การเรียนรู้ วิธีการสอน แบบทดสอบ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ บรรยากาศในห้องเรียน กลุ่มเพื่อน อาคารสถานที่ ฯลฯ

เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา คือ "คุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน" ครูเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญต่อการทำให้การดำเนินการศึกษากลายเป็นไปตามเป้าหมาย แต่ปัญหาหลายประการที่พบ คือ คุณภาพของการเรียนการสอนที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังของการปฏิรูปการศึกษา ครูไม่สามารถสอนให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนไม่ทราบว่าผู้เรียนมีจุดเด่นจุดด้อยในเรื่องใดบ้าง มีศักยภาพมากน้อยเพียงใด หรือหลักสูตรที่ใช้ไม่ได้สนับสนุนให้เกิดการเรียนการสอนสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ซึ่งหลักสูตรถือว่าเป็นกรอบแนวทางและองค์ประกอบหลักในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรที่ดีควรสอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน การพัฒนาการศึกษาและสังคม

ในการทำงานหรือประกอบกิจกรรมใดๆ ก็ตามจะต้องมีขั้นตอนการดำเนินงานในทุกๆ เรื่อง และจะต้องมีขั้นตอนหนึ่ง ที่ขาดไม่ได้ก็คือ การประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่จะทำให้ทราบว่าการทำงานหรือการทำการกิจกรรมใด ๆ ประสบผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด มีปัญหาอะไรบ้างเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง และแก้ไขเพื่อพัฒนางานนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น ในด้านการศึกษา ก็จำเป็นต้องมีการประเมินผลการจัดการศึกษาว่ามีผลเป็นเช่นไร บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาที่จะต้องมีการประเมินผลก็คือ การประเมินหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ กิจกรรม โปรแกรมการศึกษา หรือโครงการการศึกษาที่จัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ตลอดจนถึงการวางแผนของเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การเรียนการสอนที่จัดให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ (โชติ เพชรชื่น. 2536 :570 ; สุมิตร คุณากร.2523 : 2 ; ทิศนา แคมมณี. 2535 : 133 ; เสริมศรี ไชยศรี. 2526 : 1 สงัด อุทรานันท์. 2532 : 11-12)

หลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรเมื่อพิจารณาธรรมชาติของหลักสูตรโดยทั่วไปแล้วหลักสูตรของแต่ละรายวิชาจะมีจุดเน้นในด้านหนึ่งด้านใดดังต่อไปนี้

ด้านที่หนึ่ง เป็นหลักสูตรที่เน้นทางด้านวิชาการหรือพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ในลักษณะการส่งเสริมความรู้ ความคิดและสติปัญญา

ด้านที่สอง เป็นหลักสูตรที่เน้นการเสริมสร้างทักษะทางกาย ซึ่งเน้นกลไกของร่างกายในการกระทำกิจกรรมหรือทักษะพิสัย (Psychomotor domain) เช่น วิชาประเภทการงาน การอาชีพ การพลศึกษา นาฏศิลป์ และดนตรี เป็นต้น

ด้านที่สาม เป็นหลักสูตรที่เน้นการปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม จริยธรรมและความประพฤติของผู้เรียนหรือจิตพิสัย (Affective domain)

เนื่องจากวิธีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ มีลักษณะการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการฝึกทักษะต่าง ๆ ไว้จำนวนมากและหลากหลายอยู่แล้ว การสอนในสองด้านแรกเป็นการสอนที่เน้นทางด้านพุทธิพิสัยและด้านปฏิบัติหรือทักษะพิสัย เป็นการเรียนการสอนที่ตรงไปตรงมา ตรวจสอบหรือประเมินผลได้ชัดเจนว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว อีกนัยหนึ่งก็คือสามารถบอกได้ว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้และบรรลุจุดหมายที่วางไว้หรือไม่ จึงเป็นเรื่องของการมุ่งผลสัมฤทธิ์แห่งการเรียนรู้ของผู้เรียน การวัดและประเมินผลก็สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้โดยตรง ส่วนการเรียนรู้ทางด้านจิตพิสัย เป็นการเรียนรู้ที่มีความซับซ้อนกว่า เพราะเป้าหมายของการเรียนด้านนี้ต้องมุ่งถึงขั้นสามารถนำไปปฏิบัติด้วย ไม่ใช่เพียงการรู้และการเข้าใจในเรื่องจริยธรรมหรือความดีเท่านั้น แต่ที่จำเป็นต้องเน้นการเรียนรู้ทางด้านจริยธรรมเป็นกรณีพิเศษ ดังนั้นหลักสูตรจะต้องมีการปรับเปลี่ยนและมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง หลักสูตรจึงควรได้รับการประเมินเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง

การประเมินหลักสูตร คือ การพิจารณาเปรียบเทียบและตัดสินใจ เกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ในระบบหลักสูตรว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความสอดคล้องกันระหว่างมาตรฐาน ความมุ่งหวังและการปฏิบัติจริงเพียงใด รวมถึงการพิจารณาว่าหลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้ดียิ่งขึ้น (บุญชม ศรีสะอาด 2546:152) และสุนีย์ ภูพันธ์ (2546:58) ได้กล่าวถึงการประเมินหลักสูตร ว่ามีจุดประสงค์สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพิจารณาว่าโครงสร้างของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน มีความสอดคล้องระหว่างกันเพียงใด และโครงสร้างดังกล่าวสอดคล้องกับปรัชญา แผนพัฒนา นโยบายของประเทศและความต้องการของสังคมเพียงใด 2) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตร ว่าสมควรจะนำไปใช้ในการเรียนการสอนต่อหรือไม่ มีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร 3) เพื่อพิจารณาคุณภาพของผลผลิตจากหลักสูตรว่ามีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือไม่ มีผลกระทบอย่างไรจากผลผลิตของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เปิดสอนในระดับปริญญามหาบัณฑิตตั้งแต่ปี 2540 โดยได้มีการปรับปรุงหลักสูตรและใช้หลักสูตรมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันได้เปิดใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2556) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติล่าสุด โดยมีปรัชญาของหลักสูตร คือ สร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมและเชี่ยวชาญในวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา เป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา ตลอดจนการวิจัยและการบริการด้านเทคโนโลยีการศึกษาแก่สังคม ซึ่งวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนี้ 1) เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ 2) เพื่อผลิตบุคลากรให้มีทักษะและความคิดริเริ่มสามารถพัฒนาการออกแบบ การผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น 3) เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการสำหรับทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา 5) เพื่อผลิตผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาทำหน้าที่วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาใหม่ๆ ดังนั้นหลักสูตรจะต้องมีการพัฒนา และปรับปรุงประเมินหลักสูตรตามกรอบการดำเนินงานด้านหลักสูตรและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ 1) ให้คณะวิชาการรายงานผลการประเมินหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย เมื่อครบ 1 รอบของการใช้หลักสูตร 2) ควรประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาหรือบัณฑิตในด้านความก้าวหน้าของการทำงาน อัตราการแข่งขันกันระหว่างบัณฑิตจากสถาบันต่าง

ๆ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้บัณฑิตประสบความสำเร็จในการทำงาน 3) มหาวิทยาลัยควรมหาผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาประเมินหลักสูตรให้มากที่สุด เพื่อให้การประเมินเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งผู้ประเมินและเจ้าของหลักสูตรที่ถูกประเมิน

จากเหตุผลดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง ปี พ.ศ. 2556) ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้เปิดสอนครบวงจรการดำเนินการผลิตบัณฑิต เพื่อหาข้อสรุปมาเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรในด้านต่างๆ และได้แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

1. นักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโทสาขาเอกวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 34 คน
2. อาจารย์ผู้สอน อาจารย์พิเศษ กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาจำนวน 8 คน
3. มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 12 คน
4. ผู้ใช้บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 14 คน
5. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านการประเมิน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินแบบ โดยองค์ประกอบของการประเมิน มี 5 ด้าน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรและเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบในกลุ่มที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหารนักศึกษาบัณฑิต อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิตแล้วนำผลไปวิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดในการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPi Model ตามแนวคิดของของ Danial L. Stufflebeam (2004) เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย

1. การประเมินด้านบริบท หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ หลักสูตรโครงสร้างของหลักสูตร แผนการดำเนินงานของภาควิชา จุดอ่อนจุดแข็งของสาขาวิชา โดยเก็บข้อมูลกับ ผู้ทรงคุณวุฒิ มหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์ผู้สอน
2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าหมายถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์และโครงสร้างเนื้อหาสาระ คุณสมบัติของผู้เรียนวิธีการสอบคัดเลือกคุณสมบัติของอาจารย์

ผู้สอนอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการวัดคุณภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆตลอดจนงบประมาณในการผลิตบัณฑิต โดยเก็บข้อมูลกับ ผู้ทรงคุณวุฒิ มหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์ผู้สอน

3. การประเมินด้านกระบวนการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมของผู้สอน พฤติกรรมของผู้เรียน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการจัดการเรียนการสอนการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารหลักสูตร การประกันคุณภาพหลักสูตร โดยเก็บข้อมูลกับ ผู้ทรงคุณวุฒิ มหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์ผู้สอน

4. การประเมินด้านผลผลิต หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านคุณลักษณะบัณฑิต ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต ความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยเก็บข้อมูลกับผู้ใช้บัณฑิต

5. การประเมินด้านผลกระทบ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นเพื่อประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงานการพัฒนาศักยภาพเป็นผู้นำสมรรถนะในด้านเทคโนโลยีการศึกษา โดยเก็บข้อมูลกับผู้ใช้บัณฑิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง เอกสารที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนของสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่พัฒนาขึ้นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งปรับปรุงจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา พ.ศ.2556 ประกอบด้วย 8 หมวด ดังนี้ หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์ หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร และหมวดที่ 8 การประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานของหลักสูตร

2. การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการรวบรวม ศึกษา และวิเคราะห์ เพื่อการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรในลักษณะการตัดสินคุณค่า ประเด็นต่างๆ ว่ามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใดโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และนำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมากขึ้น

3. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและหรือมีความรู้ความสามารถประสบการณ์ด้าน เทคโนโลยีการศึกษา ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

4. อาจารย์ หมายถึง บุคลากรที่สอนในรายวิชาต่าง ๆ ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้ปรึกษาทางวิชาการในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา พ.ศ. 2556

5. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาพ.ศ. 2556 ชั้นปีที่ 2 ถึง 3 ปีการศึกษา 2559

6. บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา พ.ศ. 2556 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2558 - 2560

7. ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา พ.ศ. 2558 - 2559 ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

8. แนวทางการพัฒนา หมายถึง ทิศทาง แนวโน้มในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทราบผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินผล(Evaluative Research) โดยใช้รูปแบบชิป (CIPPI Model) ในการประเมินผลซึ่งการกำหนดโครงสร้างการประเมินสามารถแสดง ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.4 การพัฒนาหลักสูตร
2. การประเมินหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.3 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร
3. รูปแบบของการประเมินหลักสูตร
 - 3.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของปวยแซงส์
 - 3.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler)
 - 3.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus Discrepancy Evaluation Model)
 - 3.4 รูปแบบในการประเมิน CIPP ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญในการจัดการศึกษาทุกระดับเพราะเป็นตัวกำหนดหรือกรอบของแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ผู้วิจัยนำเสนอ ดังนี้

1.1. ความหมายของหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตรมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

กาญจนา คุณารักษ์ (2543 : 38) กล่าวถึง ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึงโครงการหรือแผนอันประกอบไปด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง กิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนไปสู่ศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล

ธำรง บัวศรี (2532 : 64) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึงประสบการณ์ทางการศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้รับการฝึกการอบรมในด้านต่างๆ อย่างดีที่สุด จนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนเองอย่างมีความสุข สามารถประกอบอาชีพได้ตามปรารถนา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) ได้ให้ความหมายคำว่าหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง ประสบการณ์เรียนรู้ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ได้เรียนรู้ และพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่โรงเรียนปรารถนา และหลักสูตรที่ดีนั้นต้องตอบสนองความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนอันสอดคล้องกับความต้องการของชีวิตที่เหมาะสมที่สุด

สมเกียรติ ศรีสกุล (2539 : 13) ได้ให้คำจำกัดความของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมและประสบการณ์ทั้งในและนอกหลักสูตรสถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พิจารณาในทุกด้าน

สุจิต เพียรชอบ (2524 : 1) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์หรือกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นทั้งใน และนอกชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทุกด้าน

Good (1973 : 149) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ โดยสรุปได้ ดังนี้ 1) หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย หลักสูตรศิลปศึกษา เป็นต้น 2) หลักสูตรเป็นเค้าโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่ต้องสอนที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความรู้จบชั้นหรือได้รับใบประกาศนียบัตรเพื่อเข้าสู่การอาชีพต่อไป 3) หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียน ภายใต้การแนะนำของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา

Sowell (1996 : 5) ได้กล่าวว่า มีผู้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้อย่างมากมาย เช่น หลักสูตร เป็นการสะสมความรู้ดั้งเดิม เป็นวิธีการคิด เป็นประสบการณ์ที่ถูกกำหนดไว้ เป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้ เป็นความรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นเนื้อหาและกระบวนการ เป็นแผนการเรียนการสอน เป็นจุดหมายปลายทางและผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนและเป็นผลผลิตของระบบเทคโนโลยี เป็นต้น โซเวลล์ ได้อธิบายว่า เป็นเรื่องปกติที่นิยามความหมายของหลักสูตรมีความแตกต่างกันไปเพราะบางคนให้ความหมายของหลักสูตรในระดับที่แตกต่างกันหรือไม่ได้แยกหลักสูตรกับการจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตาม โซเวลล์ ได้สรุปว่า หลักสูตร คือ การสอนอะไรให้กับผู้เรียน ซึ่งมีความหมายที่กว้างขวาง ที่รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ทักษะ และ ทศนคติ ทั้งที่ได้กำหนดไว้และไม่ได้กำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา

Taba (1962 : 12) กล่าวถึง ความหมายของหลักสูตรโดยสรุปได้ดังนี้ หลักสูตร หมายถึงประสบการณ์ต่างๆ ของผู้เรียนที่ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่ให้ความหมายของหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง จุดมุ่งหมาย โครงการประสบการณ์ต่าง ๆ กิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเรียนการสอน ที่

สถานศึกษา ผู้สอน ได้จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พิจารณาในทุกด้านให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอน

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษาเพราะหลักสูตรจัดเป็นโครงร่างต่อการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนในแต่ละวัย แต่ละระดับ การศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกันหรือไม่ จากการศึกษาเอกสารพบว่ามีผู้ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้โดยสรุป ดังนี้

บุญเลี้ยง พุ่มทอง (2554: 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
4. ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตาม

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

6. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียนและสังคมควรจะ ได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง

7. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

8. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกอย่างไร

9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตที่จะเป็นอย่างไร

10. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 152) สรุปความสำคัญของหลักสูตรด้วย 9 ประการคือ

1. หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของครู หลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง

2. หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนอันเป็นศูนย์รวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาของชาติ

3. หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการเป็นบัญญัติของรัฐบาลหรือธรรมนูญในการจัดการศึกษาเพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฏิบัติตาม

4. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับต่างๆ แล้วยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณบุคลากรอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐแก่สถานศึกษาอีกด้วย

5. หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษาที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุมติดตามให้เป็นไปตามนโยบายการศึกษาของรัฐบาลด้วย

6. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

7. หลักสูตรจะกำหนด รูปร่างของสังคมในอนาคตได้ว่าจะเป็นไปในทิศทางใดหรือรูปแบบใด
8. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ทักษะความสามารถความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมอันเป็นการพัฒนาซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้ผล
9. หลักสูตรเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความเจริญของงานของประเทศภาคการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนประเทศใดจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรที่เหมาะสมทันสมัยมีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงย่อมได้กำลังที่มีประสิทธิภาพสูง

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 17) ความสำคัญของหลักสูตรเป็นรายข้อ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเป้าหมายลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางการให้การศึกษา
4. ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญของงานและพัฒนากิจการของเด็กตามจุดหมาย
6. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง
7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่นเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าวิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปตามด้วยความราบรื่นและมีความสุขเป็นอย่างไร
9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าเป็นอย่างไร
10. หลักสูตร ย่อมกำหนดแนวทางความรู้ความสามารถความประพฤติทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคมและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

อนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2540, 39-40) กล่าวว่า ความสำคัญของหลักสูตร นอกจากจะเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา และเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาแล้ว ความสำคัญของหลักสูตร อาจพอสรุป ได้ดังนี้

1. เป็นเอกสารของทางราชการหรือเป็นบัญญัติของรัฐ เพื่อให้บุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาไปปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน ดังนั้นหลักสูตรจึง เปรียบเสมือนคำสั่ง หรือข้อบังคับของทางราชการชนิดหนึ่งนั่นเอง
2. เป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบัน การศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่ง ในการที่จะจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาของรัฐให้แก่โรงเรียน
3. เป็นแผนการดำเนินงานของนักบริหารการศึกษา ที่จะต้องอำนวยความสะดวก ควบคุม ดูแลกำกับ และติดตามประเมินผล ให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ
4. เป็นแผนการปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางในการปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะเสนอแนะจุดหมาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งครูควรจะต้องปฏิบัติตามอย่างจริงจัง
5. เป็นเครื่องมือของรัฐในอันที่จะพัฒนาคนและพัฒนากำลังคน ซึ่งจะเป็นตัวสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามแผนและนโยบายของรัฐ

6. เป็นเครื่องชี้ถึงความเจริญของชาติเพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ประเทศชาติใดมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้คนในประเทศนั้นมี คุณภาพ รู้จักเลือกสรร และใช้ชีวิตอย่างชาญฉลาด สามารถนำพาสังคมและคนในสังคมก้าวไป พร้อมๆ กับกระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างมั่นคงและสันติสุข

ความสำคัญของหลักสูตรดังกล่าวสรุปได้ว่าหลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษาโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา จะช่วยกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ของผู้เรียน และสามารถทำนายลักษณะของสังคม โดยมีการกำหนดทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนเป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของผู้สอน ในส่วนการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง เป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับต่างๆ แล้วยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณบุคลากรอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์ นอกจากนี้หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษาที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุมติดตามให้เป็นไปตามนโยบายการศึกษาของรัฐบาล เป็นต้น

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรมีความสำคัญต่อหลักสูตร เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางในการนำหลักสูตรนั้นสำหรับการไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้ให้นิยามไว้ ดังนี้

Beauchamp (1968: 108) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรในเชิงระบบ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ส่วนที่ป้อนเข้าของหลักสูตร (Input)
2. กระบวนการของหลักสูตร (Process)
3. ผลลัพธ์ที่ได้ของหลักสูตร (Output)

Taba (1962: 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรโดยมีคุณลักษณะทั้ง 4 ประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละรายวิชา
3. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือนำหลักสูตรไปใช้
4. วิธีการประเมินผล

กาญจนา คุณารักษ์ (2540 : 22-23) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรที่ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย
2. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์
3. วิธีการสอน
4. วัสดุอุปกรณ์การสอน

5. กิจกรรมการเรียนการสอนและ

6. การประเมินผล

ธารง บัวศรี (2532 : 8) กล่าวว่าหลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. เป้าประสงค์หรือนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่เราต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากการเรียนจบหลักสูตร

3. รูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร (Types and Structure) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objective) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะ และความสามารถที่ต้องการให้มีรวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้มีทักษะและความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนด

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์มภาพวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆรวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและสื่อที่ช่วยส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

จากแนวคิดที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรตามที่นักการศึกษาได้กำหนดไว้ตามที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่าองค์ประกอบหลักที่สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วย วัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง เนื้อหาสาระ รายวิชา ประสบการณ์การเรียนรู้ ยุทธศาสตร์การสอน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ กิจกรรมการเรียน และการประเมินผล

1.4 การพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อการศึกษาสภาพการดำเนินการของหลักสูตร จะทำให้ทราบว่าหลักสูตรมีลักษณะเป็นอย่างไร การใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นในหลักสูตรต่าง ๆ ความคุ้มค่าต่าง ๆ ตลอดจนความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว การพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ การพัฒนาหลักสูตรจึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบในหลาย ๆ ด้าน มีการศึกษา สำนวณ วิเคราะห์ ตลอดจนการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตรไปตามเป้าหมาย

กู๊ด (Good, 1973: 157) ได้ให้ความเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะคือ การปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่ง เพื่อให้

เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอนแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็น การสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander, 1974: 7) ได้ให้ความหมายคำว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ และมีขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ตั้งแต่ เริ่มต้นจนจบ กระบวนการได้หลักสูตรออกมาใช้ในการจัดการศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525: 10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การพยายามวางโครงการที่จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หรือการพัฒนาหลักสูตร และการสอน คือ ระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระการปรับปรุงตำราแบบเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่าง ๆ การวัด และการประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไข และการให้การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตร และการสอน รวมทั้งการบริหาร และบริการหลักสูตร

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 156) ให้คำจำกัดความของการพัฒนาหลักสูตรดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรเป็นการปรับปรุงแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรนั้นต้องคำนึงถึงสังคม ปรัชญา การศึกษา และผู้เรียน ตลอดจนจนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อที่จะให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรดำเนินไปจนบรรลุผลสำเร็จ

สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการศึกษากำกระบวนการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนด โดยพิจารณากระบวนการตั้งแต่เริ่มหลักสูตรจนจบกระบวนการของหลักสูตรทั้ง วัตถุประสงค์ การสอน การบริหาร และการประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

รูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

แนวคิด และรูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตร กลั่นกรองความคิด และพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดทำหลักสูตรและการสอนนั้นผู้พัฒนาหลักสูตรควรตอบคำถามแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949) ดังนี้

1. What is the purpose of the education?

โรงเรียนควรมีจุดประสงค์ทางการศึกษาอย่างไร

2. What educational experiences will attain the purposes?

กิจกรรมการสอนเพื่อประสบการณ์ทางการศึกษาใดที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว

3. How can these experiences be effectively organized?

ทำอย่างไรจึงจะจัดกิจกรรมการสอนเพื่อประสบการณ์ทางการศึกษาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. How can we determine when the purposes are met?

ทำอย่างไรจึงจะระบุได้ว่าบรรลุจุดประสงค์แล้ว

นอกจากนี้ Tyler กล่าวว่า การจะกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรได้นั้นต้องเริ่มจากกำหนดจุดประสงค์ชั่วคราว (Tentative Objectives) ซึ่งต้องอาศัยการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูล (Sources) ต่าง ๆ ดังนี้

1. โครงสร้างทางสังคม เช่น ค่านิยม ความเชื่อ แนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตในสังคม และ ความมุ่งหวังทางสังคม

2. ผู้เรียน วิเคราะห์จากความต้องการ ความสนใจ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวรวมถึง ความสามารถและคุณลักษณะที่ประเทศชาติต้องการ

3. คำแนะนำ และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือนักวิชาการสาขาต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ ผู้ออกแบบสามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้ชัดเจนมากขึ้น ในด้านความต้องการ และ ความสามารถของผู้เรียน รวมถึงการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคม

ขั้นตอนต่อมาเป็นขั้นตอนที่กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการสอนเพื่อประสบการณ์ทางการศึกษาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขั้นนี้ผู้พัฒนาหลักสูตรจึงควรเลือก และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

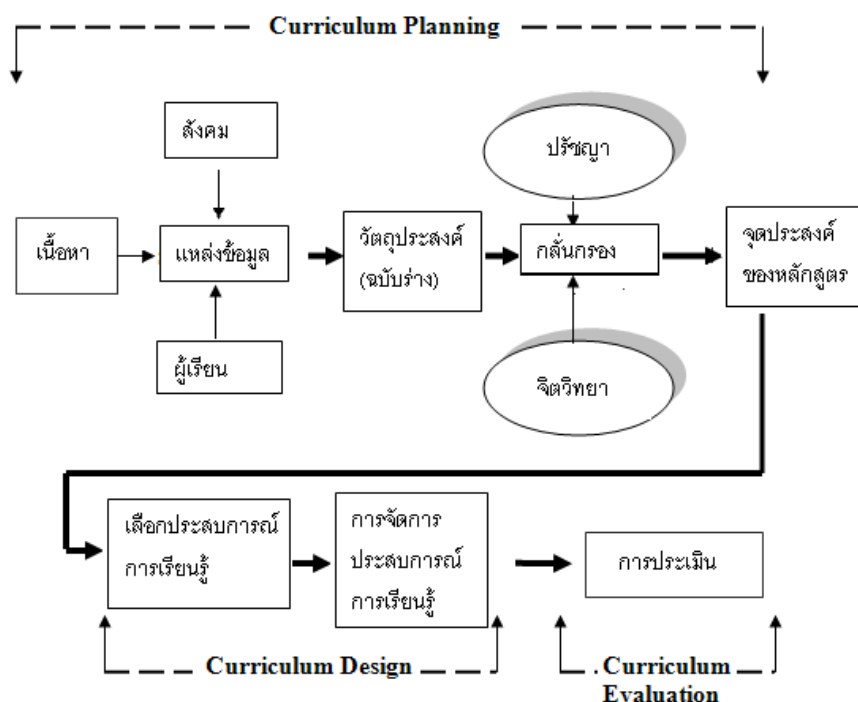
1. ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกพฤติกรรมและเรียนรู้เนื้อหาตามที่ระบุไว้ในจุดประสงค์

2. กิจกรรมและประสบการณ์นั้นควรจะทำให้ผู้เรียนพึงพอใจที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ได้รับ ไว้ในจุดประสงค์

3. กิจกรรมและประสบการณ์นั้นควรจะอยู่ในขอบข่ายความพอใจที่พึงปฏิบัติได้ กิจกรรมและประสบการณ์หลาย ๆ ด้านของการเรียนรู้จะนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียง ข้อเดียว

4. ในทำนองเดียวกันกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้เพียงหนึ่งอย่างอาจตอบสนอง จุดประสงค์หลายๆข้อได้

และขั้นตอนสุดท้ายคือ การประเมินผล เพื่อที่จะตรวจสอบว่าการจัดการเรียนการสอนได้บรรลุ จุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler

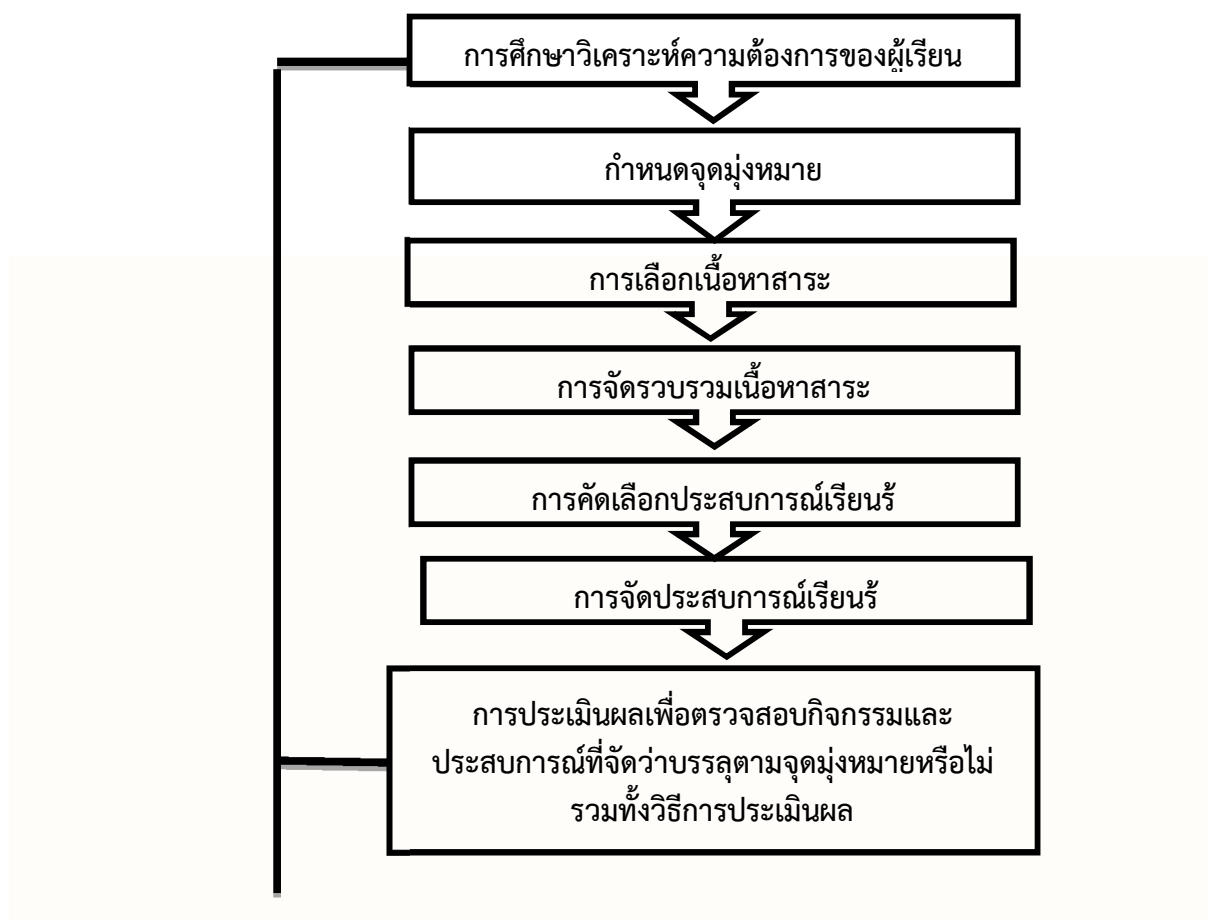
จากโครงร่างดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาจัดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรได้ดังนี้

ภาพที่ 3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler

นอกจากนี้ Taba (1962) ได้ กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานแตกต่างกัน โดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการ : สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของ สังคม และผู้เรียน
2. กำหนดจุดมุ่งหมาย : หลังจากได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้วจะกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจน
3. คัดเลือกเนื้อหาสาระ : จุดมุ่งหมายที่กำหนด แล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วย ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้
4. จัดเนื้อหาสาระ : เนื้อหาสาระที่เลือกได้ ยังต้องจัดโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน
5. คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ : ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
6. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ : ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดโดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง
7. กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล : ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Tabata

จากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ในการประเมินหลักสูตรระหว่าง Tabata และ Tyler โดยนักการศึกษาทั้งสองท่านให้ความสำคัญต่อการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยความแตกต่างในรายละเอียดย่อยโดย Tabata ได้ให้ความสำคัญต่อการคัดเลือก การจัดเนื้อหาสาระ และประสบการณ์ โดยมีการกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ในการประเมินในส่วนย่อยประกอบเข้าด้วยกัน

สอดคล้องกับ อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540 : 48) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้
4. การกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล
5. การสร้างสื่อการเรียนและคู่มือครู
6. การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรก่อนจะนำไปทดลองใช้
7. การนำหลักสูตรไปทดลองใช้
8. การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตร
9. การปรับปรุงแก้ไขหลังจากทดลองใช้หลักสูตร
10. การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรใหม่
11. การนำหลักสูตรไปใช้

12. การประเมินผลการใช้หลักสูตร

13. การประเมินผลหลักสูตร

14. การปรับปรุงหลักสูตร

แสดงให้เห็นได้ว่าหลักการประเมินหลักสูตรมีกระบวนการและรายละเอียดที่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการที่ผู้ประเมินต้องการผลลัพธ์สำหรับการนำมาวิเคราะห์และใช้ในการพัฒนาต่อไป

2. การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรนับได้ว่าเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อตรวจสอบกระบวนการและผลลัพธ์อันที่จะแสดงให้เห็นถึงทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป โดยมีการพิจารณาตามกระบวนการในแต่ละด้าน โดยพิจารณาถึงจุดเด่นและจุดด้อยของหลักสูตรนั้น ๆ และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้หลักสูตรนั้นมีคุณภาพตอบสนองความต้องการของนโยบายต่อไป

2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร ได้ผู้ให้นิยามในการประเมินหลักสูตร ดังนี้

Cronbach (1970: 231) ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตร คือ การรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจในเรื่องโปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา

Good (1945: 209) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินหลักสูตร คือ การประเมินผลของกิจกรรมการเรียนรู้ภายในขอบข่ายของการสอน ที่เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจความต้องการของจุดมุ่งหมาย ความสัมพันธ์ และความต่อเนื่องของเนื้อหา และผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการวางแผนจัดโครงการต่อเนื่อง และการหมุนเวียนของกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น

Stufflebeam et al. (1971: 128) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้ การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการหาข้อมูลหรือเก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523: 192) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่างๆ ของสิ่งที่ประเมิน เพื่อนำมาช่วยพิจารณาร่วมกัน แล้วสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนั้นว่าอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

สุมิตร คุณานุกร (2520: 198) กล่าวถึง การประเมินหลักสูตร คือ การหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่อย่างน้อยเพียงใดอะไรเป็นสาเหตุ การประเมินหลักสูตรเพื่อตัดสินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรนั้น มีขอบเขตรวมถึงการวิเคราะห์ตัวหลักสูตร การวิเคราะห์กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน การวิเคราะห์โครงการประเมินหลักสูตร

จากความหมาย ของการประเมินหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจในเรื่องโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ หรือหลักสูตรการศึกษา เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจความต้องการของจุดมุ่งหมาย ความสัมพันธ์ และความต่อเนื่องของเนื้อหา และผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะ และนำมาสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนั้นเป็นอย่างไร มีคุณภาพเพียงใด มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและมีขอบเขตที่กว้างขวาง ตลอดจนมีประเด็นในการประเมินที่มีความหลากหลายในแต่ละหลักสูตร ดังนั้นการประเมินหลักสูตรจะต้องครอบคลุมขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรตามรายละเอียดที่ผู้ประเมินต้องการศึกษาสำหรับการตัดสินคุณค่าและทิศทางในการประเมินในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

ทิสนา แคมมณี (2520: 293) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรใดใดก็ตามมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดขึ้นสามารถตอบสนองตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรต้องการหรือไม่

2. เพื่อตัดสินว่าการวางแผนหลักสูตร และรูปแบบของหลักสูตร ตลอดจนการบริหารงานและการสอนตามหลักสูตรเป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องหรือไม่

3. เพื่อวัดดูว่าผลผลิต คือ ผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537: 218-219) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรโดยสรุป ได้ดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรหรือการประเมินปัจจัยเบื้องต้น โดยตรวจสอบดูว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่

2. เพื่อวัดผลดูว่าการวางแผนหลักสูตร และรูปแบบของหลักสูตร รวมทั้งวัสดุประกอบหลักสูตร และการบริหาร เป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

3. การประเมินผลจากผู้เรียนเอง หรือการประเมินผลผลิต เพื่อตรวจสอบดูว่ามีลักษณะใดที่พึงประสงค์ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 250-251) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินหลักสูตรมีดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่า หลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นสามารถสนองวัตถุประสงค์ ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่ สนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างไร

2. เพื่ออธิบายและพิจารณาว่าลักษณะของส่วนประกอบต่างๆ ของหลักสูตรในแง่ต่างๆ เช่น หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลว่าสอดคล้องต้องกันหรือไม่ หรือสนองความต้องการหรือไม่

3. เพื่อตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้ มีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง การประเมินผลในลักษณะนี้ มักจะดำเนินไปในช่วงที่ขณะใช้หลักสูตร

4. เพื่อตัดสินว่า การบริหารงานด้านวิชาการและบริหารงานด้านหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่ เพื่อหาทางแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

5. เพื่อติดตามผลผลิตจากหลักสูตร คือผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากการผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วตามหลักสูตรว่าเป็นไปตามความมุ่งหวังหรือไม่

6. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ในหลักสูตร

7. เพื่อช่วยในการตัดสินว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปหรือควรปรับปรุงพัฒนาหรือเพื่อยกเลิกการใช้หลักสูตรนั้นหมด การประเมินผลในลักษณะนี้ จะดำเนินการหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่ง แล้วจึงประเมินเพื่อสรุปผลตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ดี บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด สนองความต้องการของสังคมเพียงใด เหมาะสมกับการนำไปใช้ต่อไปหรือไม่

จากความมุ่งหมายของการประเมินผลหลักสูตรข้างต้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร มีดังนี้ คือ

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร เป็นการพิจารณาว่าหลักสูตรนั้นมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้อง ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนหรือไม่
2. เพื่ออธิบายและพิจารณาว่าลักษณะของส่วนประกอบต่างๆ ของหลักสูตรในแง่ต่างๆ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรว่ามีความสอดคล้องกับหลักสูตรอย่างไร
3. เพื่อตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ มีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ในลักษณะใด ควรมีการดำเนินการพัฒนา การปรับปรุงแก้ไขอย่างไร โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ
4. เพื่อพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารงานด้านวิชาการ และการบริหารงานด้านหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่ เพื่อหาแนวทางแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนการประเมินหลักสูตรเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรนั้น ๆ

2.3 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร

ทาบ (Taba 1962 : 324, อ้างถึงในสุนีย์ ภูพันธ์ 2546 : 255) ได้ให้แนวทางในการประเมินผลหลักสูตรเป็นกระบวนการมีขั้นตอนต่างๆดังนี้

1. วิเคราะห์และตีความวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้มองเห็นกระจ่างชัดในเชิงพฤติกรรม คือปฏิบัติได้จริง (Formulation and Clarification for Objective)
2. เลือกสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับค้นหลักฐาน (Selection and Construction of the Appropriate Instruments for Getting Evidences)
3. ใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นประเมินผลหลักสูตรตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (Application of Evaluative Criteria)
4. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ภูมิหลังของนักเรียนและลักษณะของการสอนเพื่อนำมาประกอบในการแปลผลของการประเมิน (Information on the Background of Students and the Nature of Instruction in light of Which to Interpret the Evidences)
5. แปลผล ของการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรและการสอนต่อไป (Translation of Evaluation Findings into Improvement of the Curriculum and Instruction)

ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม ได้เสนอขั้นตอนการประเมินหลักสูตรแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้ (2550 : 175-191)

1. การบริหารจัดการก่อนการประเมินหลักสูตร
 - 1.1 การกำหนดนโยบาย แนวทาง หลักการในการประเมินหลักสูตร
 - 1.2 การแต่งตั้งทีมงานประเมินหลักสูตร
 - 1.3 การเตรียมความพร้อมก่อนการประเมินหลักสูตร
2. การออกแบบการประเมินหลักสูตร
 - 2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์การประเมินหลักสูตร
 - 2.2 การออกแบบการประเมินหลักสูตร
 - 2.3 การวางแผนในการประเมินหลักสูตร
3. การดำเนินการประเมินหลักสูตร
 - 3.1 การกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินหลักสูตร
 - 3.2 การกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
 - 3.3 การกำหนดเครื่องมือในการประเมิน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การรายงานผลและเผยแพร่ผลการประเมินหลักสูตร

5. การรับรองผลการประเมินหลักสูตร

จากขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรที่กล่าวมาสามารถสรุปขั้นตอนการประเมินหลักสูตรได้แก่ การออกแบบการประเมินหลักสูตร การดำเนินการประเมินหลักสูตร และการรายงานผล

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) ได้สรุปขั้นตอนการประเมินหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. ขั้นตอนกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการประเมิน การกำหนดจุดมุ่งหมายในการประเมินเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการในการดำเนินการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจนว่าจะประเมินอะไรในส่วนใด ด้วยวัตถุประสงค์อย่างไร เช่น ต้องการประเมินเอกสารหลักสูตรเพื่อดูว่าเอกสารหลักสูตรถูกต้อง สมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพแค่ไหน หรือจะประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ในเรื่องอะไร แคไหน การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินที่ชัดเจนทำให้เราสามารถกำหนดวิธีการ เครื่องมือ และขั้นตอนในการประเมินได้อย่างถูกต้องและทำให้การประเมินหลักสูตรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลถูกต้องเป็นที่เชื่อถือได้

2. ขั้นตอนกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะใช้ในการประเมินผล เกณฑ์การประเมินจะเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพในส่วนของหลักสูตรที่ถูกประเมิน

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหรือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะมีผลทำให้การประเมินนั้นน่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหน เครื่องมือที่ใช้มีหลายอย่างซึ่งผู้ประเมินจะต้องเลือกใช้และสร้างอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้และมีความเที่ยงตรงสูง

4. ขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นนี้ผู้ประเมินต้องเก็บรวบรวมข้อมูลตามขอบเขตและระยะเวลาที่กำหนดไว้

5. ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นนี้ผู้ประเมินจะต้องกำหนดวิธีการจัดระบบข้อมูล พิจารณาเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ที่เหมาะสม แล้วจึงวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

6. ขั้นสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการประเมิน

7. ขั้นนำผลที่ได้จากการประเมินไปพัฒนาหลักสูตร

สามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนการประเมินหลักสูตรมีกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้ การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดเครื่องมือการประเมินหลักสูตร การกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร การวิเคราะห์ การเก็บรวบรวมข้อมูล และขั้นการสรุปผลข้อมูล

3. รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

รูปแบบการประเมินมีอยู่หลายรูปแบบ ดังนั้น ในการออกแบบประเมิน ผู้ประเมินจะต้องพิจารณาว่าจะดำเนินการประเมินอย่างไร จึงจะทำให้ผลการประเมินที่ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของผู้ที่จะใช้ผลประเมิน ถ้าพิจารณาให้ละเอียด รูปแบบการประเมินบางรูปแบบจะมีความคล้ายคลึงกัน รูปแบบของการประเมินหลักสูตร มีนักวิชาการซึ่งเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการประเมินผลเสนอแนะหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งสามารถนำมาศึกษาเพื่อเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการในปัจจุบันรูปแบบของการประเมินหลักสูตรสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ (สุนีย์ ภูพันธ์ 2546: 259)

1) รูปแบบของการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จใหม่ ๆ เป็นการประเมินผลก่อนนำหลักสูตรไปใช้ กลุ่มนี้จะนำเสนอรูปแบบที่เด่นๆ คือ รูปแบบการประเมินหลักสูตรด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบปุยแซงส์ (Puissance Analysis Technique)

2) รูปแบบของการประเมินหลักสูตรในระหว่างเรียนหรือหลังการประเมินหลักสูตรสามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ ได้เป็น 4 กลุ่มดังนี้

2.1) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่จะประเมินว่าหลักสูตรมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายเป็นหลัก กล่าวคือพิจารณาว่าผลที่ได้รับเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Robert L. Hammond)

2.2) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ไม่ยึดเป้าหมาย (Goal Free Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่นำความคิดของผู้ประเมินเป็นตัวกำหนดความคิดในโครงการประเมิน ผู้ประเมินจะประเมินเหตุการณ์ที่เกิดตามสภาพความเป็นจริง มีความเป็นอิสระในการประเมินและต้องไม่มีความลำเอียง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน (Michael Scriven)

2.3) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (Robert E. Stake)

2.4) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการทำงานอย่างมีระบบเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของดอริส โกว (Doris T. Gow) เป็นต้น

จากนิยามดังกล่าวแสดงให้เห็นได้ว่า รูปแบบในการประเมินมีความแตกต่าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการกำหนดรูปแบบในการประเมิน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขอบเขตในการประเมินที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการประเมิน โดยมีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

3.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของปุยแซงส์ (The Puissance Analysis Technique)

ปุยแซงส์เทคนิคเป็นวิธีการประเมินผลหลักสูตรแบบหนึ่ง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรในด้านองค์ประกอบ 3 ส่วนของ Tyler คือ

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective)
2. กิจกรรมการเรียนการสอน (Instruction Activity)
3. การประเมินผล (Assessment Task)

และองค์ประกอบทั้งสามต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันและกันดังตารางของปุยแซงส์ เมื่อวิเคราะห์และคิดคำนวณโดยใช้หลักสูตรของปุยแซงส์ แล้วผลที่ได้รับจะทำให้รู้ว่าคุณภาพของหลักสูตรอยู่ในระดับใด

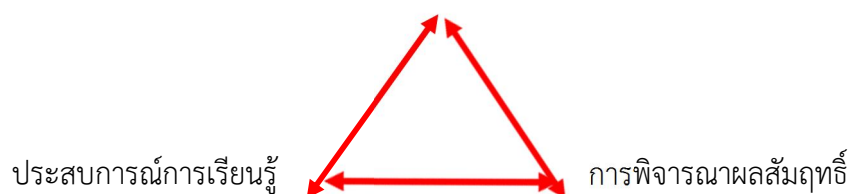
การประเมินผลหลักสูตร จะต้องรวบรวมจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุการเรียน และเทคนิคการวัดผลต่างๆ ของหน่วยย่อยๆ ทั้งหมดในหลักสูตร เพื่อใส่ลงในตารางวิเคราะห์ปุยแซงส์ (The Puissance Analysis Matrix) ผลการวิเคราะห์จะเป็นตัวเลขชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับใด

การประเมินหลักสูตรโดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบปูแซงส์นี้ วอลเบสเซอร์ (Henry Walbesseer) ได้นำแนวความคิดของไทเลอร์ (Tyler) เกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญในการสร้างหลักสูตร ซึ่งมีทั้งหมด 3 ส่วนที่สัมพันธ์กัน คือ จุดประสงค์ ประสบการณ์การเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ หรือที่เรียกความสัมพันธ์นี้ว่า “วงแหวนของไทเลอร์” (Tyler Loop) วอลเบสเซอร์ได้นำองค์ประกอบของทั้ง 3 ส่วนมาวิเคราะห์โดยใช้ตารางวิเคราะห์ปูแซงส์ นอกจากนี้วอลเบสเซอร์ยังนำหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของกาเย ซึ่งได้แก่รูปแบบของการเรียนรู้ (Learning Types) และพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกมาให้เห็นได้ (Performance Classes) มาสร้างเป็นตารางวิเคราะห์ปูแซงส์

3.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler)

ไทเลอร์ (Tyler) เป็นผู้ที่วางรากฐานการประเมินหลักสูตร โดยเสนอแนะแนวความคิดว่าการประเมินหลักสูตรเป็นการเปรียบเทียบว่าพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ โดยการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบของกระบวนการจัดการศึกษา 3 ส่วน คือ จุดมุ่งหมายทางการศึกษา ประสบการณ์การเรียนรู้ และการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังภาพ

จุดมุ่งหมายทางการศึกษา

ภาพที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการศึกษา (Ralph W. Tyler, 1950: 116)

จากภาพที่ 5 แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการศึกษาตามแนวคิดของไทเลอร์ ตามแนวคิดนี้ พื้นฐานของการจัดหลักสูตร ก็คือ ผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องสามารถวางจุดหมายที่ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนหรือมีพฤติกรรมเป็นอย่างไร พยายามจัดประสบการณ์การสอนเพื่อช่วยผู้เรียนให้เปลี่ยนพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ บทบาทของการประเมินหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร จึงอยู่ที่การดูผลผลิตของหลักสูตรว่าตรงตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ แนวคิดของไทเลอร์จึงยึดความสำเร็จของจุดหมายเป็นหลัก จุดหมายของการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ ซึ่งถือว่าเป็นการประเมินผลหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ไทเลอร์มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร คือ

1. เพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมประสบความสำเร็จหรือไม่ ส่วนใดที่ประสบความสำเร็จก็อาจเก็บไว้ใช้ได้ต่อไป แต่ส่วนใดที่ไม่ประสบความสำเร็จควรปรับปรุงแก้ไข
2. เพื่อประเมินค่าความก้าวหน้าทางการศึกษาของกลุ่มประชากรขนาดใหญ่เพื่อให้สาธารณชนได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเข้าใจปัญหาความต้องการของการศึกษา และเพื่อใช้ข้อมูลนั้นเป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบายทางการศึกษาที่คนส่วนใหญ่เห็นด้วย เหตุนี้การประเมินหลักสูตรจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและการประเมินคุณค่าของหลักสูตรด้วย

ไทเลอร์ ได้จัดลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนและการประเมินผลดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายอย่างกว้างๆ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย (Goal Sources) คือนักเรียน สังคม และเนื้อหาสาระ ส่วนปัจจัยที่กำหนดขอบเขตของจุดมุ่งหมาย (Goal Sources) คือ จิตวิทยาการเรียนรู้ และปรัชญาการศึกษา

2. กำหนดจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมที่ต้องการวัดหลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้

3. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

4. เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่จะทำให้เนื้อหาหรือประสบการณ์ที่วางไว้ประสบความสำเร็จ

5. ประเมินผลโดยการตัดสินใจด้วยการวัดผลทางการศึกษา หรือทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6. หากหลักสูตรไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ก็จะต้องมีการตัดสินใจที่จะยกเลิกหรือปรับปรุงหลักสูตรนั้น แต่ถ้าบรรลุตามจุดมุ่งหมายก็อาจจะใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เพื่อปรับปรุงการกำหนดจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง หรือใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์จะเห็นว่าเป็นการยึดความสำเร็จของผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ โดยอาศัยการวัดพฤติกรรมก่อนและหลังเรียน (Pre-Post Measurement) และมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ก่อนล่วงหน้าว่าสำเร็จระดับใดจึงจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การประเมินผลในลักษณะนี้จึงเป็นการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) มากกว่าประเมินผลความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

วิธีการประเมินภาคขยาย

ไทเลอร์ มีความเชื่อว่าการประเมินค่าโปรแกรมเป็นกระบวนการที่ช่วยสร้าง พัฒนา ปรับปรุง และทำให้โปรแกรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพดำรงอยู่อย่างยั่งยืน สารของการประเมินสรุปได้ดังนี้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2541: 130-131)

การประเมินค่าวัตถุประสงค์ โปรแกรมการศึกษาที่มีอยู่มากมายและความหลากหลายก็ด้วยวัตถุประสงค์ของโปรแกรมที่ต้องการเน้นในจุดที่แตกต่างกัน และในบางครั้งวัตถุประสงค์ของโปรแกรมก็ถูกบิดเบือนไปจากหลักการที่ควรจะเป็น เพราะสิ่งที่เน้นในวัตถุประสงค์ของโปรแกรมไม่ได้นำมาพิจารณาให้เหมาะสม ในการประเมินโปรแกรมเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาและการให้ทุนสนับสนุนหรือส่งเสริมโปรแกรมต่างๆ จึงมีความจำเป็นที่ต้องประเมินวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการศึกษาด้วยเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์ 1 วัตถุประสงค์ควรเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับปรัชญาทางการศึกษาของสถาบัน

เกณฑ์ 2 วัตถุประสงค์ควรมีความเกี่ยวข้องและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในรายวิชานั้นๆ

เกณฑ์ 3 วัตถุประสงค์ที่เสนอไว้ในโปรแกรมควรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะได้มีโอกาสในการใช้สิ่งที่เขาจะได้เรียนรู้ไป นั่นคือสิ่งที่เขาจะได้เรียนรู้จะเป็นประโยชน์กับเขาในทางปฏิบัติ

เกณฑ์ 4 วัตถุประสงค์ควรมีความเหมาะสมในแง่ที่เป็นความต้องการ ความสนใจ และความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และในกรณีที่เน้นวัตถุประสงค์ที่สำคัญแต่ผู้เรียนไม่สนใจในโปรแกรมก็ควรที่จะกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพัฒนาแรงจูงใจในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์นั้นด้วย

สามารถสรุปได้ว่า ไทเลอร์ได้ประเมินการวัดพฤติกรรมก่อนและหลังเรียนโดยมีการกำหนดความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยเน้นกระบวนการประเมินผลในภาพรวมมากกว่าการประเมินผลในต้นกระบวนการ โดยเน้นว่าการประเมินนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างไร

3.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus Discrepancy Evaluation Model)

โพรวัสได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินหลักสูตรซึ่งเรียกว่า "การประเมินผลตามความแตกต่างหรือประเมินผลความไม่สอดคล้อง" (Discrepancy Evaluation) ซึ่งจะประเมินหลักสูตรทั้งหมด 5 ส่วนคือ 1) การออกแบบ (Design) 2) ทรัพยากรหรือสิ่งที่เริ่มตั้งไว้เมื่อใช้หลักสูตร (Installation) 3) กระบวนการ (Process) 4) ผลผลิตของหลักสูตร (Products) 5) ค่าใช้จ่ายหรือผลตอบแทน (Cost) ในแต่ละส่วนจะมีขั้นตอนการประเมินผลเหมือนกันโดยจะดำเนินการ 5 ขั้นตอนดังนี้

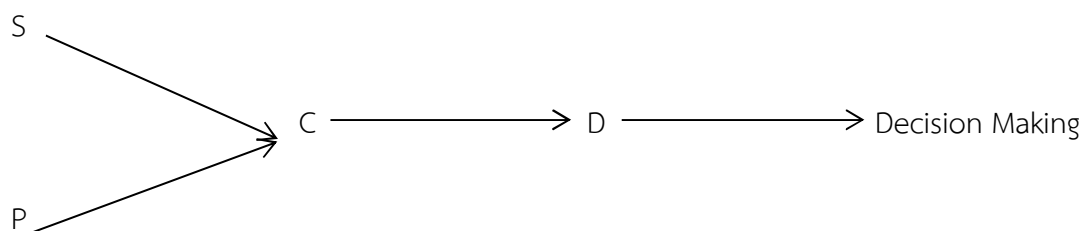
ขั้นที่ 1 ผู้ประเมินจะต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (Standards - S) ของสิ่งที่ต้องการไว้ก่อน เช่น มาตรฐานด้านเนื้อหา เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ผู้ประเมินต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติจริงของสิ่งที่ต้องการวัด (Performance - P)

ขั้นที่ 3 ผู้ประเมินนำข้อมูลที่รวบรวมได้ในขั้นที่ 2 มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 1 (Compare - C)

ขั้นที่ 4 ผู้ประเมินศึกษาความแตกต่าง หรือความไม่สอดคล้องระหว่างผลการปฏิบัติจริงกับเกณฑ์มาตรฐาน (Discrepancy-D)

ขั้นที่ 5 ผู้ประเมินส่งผลการประเมินไปให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรว่าจะยกเลิกการใช้หลักสูตรที่ประเมิน หรือปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติหรือเกณฑ์มาตรฐานให้มีคุณภาพดีขึ้น (Decision Making)

ภาพที่ 6 รูปแบบการประเมินของ Provus

สามารถสรุปได้ว่า โพรวัสได้กำหนดการประเมินไว้ตามหลักการต่าง ๆ ประกอบด้วยการประเมิน การออกแบบ ทรัพยากรหรือสิ่งที่เริ่มตั้งไว้เมื่อใช้หลักสูตร กระบวนการ ผลผลิตของหลักสูตร และค่าใช้จ่ายหรือผลตอบแทน

3.4 รูปแบบในการประเมิน CIPP ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

จำเนียร สุขหลาย และคณะ (2544: 207) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม ไว้ว่าการประเมินรูปแบบนี้เป็นที่นิยมของนักประเมินโครงการมาก ทั้งนี้ เพราะนักประเมินจะได้ทราบข้อดี ข้อบกพร่อง และประสิทธิภาพของโครงการที่จะประเมินได้ เป็นอย่างดีและได้อธิบายแบบจำลองซึ่งจะประเมินในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. การประเมินด้านสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์

2. การประเมินด้านปัจจัย (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับโครงสร้าง เพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจในด้านการ ประยุกต์ใช้ เพื่อควบคุมการดำเนินการของโครงการ

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อตัดสินใจและ ความสำเร็จของโครงการ

แนวคิดการประเมินผลตามรูปแบบ CIPP ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) เป็นที่ยอมรับกัน อย่างกว้างขวาง เพราะให้แนวคิดและวิธีการทางการวัดผล และประเมินผล ได้อย่างน่าสนใจ และทันสมัยด้วย โดยให้คำนิยามการประเมินว่า หมายถึง กระบวนการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นทางเลือกประกอบการตัดสินใจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ใช้ในการตัดสินใจ ผู้ทำการประเมินจะรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร (เชาว์ อินโย, 2553: 125)

สุวิมล ติรภานันท์ (2547: 47-48) ได้กล่าวว่า สตัฟเฟิลบีม ได้พัฒนาแบบจำลองขึ้นในปี ค.ศ. 1971 โดยมีแนวคิดในการสร้างสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ แบ่งการประเมินเป็น 4 ประเด็นตามประเภทของการตัดสินใจ

1. สภาพแวดล้อมเพื่อการวางแผนใช้กำหนดนโยบาย หรือเป้าหมาย เพื่อการคัดเลือกโครงการที่เหมาะสม

2. ปัจจัยนำเข้าเพื่อกำหนดโครงสร้างของการดำเนินงาน ยุทธวิธี วิธีการ แผนในการดำเนินงาน

3. กระบวนการเพื่อกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผน เพื่อปรับปรุงวิธีในการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้าของโครงการ

4. ผลผลิต เพื่อตัดสินใจยุติ ชะลอ หรือขยายโครงการ

สมคิด พรหมจรรย์ (2550: 57-58) ได้กล่าวว่า การประเมินโดยใช้ซีบีโมเดล(CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งแนวทางการประเมินในด้านต่างๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินบริบท หรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I) เป็นการประเมิน เพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการประเมินระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อดี และข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้ และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการ

เยาวดี รามชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551: 56 - 59) ได้กล่าวว่า แนวคิดการประเมินของสตัฟเฟิลบีมว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นกระบวนการคือ มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจร จะต้องมีการระบุหรือบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้ระบุหรือบ่งชี้ไว้ แล้วนำเอาข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้นั้น จัดทำให้เป็นสารสนเทศ โดยสารสนเทศที่ได้มานั้น จะต้องมีความหมายและประโยชน์ เพื่อนำไปเสนอใช้ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดทางเลือกใหม่ หรือแนวทางดำเนินการต่อไป

แนวคิดของสตัฟเฟิลบีมี มีลักษณะที่จะแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือ ฝ่ายประเมินทำหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหา และนำผลการประเมินที่ได้นั้นไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อดำเนินการต่อไป

จากแนวคิดและโมเดลพื้นฐานการประเมินของสตัฟเฟิลบีมี มีขั้นตอนการประเมิน 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนด หรือระบุ และบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ
2. จัดเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์ และจัดสารสนเทศ เพื่อเสนอฝ่ายบริหาร

สตัฟเฟิลบีมีและคนอื่น ๆ แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม เป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินการใดๆ ที่จุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดหลักการ และเหตุผล รวมทั้งเพื่อพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหาตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

2. การประเมินตัวป้อนเข้า เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินงาน

3. การประเมินกระบวนการ ส่วนนี้เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการเพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้นๆ หาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่สั่งการเพื่อพัฒนางานโดยบันทึกภาวะของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้นรวมทั้งการพิจารณา ในประเด็นของการยุบเลิกขยายหรือปรับเปลี่ยนโครงการ

เชอร์ อินไย (2553: 126–127) แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดโครงการ เป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกโครงการแต่มีผลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของโครงการ และเป็นการพิจารณาความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการดังกล่าว ได้แก่ ความต้องการของชุมชน และกลุ่มเป้าหมายของโครงการ จำนวนประชากร สภาพเศรษฐกิจ และปัญหาของชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ตัดสินใจวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย และกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการได้อย่างเหมาะสมต่อไป

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากรที่จำเป็นที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมและมีความเพียงพอ หรือไม่ ทรัพยากรที่จำเป็น ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา กลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน การประเมินปัจจัยนำเข้านำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจหาวิธีดำเนินงานโครงการให้เป้าสู่เป้าหมาย

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการบริหารโครงการการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสมหรือไม่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นจะบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ สารสนเทศต่าง ๆ จะถูกวิเคราะห์รวบรวม และนำเสนอผู้ดำเนินงานโครงการ อาจจะต้องการสารสนเทศทุกวัน หรือในตอนเริ่มต้นโครงการเป็นการบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในขณะดำเนินงานโครงการไว้เป็นหลักฐาน การประเมินกระบวนการมีประโยชน์ในการค้นหาจุดเด่น (Strengths) หรือจุดด้อย (Weakness) ของโครงการ นำไปใช้ในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คำนวณเพียงใด โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ มุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศในการพิจารณาตัดสินใจ ยุติ ปรับขยาย หรือทำงานเป็นประจำ การประเมินผลผลิตจะทำการประเมิน 2 ขั้นตอน คือ 1) ประเมินทันทีที่สิ้นสุดโครงการเรียกว่าการประเมินผลลัพธ์ และ 2) การประเมินผลกระทบของโครงการทั้งบวกและลบในช่วงแรกของการประเมินที่เน้น CIPP Model เน้นการประเมินเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรใน 4 ด้าน คือ (มาเรียม นิลพันธุ์ 2553: 30-35)

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้หลักการและเหตุผลมากกำหนดจุดมุ่งหมาย การประเมินสภาพแวดล้อมจะช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรรู้ว่า สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีอะไรบ้าง สถานการณ์ที่คาดหวังกับสภาพที่แท้จริงในสภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นอย่างไร มีความต้องการ หรือปัญหาอะไรบ้างที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองหรือแก้ไข มีโอกาสและสรรพกำลังที่จำเป็นอะไรบ้างที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการศึกษา และสืบเนื่องมาจากปัญหาอะไร ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นโยบายขององค์กร มูลนิธิ สมาคม ความต้องการของชุมชน การติตราของสังคม ความคาดหวังของผู้ปกครอง ผู้ใช้บัณฑิต แผน วิทยทัศน์ จุดหมาย โครงสร้างหลักสูตร เป็นต้น

2. การประเมินปัจจัยหรือตัวป้อน (Inputs Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลมาช่วยตัดสินใจว่าจะใช้ทรัพยากรหรือสรรพกำลังต่างๆ ที่มีอยู่เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างไร จะขอความช่วยเหลือด้านทรัพยากรและสรรพกำลังจากแหล่งภายนอกดีหรือไม่ อย่างไร ประเด็นการประเมินครอบคลุม เกี่ยวกับงบประมาณ อาคารสถานที่ คุณลักษณะ/ คุณวุฒิ/ คุณสมบัติ/ ประสบการณ์ของผู้บริหาร ผู้สอน/ จำนวน คุณภาพของผู้เรียน/ พื้นฐานความรู้ผู้เรียน สื่อ วัสดุ/ อุปกรณ์/ หนังสือตำรา เอกสาร หลักสูตร การสนับสนุนส่งเสริมของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เวลาและช่วงเวลา เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสืบค้นจุดเด่น จุดอ่อนหรือจุดที่ควรพัฒนาของรูปแบบการดำเนินงานตามที่คาดหวังเอาไว้ หรือจุดเด่นจุดอ่อน หรือจุดที่ควรพัฒนาของการดำเนินงานในการใช้หลักสูตร เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกวิธีการต่อไป ฉะนั้นจึงต้องมีการจัดบันทึกผลการประเมินกระบวนการนั้นจำเป็นต้องอาศัยวิธีการหลายๆ วิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร การนิเทศ การกำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการประกันคุณภาพศึกษา เป็นต้น

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) มีจุดมุ่งหมายจะตรวจสอบว่าผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้นเป็นไปตามที่กำหนดไว้โดยวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังเอาไว้มาน้อยเพียงใด ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ สมรรถนะ และคุณธรรมจริยธรรม เจตคติ รวมทั้งความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์ สมรรถนะ จากการเรียนการสอนในหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงได้หรือไม่อย่างไร อาจทำได้โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่มีอยู่ก็ได้ ประเด็นการประเมินครอบคลุมเหมาะสม เห็นด้วย สอดคล้อง ทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติพฤติกรรม

สามารถสรุปได้ว่าแนวทางในการประเมินตามหลักการของของสตฟเฟิลบีม กำหนดการประเมินเป็น 4 ลักษณะคือ การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม การประเมินตัวป้อนเข้า การประเมินกระบวนการ การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น

จากข้างต้นแสดงให้เห็นได้ว่ารูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPP Model เป็นรูปแบบการประเมินที่มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบและครบกระบวนการ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นจัดทำให้เป็นสารสนเทศ เพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงโครงการได้อย่างรวดเร็ว โดยมีรายละเอียดตามหลักการของ CIPP Model ดังนี้

1.การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้หลักการและเหตุผลมากำหนดจุดมุ่งหมาย การประเมินสภาพแวดล้อมจะช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรรู้ว่าสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีอะไรบ้างสถานการณ์ที่คาดหวังกับสภาพที่แท้จริงในสภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นอย่างไร มีความต้องการ หรือปัญหาอะไรบ้างที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองหรือแก้ไข มีโอกาสและสรรพกำลังที่จำเป็นอะไรบ้างที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการศึกษา และสืบเนื่องมาจากปัญหาอะไร ฯลฯ ในการประเมินสภาพแวดล้อมนี้ ผู้ประเมินอาจใช้วิธีดังต่อไปนี้

1.การวิเคราะห์ความคิดรวบยอด (Conceptual Analysis)

2. การทำวิจัยด้วยการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์จริง (Empirical Studies)

3.การอาศัยทฤษฎีและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญการประเมินสภาพแวดล้อมนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจด้านการวางแผนหรือกำหนดจุดมุ่งหมาย (Planning Decision)

2.การประเมินตัวป้อน (Inputs Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลมาช่วยตัดสินใจว่าจะใช้ทรัพยากรหรือสรรพกำลังต่างๆ ที่มีอยู่เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างไร จะขอความช่วยเหลือด้านทรัพยากรและสรรพกำลังจากแหล่งภายนอกดีหรือไม่จะใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใดดีซึ่งการประเมินตัวป้อนอาจกระทำโดย

1.จัดทำในรูปแบบของคณะกรรมการ

2.อาศัยผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้ทำเอาไว้แล้ว

3.ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา

4.ทำการวิจัยเชิงทดลองเป็นการนำร่อง

ฉะนั้นการประเมินตัวป้อนนี้จะช่วยให้เราได้ข้อมูลในการตัดสินใจ ถ้าเราจะจัดการศึกษาตามหลักสูตร เราควรจะขอความร่วมมือและช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกหรือไม่ควรจะหาวิธีการใด วิธีการที่มีอยู่แล้วหรือวิธีการที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ การดำเนินงานในโรงเรียน เช่น การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างครู และนักเรียน ฯลฯ ควรเป็นอย่างไรจึงจะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จ การประเมินตัวป้อนนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ในการตัดสินใจด้านโครงสร้างหรือการวางรูปแบบในการดำเนินงาน

3.การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสืบค้นจุดหมายของรูปแบบการดำเนินงานตามที่คาดหวังเอาไว้ หรือจุดอ่อนของการดำเนินงานในชั้นทดลองใช้หลักสูตร เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกวิธีการต่อไป ฉะนั้นจึงต้องมีการจดบันทึกผลการประเมินกระบวนการนั้นจำเป็นต้องอาศัยวิธีการหลายๆอย่าง ต่างๆกัน เช่น

1. การสังเกตแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติ

2.การวิเคราะห์การปะทะสัมพันธ์

3.การสัมภาษณ์

4.การใช้แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5.การให้เขียนรายงานประเภทปลายเปิด

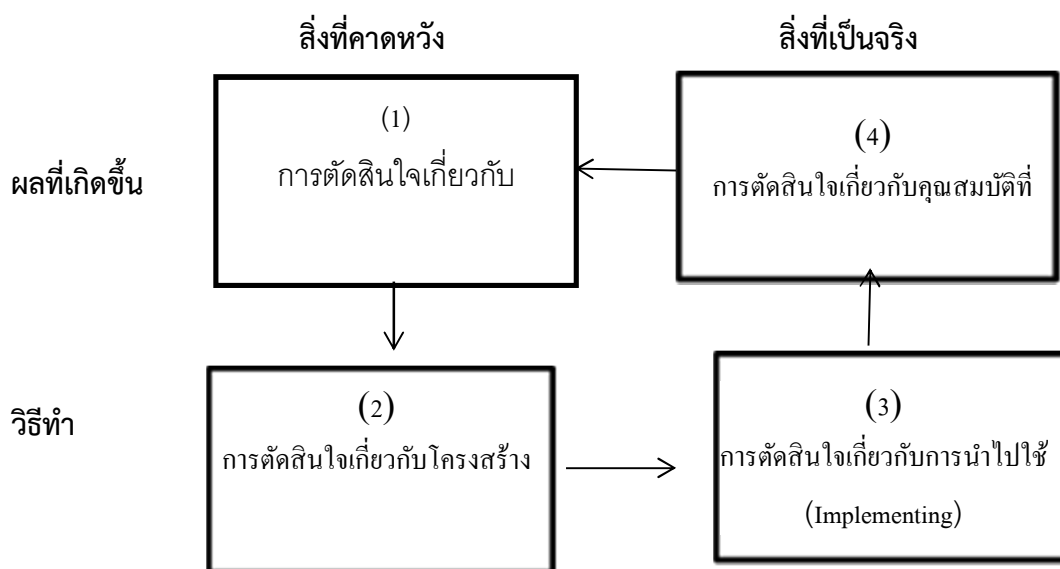
อย่างไรก็ตามในการประเมินกระบวนการนี้บางครั้งจำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลขึ้นมาโดยเฉพาะและให้คณะกรรมการชุดนี้มีเวลาทำการประเมินอย่างเต็มที่ เช่น ถ้าเป็นสถาบัน

ระดับอุดมศึกษาก็อาจจะได้แก่ทีมงานในหน่วยวิจัยของสถาบันเอง แต่ถ้าเป็นในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อาจจะได้แก่ศึกษานิเทศก์ของจังหวัด เพราะการตั้งครูในโรงเรียนให้ทำหน้าที่ประเมินผลโดยเฉพาะนั้นทำได้ยากเนื่องจากมีข้อจำกัดอยู่หลายอย่าง เช่นเรื่องเวลาซึ่งมีความซ้ำเป็นมากในกรณีที่สถานการณ์การตัดสินใจเป็นแบบ Incremental และ Neo-mobilistic เพราะมีข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจอยู่แล้วน้อยมาก แต่ถ้าหากสถานการณ์การตัดสินใจด้านการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติจริงๆ (Implementing Decision)

4. การประเมินผลผลิต (Products Evaluation) มีจุดมุ่งหมายจะตรวจสอบว่าผลที่เกิดขึ้นกับการเรียนนั้นเป็นไปตามที่คาดหวังเอาไว้มากน้อยเพียงใดอาจทำได้โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมพันธกับหลักสูตรอื่นที่มีอยู่ก็ได้

- ในกระบวนการการศึกษานั้นการประเมินผลผลิตจะให้ข้อมูลที่นำมาช่วยตัดสินใจว่ามีกิจกรรมทางการศึกษาอะไรบ้างที่ควรทำต่อไป เลิกทำ หรือควรนำมาปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่ นอกจากนั้นยังให้ข้อมูลที่จะนำไปเชื่อมหรือสานต่อเข้ากับขั้นตอนอื่นๆ ของกระบวนการทางการศึกษาได้อีกด้วย เช่น โรงเรียนหนึ่งมีปัญหาครูไม่พอสอนหรือครูมีภารกิจมากจนไม่มีเวลาจะเตรียมการสอนให้ได้ผล จึงได้คิดค้นนวัตกรรมทางการสอนแบบ RIT (Reduced Instructional Time) ขึ้นมาใช้เสร็จแล้วก็ทำการประเมินผลผลิตของการเรียนแบบ RIT ดูพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้นอยู่ในขั้นที่น่าพอใจเป็นอย่างยิ่ง และยังพบว่านวัตกรรมดังกล่าวมีความพร้อมที่จะนำไปเผยแพร่ในโรงเรียนอื่นๆ ที่ประสบปัญหาอย่างเดียวกันได้ เพราะเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายไม่สิ้นเปลืองมากนัก อย่างนี้ผู้บริหารการศึกษาก็อาจใช้ผลจากการประเมินดังกล่าวมาช่วยในการตัดสินใจประกาศให้โรงเรียนต่างๆ นำนวัตกรรมแบบ RIT ไปใช้จัดการเรียนการสอนต่อไป

สามารถแสดงให้เห็นได้ว่าการประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต สามารถนำไปช่วยในการปรับปรุงโครงการ ทั้งนี้การประเมินในแต่ละขั้นตอนดังกล่าวนำไปช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ 4 ประเภท คือ

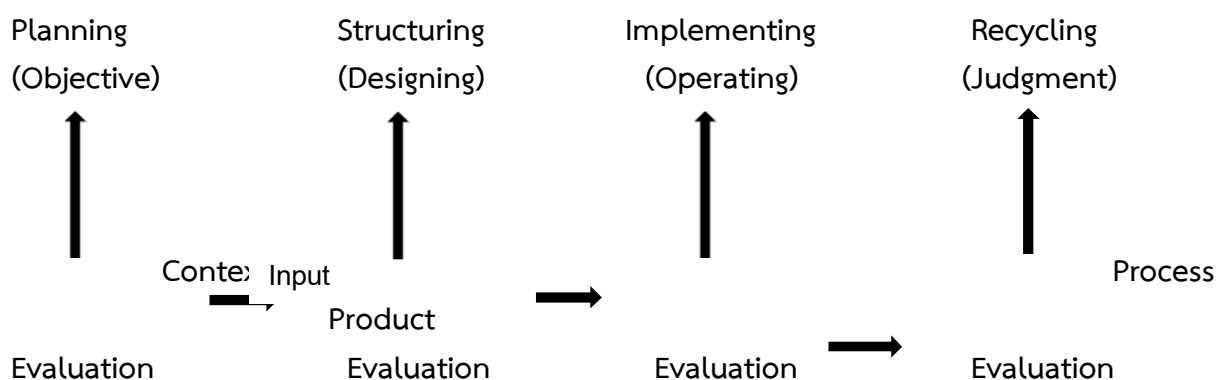
ภาพที่ 7 ประเภทและความสัมพันธ์ของ Stufflebeam ต่อสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่เป็จริง (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546: 266)

โดยสามารถอธิบายรายละเอียดของการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน ได้จากการประเมินบริบท นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจ กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการทั้งวัตถุประสงค์ระยะสั้น และระยะยาวให้สอดคล้องกับแผนในการดำเนินงาน
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ จากการประเมินปัจจัยนำเข้า นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจวางโครงการ กลวิธีดำเนินโครงการ และขั้นตอนการทำงานต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ ได้จากการประเมินกระบวนการ นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติทำให้การทำงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ ได้จากการประเมินผลผลิต นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าจะทำต่อไป ยุติ เล็กเล็ ขยายโครงการ หรือให้ทำเป็นงานประจำ

การประเมินผลผลิตนี้จะให้ข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจว่าจะเก็บรักษาไว้ เลิกใช้ หรือปรับปรุงแก้ไขใหม่ (Recycling Decisions)

สตีฟเฟิลบีมให้แนวคิดว่าการประเมินผลหลักสูตรนั้นมีสิ่งที่จะต้องประเมินอยู่ 4 อย่างคือ Context, Input, Process และ Products และ Products รูปแบบการประเมินผลของเขาจึงเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็น CIPP Model ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลกับการตัดสินใจตามแนวคิดของสตีฟเฟิลบีม อาจเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลกับการตัดสินใจ (สุนีย์ ภูพันธ์, 246:270)

ในการประเมินหลักสูตรตามแนวคิด CIPP Model ต่อมาได้มีการขยายแนวคิด โดยขยายผลผลิต (Product) ออกเป็น IEST โดย I (Impact) เป็นผลกระทบที่นอกเหนือจากผลผลิตที่ต้องการให้เกิด E (Effectiveness) เป็นประสิทธิผลที่เกิดขึ้น S (Sustainable) เป็นความยั่งยืนของผลที่เกิดขึ้นและ T (Transportation) เป็นผลที่สามารถถ่ายทอดขยายผลต่อเนื่องได้

ตารางที่ 1 สรุปการประเมิน CIPP กับประเภทการตัดสินใจ

ประเภทของการประเมิน	ประเภทของการตัดสินใจและการใช้ประโยชน์จากการประเมิน	
C: Context Evaluation (การประเมินบริบท)	Planning Decision (การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน)	- กำหนดหรือเลื่อนนโยบาย/เป้าหมาย/ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
I : Input Evaluation (การประเมินปัจจัย)	Structuring Decision (การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดวิธีการ)	- กำหนดโครงสร้างการดำเนินงาน ทรัพยากรกลยุทธ์ แผนงาน และวิธี ดำเนินงานตามหลักสูตร
P : Process Evaluation (การประเมินกระบวนการ)	Implementing Decision (การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ)	- ติดตามและกำกับการทำงานตาม แผน - ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง วิธีการ ดำเนินงานให้เหมาะสม - รายงานความก้าวหน้าของหลักสูตร
P : Product Evaluation (การประเมินผลผลิต)	Recycling Decision (การตัดสินใจเพื่อการทบทวน)	- ยุติ/ล้มเลิก - ปรับเปลี่ยน - คงไว้/ชะลอ - ขยาย

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นได้ว่า กระบวนการประเมินในแต่ละชั้นจะแสดงให้เห็นถึงแนวทางการตัดสินใจในกระบวนการต่าง ๆ และส่งผลต่อการตัดสินใจในการกำหนดการดำเนินโครงการ

สำหรับการประเมินหลักสูตรนั้นสามารถกระทำไ้ระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตรและหลังใช้หลักสูตรแล้ว โดยบทบาทการประเมินในแต่ละช่วงแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 บทบาทการประเมินตามรูปแบบ CIPP

การประเมิน	บทบาทการประเมิน	
	Formative Evaluation เน้น Decision-making	Summative Evaluation เน้น Accountability
C: Context Evaluation	เป็นข้อเสนอแนะสำหรับเลือก วัตถุประสงค์และกำหนดลำดับ ความสำคัญ	ตัดสินใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และสิ่งที่ จำเป็นพื้นฐานสำหรับการเลือกสิ่งที่ สอดคล้องกับความต้องการ ความคาดหวัง โอกาส และปัญหา
I : Input Evaluation	เป็นข้อเสนอแนะสำหรับการเลือกกล ยุทธ์ทรัพยากรโครงการ เป็นปัจจัย สำหรับการออกแบบการดำเนินการ	ตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ และทรัพยากรและให้ เหตุผลทางเลือก
P : Process Evaluation	เป็นข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติ/การ ดำเนินงาน และควบคุมการดำเนินงาน	ตัดสินใจดำเนินการที่เป็นจริง

การประเมิน	บทบาทการประเมิน	
	Formative Evaluation เน้น Decision-making	Summative Evaluation เน้น Accountability
P : Product Evaluation	เป็นข้อเสนอแนะสำหรับการยุติ-คง/ ชะลอปรับเปลี่ยน – ขยายปรับปรุง โครงการ	ตัดสินผลที่เกิดขึ้นและการตัดสินใจย้อนกลับ

จากตารางที่ 2 กระบวนการประเมินผลตาม CIPP กระบวนการประเมินในระหว่างการดำเนินการของหลักสูตรเน้นกระบวนการตัดสินใจ และการประเมินผลลัพธ์เพื่อการตัดสินใจในการดำเนินการในการดำเนินการของหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรสามารถทำได้หลายวิธีซึ่งควรเหมาะสมกับสิ่งที่ประเมินและผู้ให้ข้อมูลในการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตรตามแนวคิด CIPP Model ต่อมาได้มีการขยายแนวคิด โดยขยายผลผลิต (Product) ออกเป็น IEST โดย I (Impact) เป็นผลกระทบที่นอกเหนือจากผลผลิตที่ต้องการให้เกิด E (Effectiveness) เป็นประสิทธิผลที่เกิดขึ้น S (Sustainable) เป็นความยั่งยืนของผลที่เกิดขึ้นและ T (Transportation) เป็นผลที่สามารถถ่ายทอดขยายผลต่อเนื่องได้

Context	บริบท
Input	ปัจจัยนำเข้า
Process	กระบวนการ
Product	ผลผลิต
Impact	ผลกระทบ
Effectiveness	ประสิทธิผล
Sustainable	ความยั่งยืน
Transportation	การถ่ายทอด การขยายผล

ผลจากการขยายแนวคิดทำให้การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ CIPP Model มีการขยายการประเมินผลผลิต (Product) โดยส่วนใหญ่นิยมขยายผลการประเมินผลผลิตครอบคลุมถึงผลกระทบ (Impact) ด้วย คือเน้นการประเมินกระทบ (Impact Evaluation) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาผลที่ นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ อาจมีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การมีงานทำการได้รับรางวัลเกียรติยศ เกียรติบัตร การเป็นที่ยอมรับ การมีชื่อเสียงของสถาบัน การนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

การประเมินหลักสูตรสามารถทำได้หลายวิธีซึ่งควรเหมาะสมกับสิ่งที่ประเมินและผู้ให้ข้อมูลในการประเมินหลักสูตร การประเมินหลักสูตรในแต่ละด้านตามแนวคิดของ CIPP โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 วัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตรในแต่ละด้านตามแนวคิดของ CIPP

การประเมินบริบท	การประเมินปัจจัย	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
1.เพื่อกำหนดบริบท/สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง 2.เพื่อหากลุ่มเป้าหมายและความต้องการของกลุ่ม 3.เพื่อหาเวลาและโอกาสที่ต้องการสนองความต้องการ 4.เพื่อวินิจฉัยปัญหาภายใต้ความต้องการนั้นๆ เพื่อดัดสินใจว่าวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมของหลักสูตรควรเป็นอะไร	1.เพื่อกำหนดและประเมินสมรรถนะ 2.เพื่อหาทางเลือกยุทธวิธีในการดำเนินตามหลักสูตร 3.เพื่อกำหนดการออกแบบการดำเนินการตามยุทธวิธี 4.เพื่อกำหนดงบประมาณ 5.เพื่อกำหนดเวลา 6.เพื่อกำหนดกิจกรรมต่างๆตามหลักสูตร	เพื่อหาและคาดคะเนเกี่ยวกับผลจากการดำเนินตามหลักสูตรในด้านต่างๆ ดังนี้ 1.ขั้นตอนการดำเนินงาน 2.ผลจากการดำเนินงานตามการออกแบบเพื่อที่จะหาข้อมูลและสารสนเทศในการตัดสินใจเกี่ยวกับแผนงานและกิจกรรมต่างๆ	1.เพื่อดัดสินผลผลิต 2.เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3.หาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับบริบท ปัจจัยและกระบวนการ 4.เพื่อแปลความหมายในแง่คุณค่าของข้อ 1-3
โดยใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ การสำรวจ การวิจัย/วิเคราะห์/ตรวจเอกสาร การสัมภาษณ์ การจัดลำดับคุณภาพ การสอบถาม การสนทนากลุ่ม และวิธี Delphi Technique ความสอดคล้อง ความคิดเห็น ความพึงพอใจ ความเป็นไปได้	โดยการจัดลำดับคุณภาพการวิเคราะห์ทรัพยากรการวิจัย/วิเคราะห์/ตรวจเอกสาร การสัมภาษณ์ การสอบถาม ความเหมาะสม ความคิดเห็น ความเพียงพอ ความสะดวกในการใช้ ความพึงพอใจ	3. เพื่อดัดสินใจกระบวนการ 4. เพื่อดัดสินกิจกรรมภายในกระบวนการ โดยกำกับ (Monitoring) และติดตามเกี่ยวกับศักยภาพการดำเนินงานตามโครงการกิจกรรมต่างๆ และโดยการอธิบายกระบวนการกระทำระดับการปฏิบัติ ความคิดเห็น ความเหมาะสม ความเพียงพอ ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์	1.ระบุการปฏิบัติการ/วัดผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 2.เปรียบเทียบผลของโครงการกับเกณฑ์/มาตรฐาน/ความคาดหวัง 3.ผลเชิงปริมาณและคุณภาพระดับการปฏิบัติ ความคิดเห็น ความเหมาะสม ความพึงพอใจ

จากตารางที่ 3 สามารถสรุปได้ว่า การประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต สามารถนำไปช่วยในการปรับปรุงโครงการ ทั้งนี้การประเมินในแต่ละขั้นตอนดังกล่าวนำไปช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ 4 ประเภท คือ 1) การตัดสินใจเพื่อการวางแผน ได้จากการประเมินบริบท นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจ กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการทั้งวัตถุประสงค์ระยะสั้น และระยะยาวให้สอดคล้องกับแผนในการ

ดำเนินงาน 2) การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ จากการประเมินปัจจัยนำเข้า นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจวางโครงการ กลวิธีดำเนินโครงการ และขั้นตอนการทำงานต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 3) การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ ได้จากการประเมินกระบวนการ นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติทำให้การทำงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 4) การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ ได้จากการประเมินผลผลิต นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าควรจะทำต่อไป ยุติ ล้มเลิก ขยายโครงการ หรือให้ทำเป็นงานประจำ

จากการศึกษาถึงแนวคิดการประเมินโครงการของ สตีฟเฟิลปีม ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการประเมินตามหลักการประเมิน โดยมีการปรับกระบวนการดำเนินการในการประเมินหลักสูตรตามหลักการ CIPP Model และเพิ่มกระบวนการการประเมินผลกระทบ (Impact) โดยงานวิจัยนี้จะขอเสนอการประเมินหลักสูตรโดยใช้พื้นฐานการประเมินในรูปแบบ CIPPi Model แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ โดยดำเนินการรูปแบบการประเมินที่มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจร มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นจัดทำให้เป็นสารสนเทศ เพื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ และปรับปรุงหลักสูตรในรูปแบบแนวทางเพื่อพัฒนาหลักสูตร โดยรูปแบบการประเมินประเภทนี้เป็นารประเมินเพื่อให้ได้รายละเอียดต่างๆ สำหรับช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรทั้งงานวิจัยในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศ ดังรายละเอียดของงานวิจัยที่ได้ศึกษาดังนี้

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ชลธิชา หอมฟุ้ง และคณะ (2558) ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีผลการวิจัยดังนี้ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) พบว่าวัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสม แผนการดำเนินงานของสาขาวิชามีความเหมาะสมทั้งด้านการพัฒนาคณาจารย์และพัฒนาสาขาวิชา สาขาวิชามีจุดแข็งด้านหลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทย คณาจารย์ บุคลากรสนับสนุน การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ความรู้ความสามารถของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาในสาขาวิชาภาษาไทย สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความมีชื่อเสียงของสาขาวิชา และการเป็นที่ยอมรับของสังคม 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่าความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ในด้านเนื้อหาของหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก และคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และงบประมาณในการผลิตบัณฑิต 3) ด้านกระบวนการ (Process) พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้งด้านพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การจัดการเรียนการสอน และการให้บริการและสนับสนุน และ 4) ด้านผลผลิต (Product) พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งคุณลักษณะของนักศึกษาปัจจุบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ดวงใจ เขมวรัตน์ และคณะ (2555) ได้ประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อประเมินหลักสูตร

วิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้แบบจำลอง CIPP model เป็นรูปแบบในการประเมิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักศึกษาจำนวน 125 คน คณาจารย์ จำนวน 14 คน บัณฑิต จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 4 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุได้ ดังนี้ 1) ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการประเมินบริบท พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านโครงสร้างของหลักสูตร และด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 2) ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ด้านคุณลักษณะของนักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านสิ่งสนับสนุนทางการศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 3) ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการประเมินกระบวนการ พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการฝึกประสบการณ์มีความเหมาะสมในระดับมาก และ 4) ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการประเมินผลผลิต พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ และด้านความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อการทำงานมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรมมีความพึงพอใจในระดับมาก

ปรัชพร ศิริเชษฐ์ และคณะ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตร ระดับมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ความสามารถในการประกอบวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิต/มหาบัณฑิตที่เข้าเรียนในสาขาการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547-2552 จำนวน 278 คน อาจารย์ผู้สอนจำนวน 7 คน ผู้บังคับบัญชาของนิสิต/บัณฑิตจำนวน 278 คนและผู้ร่วมงานของบัณฑิต จำนวน 278 คน รวมทั้งหมด 841 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับประเมินการใช้หลักสูตร จำนวน 4 ฉบับ เป็นแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการและแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง จำนวน 4 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิต/บัณฑิตเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ทั้งในภาพรวมและรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก จุดเด่นในสาขาการวิจัยการศึกษา คือ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถดูแลนิสิตด้วยความจริงใจ 2) ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและผู้ร่วมงานของนิสิต/มหาบัณฑิตเกี่ยวกับคุณภาพและการปฏิบัติหน้าที่ของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) นิสิต/บัณฑิตส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจมากที่ได้เข้ามาศึกษาในหลักสูตรนี้

พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ และนุสรา พิระพัฒน์พงศ์ (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรและความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต : กรณีศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต 2) เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้มหาบัณฑิต 3) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา การวิจัยนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย กรรมการบริหารหลักสูตรฯ อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรฯ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรฯ และผู้ใช้บัณฑิตตามหน่วยงาน/สถานประกอบการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ที่ได้จากกรรมการบริหาร

หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และบัณฑิตในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมากด้านบริบท(Context) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมเป็นลำดับแรก มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของกรรมการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมลำดับแรกระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการ (Process) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมลำดับแรก ระดับมาก ด้านผลผลิต(Product) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จำนวนการมีงานทำมีค่าเฉลี่ยลำดับแรกระดับมาก ภาพรวมความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะและการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาพบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ลำดับแรก คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีค่าเฉลี่ยระดับมาก

รัชฎาพร เกตานนท์ แนวแห่งธรรม และคณะ (2559) ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้รูปแบบ CIPP โมเดลของ Danial L. Stufflebeam กลุ่มประชากรที่ให้ข้อมูลคือ กรรมการบริหารหลักสูตร กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-3 และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแนวทางการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินด้านสภาพแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณารายด้านพบว่า คณะกรรมการ อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นด้านโครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องในระดับมากที่สุด 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ด้านปัจจัยสนับสนุนของหลักสูตร ได้แก่ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการ สื่อ ตำรา และสถานที่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด 3) การประเมินด้านกระบวนการ ด้าน คุณลักษณะผู้สอน และด้านคุณลักษณะผู้เรียนก่อนและหลังหรือระหว่างหลักสูตร พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และนักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมในภาพรวม ส่วนคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และอาจารย์มีความเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด 4) กิจกรรมของหลักสูตร พบว่าคณะกรรมการหลักสูตรและนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกับในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการเรียนการสอน คณะกรรมการและนักศึกษาเป็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด 5) ด้านผลผลิตของหลักสูตรพบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด 6) การศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค ความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ในสังคมควรปรับปรุงให้มีความทันสมัยมากขึ้น โดยสอดคล้องกับบริบท และความต้องการของบุคคล สังคมและประเทศชาติ และควรมีคณาจารย์ที่มีความรู้ประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนควรมีการให้บริการทางวิชาแก่สังคมมากขึ้น และเน้นสร้างนักวิจัยที่พัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาสังคม

วิสูตร โพธิ์เงิน และคณะ (2560) ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านการผลิตโดยเป็นการประเมินผลผลิตระหว่างทางของหลักสูตร และเพื่อศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนชั้นปีที่ 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ระหว่างปีการศึกษา 2557 ถึง ปีการศึกษา 2558 มีนักศึกษาทั้งหมดจำนวน 22 คน 2) อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่างๆ ในสาขาวิชาหลักสูตรและ

การสอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ จำนวน 18 คน 3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 4 คน และ 4) คณะกรรมการดำเนินงาน/อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนจำนวน 5 คน โดยรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถาม และแนวประเด็นการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้สถิติบรรยายในวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ และจัดสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบท ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในส่วนของนักศึกษาปัจจุบัน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านรายวิชาได้ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รายวิชาช่วยให้ผู้เรียนตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมทั้งระดับท้องถิ่นและระดับสากล ในส่วนของผู้สอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1. ผลประเมินด้านสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในส่วนของนักศึกษาปัจจุบัน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดการด้านเวลาในช่วงเรียน โดยมุ่งเน้นไม่ให้เกิดความสูญเปล่าของช่วงเวลาในการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีหน่วยงาน องค์กรจากภายนอก ให้การสนับสนุนด้านเครื่องมือ เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของผู้สอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ในประเด็นอาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษา ในการปรับพฤติกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีบุคลากรภายนอก (วิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ) เข้าร่วมในระบบการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้และกระบวนการคิด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หน่วยงาน องค์กรจากภายนอก ให้การสนับสนุนด้านเครื่องมือ เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ 3) ผลประเมินด้านกระบวนการ ในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินด้านผลผลิต ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในส่วนของนักศึกษาปัจจุบัน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีคุณธรรมในวิชาชีพครูและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถปฏิบัติงานเป็นนักพัฒนาหลักสูตร หรือฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาหรือผู้สอน ในส่วนของผู้สอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและสามารถศึกษาค้นคว้าวิจัยด้านการศึกษาศาสตร์และการสอนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานเป็นนักพัฒนาหลักสูตร หรือฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาหรือผู้สอน

ศราวุธ เกาคำ และพัชรวิพรรณ กิจมี (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ในด้านคุณสมบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ในด้านคุณสมบัติของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ระหว่างปีการศึกษา 2556 ถึงปีการศึกษา 2557 จำนวน 4 คน และผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ระหว่างปีการศึกษา 2556 ถึง 2557 จำนวน 4 คน รวมจำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการประเมินแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม และความเสียสละมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเอาหลักคุณธรรม

จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมมากขึ้น (2) ด้านความรู้ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้แก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ (3) ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปใช้ในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประเด็นหรือปัญหาที่สนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์จนสามารถกำหนดกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ได้ (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถสื่อสาร และสามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ อีกทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสมรรถนะทางสังคมอย่างมีคุณภาพ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการประสานประโยชน์ระหว่างบุคคล และองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาโดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือสถิติมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศิริพรรณ บุญถึง (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่ ใช้ก่อนปรับปรุงเป็นสาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก โดยใช้รูปแบบ CIPP ศึกษา กับนิสิตศิษย์เก่า นิสิตปัจจุบัน และอาจารย์ผู้สอนรวม 65 คน ผลการศึกษาพบว่า มีความพึงใจ ต่อภาพรวมของหลักสูตร ระดับสูง (เฉลี่ย 3.94) และในแต่ละด้านดังนี้ ด้านบริบท (เฉลี่ย 3.9) ด้านปัจจัยนำเข้า (เฉลี่ย 3.83) ด้านกระบวนการ (เฉลี่ย 4.04) และด้านผลผลิต (เฉลี่ย 3.94) แสดงถึง ความเหมาะสมของหลักสูตรในภาพรวม ความสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร ความสำเร็จของหลักสูตร และประสิทธิภาพของหลักสูตรที่ใช้ ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน ผู้ประเมินยังได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตชาวไทยกับนิสิตชาวต่างชาติพบว่านิสิต ชาวต่างชาติมีระดับความพึงพอใจในด้านกระบวนการสูงกว่านิสิตไทยเล็กน้อยโดยเชื่อมั่นว่างานที่ได้รับ มอบหมายในแต่ละวิชาเพียงพอและเหมาะสม ด้านปัจจัยนำเข้านิสิตไทยมีความพึงพอใจน้อยกว่า ในขณะที่นิสิตต่างชาติมีความพึงพอใจด้านบริบทน้อยกว่า แสดงว่านิสิตไทยเห็นว่า หนังสือและเอกสารการสอนไม่ครอบคลุม ไม่ทันสมัย และงานที่ได้รับมอบหมายไม่เหมาะสมกับทักษะของแต่ละคน ส่วนนิสิตต่างชาติอาจเห็นว่าหลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการ และศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันยังมีระดับ ความคิดเห็นที่แตกต่างกันด้วย ทั้งนี้ อาจเป็นแนวโน้มบทบาทของภาษาอังกฤษที่เปลี่ยนแปลงไป เพราะหลักสูตรได้ใช้มาถึงระยะเวลา 7 ปีแล้ว ควร มีการปรับปรุงเพื่อให้สามารถแข่งขัน สอดคล้อง กับข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และนโยบายภาษาอังกฤษของชาติ สรุปได้ว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้ที่สนใจในอาชีพการสอน ภาษาอังกฤษ โดยมีจุด แข็งในด้านกระบวนการและผลผลิต ส่วนจุดอ่อนคือด้านปัจจัยนำเข้าและด้านบริบท ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ดังนี้ 1) หลักสูตรมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ แต่ควรปรับปรุง ตามแนวโน้มบทบาทของภาษาอังกฤษที่เปลี่ยนแปลงไป 2) ควรเก็บข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เพิ่มเติม

สุจิตรา ศิริการุณย์ (2557: บทคัดย่อ) การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยใช้แนวคิด BALANCED SCORECARD (BSC) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยใช้แนวคิด BALANCED SCORECARD (BSC) ใน 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง มุมมองด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร มุมมองด้านการพัฒนาบุคลากร และ มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ คณะ กรรมการบริหารหลักสูตร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในรายวิชาของ

สาขาวิชาวิจัยประเมินผลการศึกษา และที่สำเร็จการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 205 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมุมมอง พบว่า ในทุกมุมมอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) มุมมองด้านนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง พบว่า คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ความสามารถในการคิด และมีวิสัยทัศน์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทักษะในการทำงาน รักการทำงาน และเจตคติต่ออาชีพ สุขนิสัย สุขภาพ และสุขภาพจิตที่ดี ความพึงพอใจของนักศึกษา ความพึงพอใจของผู้บริหาร มีความเหมาะสมระดับมาก แต่ควรปรับปรุง ความรู้ด้านใหม่ๆ และทักษะการสอนที่มีเทคนิคพิเศษ ที่จำเป็นตามหลักสูตร 3) มุมมองด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การจัดทำหลักสูตร การใช้และบริหารหลักสูตร คุณภาพของอาจารย์ ผู้สอนตามรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อรอบรู้ การประเมินผล นักศึกษาในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสมระดับมาก 4) มุมมองด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่า อาจารย์ มีความสามารถในการจัดการจัดทำหลักสูตร ความสามารถในการสอนของ อาจารย์ผู้สอน ความพึงพอใจของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในการปฏิบัติงาน ความสามารถของผู้บริหารในการใช้หลักสูตร มีความเหมาะสมระดับมาก 5) มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร พบว่า งบประมาณในการบริหารจัดการ ความคุ้มค่าในการจัดการศึกษามีความเหมาะสมระดับมาก

สุนันทา แก้วสุข (2552: บทคัดย่อ) ได้วิจัยการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) ประชากรคือ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 47 คน ผู้บังคับบัญชา/ผู้จ้างงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 47 คน และอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 10 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแนวคำถาม สำหรับการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์แบบอุปนัย ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านผลผลิต ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านบริบทของหลักสูตร 2) ผู้บังคับบัญชา/ผู้จ้างงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เหมาะสมมากที่สุด 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการค้นคว้าและกระบวนการเรียนการสอนและการทำวิทยานิพนธ์ช่วยให้นักศึกษาเกิดความเชื่อมั่น และสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง 3) อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเห็นด้วยกับจุดประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาสาระและการบริหารหลักสูตร มีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ต้องการให้นักศึกษาเรียนแผน ก. (ทำวิทยานิพนธ์) การสอนของอาจารย์ที่สอนร่วมกันควรวางแผนร่วมกันอย่างจริงจัง และควรรับอาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาเพิ่มเติม และ 4) นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชา/ผู้จ้างงาน ที่ร่วมกันสนทนากลุ่ม ส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยกับหลักสูตร และมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขเล็กน้อยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระยะเวลาในการศึกษา ค่าอติบายในบางรายวิชาให้ปรับแก้ข้อความ และเสนอให้เพิ่มเติมรายวิชาใหม่

สิทธิชัย ลายเสมา (2560: 145-148) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation research) โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม ประกอบด้วย การประเมิน 4 ด้าน คือ สภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต โดยมีผลการวิจัยดังนี้ 1) ผลการประเมินหลักสูตรด้านบริบท (Context) ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมด้านบริบท ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และแผนการดำเนินงานของสาขาวิชา นักศึกษาปัจจุบันและบัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าด้านมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ งบประมาณ นักศึกษาปัจจุบันและบัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าด้านมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ (Process) ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมด้านกระบวนการ การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การวัดและการประเมินผล การศึกษา พฤติกรรมและการมีส่วนร่วมของนักศึกษา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา การตรวจติดตาม แก้ไข และปรับปรุงการดำเนินงาน นักศึกษาปัจจุบันและบัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าด้านมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต (Output) ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมด้านผลผลิต ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าด้านมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์ (2558) ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีผลการวิจัยดังนี้ 1) อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ด้านบริบทและปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสม 2) นักศึกษาและมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลกระทบ และมีความพึงพอใจในหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ด้านผลผลิต ผลกระทบ และมีความพึงพอใจในคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก 4) แนวทางการพัฒนาหลักสูตร 4.1) พัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากลโดยการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน 4.2) แลกเปลี่ยนนักศึกษากับต่างประเทศหรือทำ MOU กับบางประเทศที่จัดการศึกษาด้านการบริการศึกษา 4.3) สร้างมาตรฐานหลักสูตรการบริหารการศึกษาของ ASEAN ร่วมกัน 4.4) มหาวิทยาลัยต่างๆ ควรกำหนดมาตรฐานหลักสูตรของตนเองอย่างอิสระ 4.5) กำหนดให้มีรายวิชาที่ทันสมัย 4.6) จัดกิจกรรมสัมมนาจากการศึกษาดูงานในสถานศึกษาหรือผู้ที่ประสบผลสำเร็จ 4.7) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร 4.8) ลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์เป็น 2 ครั้งหรือ 2 รายวิชาต่อเนื่อง เพื่อสะดวกในการติดตามและนักศึกษาจบตามกำหนดเวลา

จากงานวิจัยในประเทศพบว่า การประเมินหลักสูตรโดยส่วนมากจะประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model โดยมีการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ในหลักสูตรที่จัดศึกษา

และได้มีการศึกษาแนวทางในพัฒนาหลักสูตรในทุกหลักสูตร โดยผู้ให้ข้อมูลส่วนมากจะประกอบด้วย อาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต และนักศึกษาปัจจุบัน โดยมีขอบเขตในการประเมินที่ประกอบด้วย โครงสร้างหลักสูตร รายละเอียดวิชา แผนการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเน้นกระบวนการประเมินตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพของนักศึกษาที่สำเร็จในหลักสูตร เป็นต้น

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Baughman (2000) ได้ศึกษาการออกแบบ การใช้และการจัดประสิทธิภาพของหลักสูตรป้องกัน ความรุนแรง สำหรับนักเรียนที่จัดเป็นกลุ่มเสี่ยง โดนใช้วิธีการประเมินแบบคุณภาพและปริมาณ ด้านปริมาณ ใช้แบบประเมินความรู้ แบบประเมิน Coopersmith self-esteem แบบประเมินทักษะการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลด้านเกรด/ผลการเรียน การเข้าเรียน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้านคุณภาพ ใช้แบบประเมินตนเอง และการสัมภาษณ์ ทั้งนักเรียนและครู โดยใช้นักเรียนจำนวน 16 คน อบรมใน หลักสูตรดังกล่าวเป็นเวลา 4 เดือน พบว่านักเรียนมีการพัฒนา self – esteem ทักษะความรู้เกรดเฉลี่ย สะสมดีขึ้น และนักเรียนทั้ง 16 คนก็ถูกคัดออกจากกลุ่มเสี่ยง แต่อย่างไรก็ตามอาจต้องมีการประเมินผลในระยะยาวต่อไปด้วย

Cox- Peterson (2004: Abstract) ทำการวิจัยประเมินหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue University) ตามรูปแบบการประเมินของ CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โดยศึกษาความคาดหวังของนักศึกษา หลักสูตร การศึกษาทางไกล วิธีการติดต่อสื่อสาร เส้นทางสู่ความสำเร็จและความช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การใช้วิธีการพี่เลี้ยง (Mentor) การใช้เวปไซด์เพื่อการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษาและนักศึกษา การใช้ กรณีศึกษาเพื่อการเรียนรู้และการประยุกต์เข้ากับสถานการณ์ของสถานศึกษาในปัจจุบัน วิชาที่เรียนต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถเตรียมหัวข้อการวิจัย 3 บท การเรียนทางไกลทำให้นักศึกษา ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีบัณฑิตกับมหาวิทยาลัยเพอร์ดู

Harrison (1993) ได้สร้างแบบประเมินการให้บริการปรึกษาแนะแนวในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง ใน สหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เพื่อใช้วางแผนการให้บริการปรึกษาและแนะแนวนักเรียนและวัยรุ่นได้อย่างถูกต้อง โดยใช้ รูปแบบ CIPP ผลการศึกษาพบว่าความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการให้บริการปรึกษา (Counselor) มีความแตกต่างกันระหว่าง ครู ผู้บริหาร ผู้ให้บริการปรึกษาและผู้นิเทศก์ ผู้ประสานงานการ แนะแนว กล่าวคือ ผู้นิเทศและผู้ประสานส่วนใหญ่ ให้การยอมรับกับการประเมินนี้ ในขณะที่ครูเห็นด้วย และการยอมรับเพียงร้อยละ 52 นอกจากนี้ ผู้นิเทศและผู้ประสานงานเห็นว่าคณะกรรมการฯ ดังกล่าว มีความสำคัญเพียงร้อยละ 20 จากการศึกษาชี้แสดงให้เห็นถึงความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนเจตคติ ต่องาน ให้บริการปรึกษาและแนะแนวของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในโรงเรียน มีความแตกต่างกัน ซึ่ง บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนต้องพิจารณาแก้ไข มิฉะนั้นการพัฒนางาน ดังกล่าวย่อมเป็นไปได้ยาก

Hakan Karatas and Seval Fer (2009 : 47) แห่งมหาวิทยาลัยเทคนิคยิลดิส (Yildiz Technical University) วิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยเทคนิคยิลดิส โดยใช้รูปแบบการ ประเมินชิปปี้ จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษครั้งที่สองที่มหาวิทยาลัย เทคนิคยิลดิส (YTU) โดยใช้รูปแบบบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต (CIPP) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ครั้งนี้ประกอบด้วยครู 35 คน และนักเรียน 415 คน ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามฉบับเดียวสำหรับครูผู้สอน

และนักเรียน มีข้อคำถาม 46 รายการ ข้อมูลที่ได้รับทำการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระ t-test จากการตอบข้อมูลที่เป็นองค์ประกอบของหลักสูตรเช่น บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ได้ข้อสรุปว่าส่วนใหญ่ครูและนักเรียนมีแนวโน้มสนับสนุนองค์ประกอบทั้งสี่ของหลักสูตร อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยของการศึกษา ความแตกต่างที่สังเกตได้จากการปฏิบัติระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการของครู และนักเรียนบางรายการสัมพันธ์กับองค์ประกอบของบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร ผลที่ได้นี้แสดงให้เห็นว่าในขณะที่การรับรู้ของนักเรียนสูงขึ้นความคาดหวังของครูจะสูงขึ้น สำหรับรายการที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรสอดคล้องกับข้อค้นพบจากความคิดเห็นของครู นับเป็นสิ่งสำคัญที่ วัสดุภาพและเสียงจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงและนำไปใช้อย่างถูกต้องในการจัดกิจกรรม สอดคล้องกับความคิดเห็นนักเรียน และความต้องการของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา และความรู้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ จำเป็นสำหรับชีวิตธุรกิจจะต้องได้รับการพิจารณา

Margot (1992: 1372-A) ได้ประเมินหลักสูตรสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS) ของสถาบันอุดมศึกษา ในรัฐโอไฮโอ เพื่อสำรวจความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์ที่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรต้องการ เปรียบเทียบกับความต้องการของธุรกิจโดยใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้สอนสาขาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจากสถาบันอุดมศึกษาในรัฐโอไฮโอ เกี่ยวกับเนื้อหาสาระรายวิชาของหลักสูตรที่ใช้และศึกษา ความคิดเห็นของผู้จัดการฝ่ายระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารของบริษัทชั้นนำโอไฮโอ จำนวน 500 บริษัท เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องใช้ในการจัดการธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า สถาบันอุดมศึกษาและธุรกิจมีความเห็นตรงกันที่ต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะ ความชำนาญเกี่ยวกับ เครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ (Mainframe Computer) แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญใน เครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดกลาง และเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก ความเชี่ยวชาญด้านการจัดระบบทำงานและ ฐานข้อมูล สถานศึกษาเห็นว่าความเชี่ยวชาญในการประยุกต์ ใช้ซอฟต์แวร์ มีความสำคัญมากกว่าความต้องการ ของธุรกิจ ทั้งธุรกิจและสถานศึกษาต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมภาษาโคบอล แต่ธุรกิจให้ความสำคัญกับโปรแกรมภาษาต่างๆ น้อยกว่าสถานศึกษา นอกจากนี้ธุรกิจและสถานศึกษามี ความคิดเห็นแตกต่างกันบางอย่างในการให้ความสำคัญของรายวิชาคอมพิวเตอร์ที่สัมพันธ์กัน ซึ่ง สถานศึกษาเห็นว่า ระบบความเชี่ยวชาญและโครงสร้างตรรกวิทยา มีความสำคัญต่อผู้สำเร็จการศึกษามากกว่า ธุรกิจ และเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาต้องการอบรมเทคนิคต่างๆ มากยิ่งขึ้น

Ven Kesay (2004) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรการเงินการธนาคารของมหาวิทยาลัยใน ไต้หวัน โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) ศึกษาหลักสูตรที่ใช้วัตถุดิบที่ใช้การสอนแต่ละคน บริการ ต่างๆ ประสิทธิภาพในการสอน และผลการปฏิบัติงานโดยใช้การบันทึกสำรวจ และใช้แบบสอบถาม จาก คณะกรรมการคณาจารย์ นักเรียน และผู้ที่จบการศึกษา พบว่า หลักสูตร 2 ปี เตรียมนักเรียนทำงานธนาคาร ของมหาวิทยาลัยในไต้หวันได้เตรียมแรงงานเป็นอย่างดีและพอเพียงสำหรับการเข้าทำงานในระบบธุรกิจ

สามารถสรุปได้ว่า งานวิจัยในต่างประเทศในการประเมินหลักสูตรจะเน้นกระบวนการประเมินตาม หลักการ CIPP Model แต่มีการประเมินในลักษณะอื่น ๆ ที่เน้นการประเมินผลลัพธ์ต่าง ๆ ในการจัดการ หลักสูตร นอกจากนี้งานวิจัยบางงานยังแสดงให้เห็นถึงการใช้และการจัดประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยใช้วิธีการ ประเมินแบบคุณภาพและปริมาณ ทั้งนี้มีการศึกษาความคาดหวังของนักศึกษา หลักสูตร การศึกษาทางไกล วิธีการติดต่อสื่อสาร เส้นทางสู่ความสำเร็จและความช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน เส้นทางสู่ความสำเร็จและ ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน การให้บริการปรึกษา (Counselor) มีความแตกต่างกันระหว่าง ครู ผู้บริหาร ตลอดจนการเตรียมผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน เป็นต้น

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินผล (Evaluative Research) โดยใช้แนวคิดและรูปแบบการประเมิน CIPPI Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) แบ่งประเด็นการประเมินออกเป็น 5 ด้าน คือ การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation : C) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation : P) และการประเมินผลกระทบ (Impact : I) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

1. นักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโทสาขาเอกวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 34 คน
2. อาจารย์ผู้สอน อาจารย์พิเศษ กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาจำนวน 8 คน
3. มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาด้านเอกเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 12 คน
4. ผู้ใช้บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 14 คน
5. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ในการประเมินหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลลัพธ์ และด้านผลกระทบในแต่ละด้าน ผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูลข้อมูลที่ใช้ในการประเมินข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย
 - 1.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย
 - 1.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ในหัวข้อการประเมินจากมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน ผู้ใช้บัณฑิต และอาจารย์
 - 1.3 ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีหัวข้อการประเมินแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยพิจารณาพร้อมกับรายละเอียดของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่
 - 2.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา แนวทางการพัฒนาหลักสูตร สำหรับผู้ใช้บัณฑิต
 - 2.2 ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับหลักสูตรและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสนทนากลุ่มเพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
2. แบบสอบถามเพื่อการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) สำหรับมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์
3. แบบสอบถามเพื่อการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) สำหรับผู้ใช้บัณฑิต

การพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสนทนากลุ่มเพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้มีการกำหนดเครื่องมือในการประเมินหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 1) แบบสำรวจรายการสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีการประเมินตามประเด็นการประเมิน จากเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (มคอ.๒) และรายงานการประเมินตนเอง (เอกสารประกันคุณภาพการศึกษา) และ 2) ประเด็นการสนทนากลุ่มสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรในด้าน และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลลัพธ์ (Product) และด้านผลกระทบ (Impact) โดยมีวิธีการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การประเมินหลักสูตร หลักการสร้างประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดแนวทางการประเมินหลักสูตร

1.2 พิจารณารายการประเมินในหลักสูตร (มคอ.๒) และกำหนดประเด็นตามหัวข้อในหลักสูตรเพื่อทำการกำหนดประเด็นการประเมินให้สอดคล้องกับรายละเอียดของการประเมิน

1.3 ร่างแบบสำรวจรายการและประเด็นคำถามในส่วนสภาพปัจจุบันของหลักสูตร และแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตร ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่จะประเมิน

1.4 นำแบบสำรวจรายการและประเด็นในการสนทนากลุ่มให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านการวิจัยและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน 0

ไม่แน่ใจว่าประเด็นคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน -1

จากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อมูลค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.5 นำแบบประเมินรายการและประเด็นการสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

2. แบบสอบถามเพื่อการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) จำนวน 3 ชุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับมหาบัณฑิต สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาปัจจุบัน สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาโดยมีประเด็นการประเมิน

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับคณาจารย์ แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาปัจจุบัน สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

แบบสอบถามทั้ง 3 ชุดจะมีหัวข้อหลักในการประเมินในลักษณะเดียวกัน แต่ในส่วนหัวข้อย่อยจะมีความแตกต่างกันในรายละเอียด ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามจะประเมินในส่วนที่ตนเองมีส่วนร่วมในการดำเนินการในหลักสูตรดังกล่าว โดยมีประเด็นการประเมิน 3 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท (Context) มีประเด็นย่อยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และแผนการดำเนินงานของสาขาวิชา 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณ และกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ และ 3) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษา วิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านวัดและประเมินผล โดยมีลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ และมีส่วนคำถามปลายเปิดเพื่อเสนอแนะในเชิงคุณภาพต่อไป

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา เป็นแบบสอบถามสำหรับสอบถามมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน อาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาในด้าน บริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และผลกระทบ ตามประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การประเมินหลักสูตร หลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดแนวทางการประเมินหลักสูตร

2.2 ศึกษาประเด็นในการประเมินตามหัวข้อที่มีในหลักสูตร ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การจัดการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร กิจกรรม การประเมินผล เพื่อกำหนดประเด็นในการประเมินตามแนวคิด CIPPI Model

2.3 ร่างแบบสอบถามตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่จะประเมิน

2.4 นำประเด็นในการสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน เทคโนโลยีการศึกษา และด้านการวิจัยและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน 0

ไม่แน่ใจว่าประเด็นคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน -1

จากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อมูลค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

3. แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้นักศึกษา ที่สำเร็จในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) โดยแบบสอบถามเป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ข้อมูลคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) จากผู้ใช้นักศึกษา แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และประเด็นการสอบถามเกี่ยวกับมหาบัณฑิตที่สำเร็จจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ และมีคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เพื่อสอบถามผลกระทบของหลักสูตรที่มีต่อวิชาชีพที่ นักศึกษาได้ปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การประเมินหลักสูตร หลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดแนวทางการประเมินหลักสูตร

3.2 ร่างแบบสอบถามตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่จะประเมิน

3.3 นำประเด็นในการสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านการวิจัยและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจว่าประเด็นคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน 0

ไม่แน่ใจว่าประเด็นคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คะแนน -1

จากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อมูลค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

สูตร
$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ มีการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากคณาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาในการกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการจัดประชุมสนทนากลุ่ม
2. ประสานผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อกำหนดเพื่อกำหนดเวลา และสถานที่ในการสนทนากลุ่ม
3. จัดเตรียมเอกสารในการประเมินหลักสูตรได้แก่ เอกสารรายละเอียดของหลักสูตร รายงานการประเมินตนเอง และประเด็นการสนทนากลุ่ม
4. ดำเนินการสนทนากลุ่มระหว่างอาจารย์ในหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ขั้นเตรียมการก่อนการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยเตรียมเอกสารหลักสูตร ผลการจัดการของหลักสูตร ประเด็นและแนวทางในการสนทนากลุ่มเพื่อส่งให้คณาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนการสนทนากลุ่ม ตลอดจนเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม

4.2 ขั้นดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายในการสนทนากลุ่ม และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามประเด็นที่กำหนดไว้ โดยการจัดสนทนากลุ่มจัดขึ้นในวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 ณ ห้องประชุมคณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

4.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

5. นำสรุปประเด็นในการประเมินหลักสูตรและข้อเสนอแนะ และนำกลับไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
6. รวบรวมประเด็นต่าง ๆ ที่ดำเนินการประเมินและข้อเสนอแนะเพื่อนำเป็นผลการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน มหาบัณฑิตเพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม
2. ส่งแบบสอบถามให้นักศึกษาปัจจุบัน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ เว็บไซต์ https://docs.google.com/forms/d/1SfHns7CGCE5sD8s1Q3rXh6JJLzHqHvhUIHYQcLO5p04/edit?usp=drive_web และแบบสอบถามสำหรับมหาบัณฑิต โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ เว็บไซต์ <https://docs.google.com/forms/d/OnXztWGnbkFKBokHusPpeAR-zSUEDwvpvagXgSGFV9o/edit>
3. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสอบถามตามแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
4. วิเคราะห์ข้อมูลและประเด็นต่าง ๆ ที่ดำเนินการประเมินและข้อเสนอแนะเพื่อนำเป็นผลการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประสานงานกับหน่วยงานของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต
2. ประสานงานกับผู้ประเมินในการส่งเอกสาร หรือ การส่งแบบสอบถามในลักษณะออนไลน์
3. ส่งแบบสอบถามให้ผู้บัณฑิต ทั้งในรูปแบบไปรษณีย์และแบบสอบถามออนไลน์ เว็บไซต์ https://docs.google.com/forms/d/1HK_jRc9KaovFLqNX0H3ehPvqdsOsUb06xuq5JvtcgQQ/edit
4. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสอบถามตามแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
5. วิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่ดำเนินการประเมินและข้อเสนอแนะเพื่อนำเป็นผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยการกำหนดการประเมินหลักสูตร CIPPI Model ของของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ความเหมาะสม ความพึงพอใจ ที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมหรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมหรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมหรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมหรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมหรือมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อความปลายเปิด (Open-end Question) ผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และของแบบสอบถามของมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน อาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิตที่เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่และลำดับคำตอบแล้วนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยเรียงเรียงและนำเสนอผลการวิเคราะห์ลักษณะพรรณนาความ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีการศึกษามหาบัณฑิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ การเสนอ คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
การศึกษาในด้านบริหาร	สาขาวิชาเทคโนโลยี
1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
การศึกษาในด้านปัจจัยนำเข้า	สาขาวิชาเทคโนโลยี
1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
การศึกษาในด้านกระบวนการ	สาขาวิชาเทคโนโลยี
1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
การศึกษาในด้านผลผลิต	สาขาวิชาเทคโนโลยี
1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
การศึกษาในด้านผลกระทบ	สาขาวิชาเทคโนโลยี

ตอนที่ 2 ผลศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

2.1 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ในด้านบริหาร	สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
2.2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ในด้านปัจจัยนำเข้า	สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
2.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ในด้านกระบวนการ	สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
2.4 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ในด้านผลลัพธ์	สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
2.5 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ในด้านผลกระทบ	สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายสำหรับการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยผู้วิจัยขอนำเสนอดังนี้

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป

นักศึกษาปัจจุบัน สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ผลการเก็บข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากนักศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 34 คน แสดงดังตารางที่

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาปัจจุบันสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน
1. เพศ	
ชาย	12
หญิง	22
2. ชั้นปีที่ศึกษา	
ชั้นปีที่ 2	18
ชั้นปีที่ 3	14
ชั้นปีที่ 4	1
ชั้นปีที่ 5	1
3.เกรดเฉลี่ยสะสม	
ต่ำกว่า 3.00	0
3.00 – 3.49	6
มากกว่า 3.50	28

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินเป็นเพศชาย จำนวน 12 คน เพศหญิง จำนวน 22 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 18 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 14 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 1 คน ชั้นปีที่ 5 จำนวน 1 คน เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00 – 3.49 จำนวน 6 คน มากกว่า 3.50 จำนวน 28 คน

มหำบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ผลการเก็บข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2559 จำนวน 12 คน แสดงดังตารางที่

ตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน
1. เพศ	
ชาย	4
หญิง	8
2. อายุ	
26-30 ปี	4
31-35 ปี	6
36-40 ปี	2
3. อาชีพ	
รับราชการ	6
พนักงานราชการ	1
พนักงานมหาวิทยาลัย	1
ครูโรงเรียนเอกชน	1
บริษัทเอกชน	1
อาชีพอิสระ	2
4. รายได้ต่อเดือน	
15,000 - 20,000 บาท	5
มากกว่า 20,000 บาท	7

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน เพศหญิง จำนวน 8 คน มหำบัณฑิต อายุ 26-30 ปี จำนวน 4 คน อายุ 31-35 ปี จำนวน 6 คน และอายุ 36-40 ปี จำนวน 2 คน อาชีพของ มหำบัณฑิต รับราชการ จำนวน 6 คน พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ครูโรงเรียนเอกชน บริษัทเอกชน จำนวน 1 คน และอาชีพอิสระ 2 คน รายได้ต่อเดือนของมหำบัณฑิต 15,000 – 20,000 จำนวน 5 คน มากกว่า 20,000 จำนวน 7 คน

อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

ผลการรวบรวมข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 8 คน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน
1. เพศ	
ชาย	4
หญิง	4
2. คุณวุฒิการศึกษา	
ปริญญาโท	1
ปริญญาเอก	7
3. ตำแหน่งทางวิชาการ	
รองศาสตราจารย์	2
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	4
อาจารย์	2

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเพศหญิงจำนวน 4 คน และเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 7 คน ปริญญาโท จำนวน 1 คน มีตำแหน่งทางวิชาการในระดับรองศาสตราจารย์ จำนวน 2 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 4 คน และอาจารย์ จำนวน 2 คน

ผู้ใช้นิตติ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ผลการเก็บข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ใช้นิตติ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 14 คน แสดงดังตารางที่

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้นิตติสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน
1. สถานภาพผู้ให้ข้อมูล	
นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน	14
2. หน่วยงานที่สังกัด	
ราชการ	11
เอกชน	3
3. เพศของมหานิตติ	
ชาย	5
หญิง	9
4. การปฏิบัติงาน	
ตรงสาขาวิชาที่จบ	11
ไม่ตรงสาขาวิชาที่จบ	3

จากตารางที่ 7 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตที่ได้รับการประเมิน ผู้ประเมินเป็นนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน จำนวน 14 คน หน่วยงานที่สังกัดส่วนเป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 11 คน

หน่วยงานเอกชน 3 คน เพศของมหาบัณฑิตเป็นเพศชาย จำนวน 5 คน เพศหญิง จำนวน 9 คน ปฏิบัติงานตรงสาขาวิชาที่จบ จำนวน 13 คน ไม่ตรงสาขาวิชาที่จบ 3 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท (Context)

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และอาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต และมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

ผลการประเมินด้านบริบทของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความสำคัญในการเพิ่มความสามารถครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้สนใจทั่วไปที่จะนำองค์ความรู้ทางวิชาการด้านเทคโนโลยีการศึกษาไปพัฒนาสื่อจัดการให้บริการสื่อเพื่อการเรียนการสอน การเรียนรู้ ศึกษาวิจัย ประยุกต์ใช้การวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ อันจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน คุณภาพของสังคม ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา และคุณภาพชีวิตของผู้เรียน รวมทั้งบุคคลอื่นที่จะเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านบริบท

เกณฑ์มาตรฐานระดับบัณฑิตศึกษา	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ปรัชญาของหลักสูตร	เหมาะสม
ความสำคัญของหลักสูตร	เหมาะสม
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	เหมาะสม
แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	เหมาะสม

จากตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านปรัชญาของหลักสูตร ความสำคัญของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง ผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมในทุกด้าน

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะในด้านบริบท โดยผู้ทรงคุณวุฒิให้หลักสูตรมีแนวทางการกำหนดตามมาตรฐานของสากล เช่น สมาคมเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (AECT : Association Educational Communication Technology) โดยมีการคำนึงถึงในทุกกระบวนการในการกำหนดทิศทาง นอกจากนี้ควรพิจารณาถึงมหาวิทยาลัยในประเทศที่พัฒนาหลักสูตรร่วมกัน ทั้งนี้อาจดำเนินการในรูปแบบสมาคมสื่อเทคโนโลยีการศึกษาแห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ผลประเมินด้านบริบทของอาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต และมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา

ความคิดเห็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากนักศึกษาปัจจุบัน มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษา และอาจารย์ผู้สอน โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และแผนการดำเนินงานของสาขาวิชา โดยผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ตารางที่ 9 ผลการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรของมหาวิทยาลัย นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์

รายการ	มหาวิทยาลัย			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
เพื่อเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ	4.92	0.28	มากที่สุด	4.63	0.54	มากที่สุด	4.38	0.52	มาก
เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความทักษะและความคิดริเริ่มสามารถพัฒนาการออกแบบการผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น	4.92	0.28	มากที่สุด	4.59	0.61	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด
เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการสำหรับทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.75	0.45	มากที่สุด	4.63	0.54	มากที่สุด	4.50	0.53	มากที่สุด
เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ	4.75	0.45	มากที่สุด	4.59	0.61	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด

รายการ	มหำบัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านการบริหารงาน ด้านเทคโนโลยี การศึกษา									
เพื่อผลิตผู้นำทางด้าน เทคโนโลยีการศึกษา ทำหน้าที่วิจัยพัฒนา สร้างสรรค์นวัตกรรม และเทคโนโลยี การศึกษาใหม่ๆ	4.67	0.49	มากที่สุด	4.66	0.47	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.80	0.39	มากที่สุด	4.62	0.55	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 ความคิดเห็นในภาพรวมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุดโดยความคิดเห็นของมหำบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 นักศึกษาปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 และอาจารย์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหำบัณฑิตพบว่า เพื่อเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆเพื่อผลิตบุคลากรให้มีทักษะและความคิดริเริ่มสามารถพัฒนาการออกแบบ การผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28 ความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบันในด้านเพื่อผลิตผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาทำหน้าที่วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาใหม่ ๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และความคิดเห็นของอาจารย์เพื่อผลิตบุคลากรให้มีทักษะและความคิดริเริ่มสามารถพัฒนาการออกแบบ การผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อผลิตผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาทำหน้าที่วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาใหม่ ๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52

โครงสร้างหลักสูตร

ตารางที่ 10 ผลการประเมินโครงสร้างของหลักสูตรของมหابัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์

รายการ	มหابัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	4.58	0.51	มากที่สุด	4.46	0.56	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
รายวิชาบังคับ พื้นฐาน จำนวน 6 หน่วยกิต 464 411 พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา 3 (3-0-6) 464 461 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 3 (3-0-6)	4.75	0.45	มากที่สุด	4.50	0.50	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด
รายวิชาบังคับ จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ก)	4.48	0.56	มาก	4.48	0.56	มาก	4.50	0.53	มากที่สุด
รายวิชาเลือก จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ก)	4.42	0.61	มาก	4.42	0.61	มาก	4.63	0.52	มากที่สุด
วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต (แผน ก)	4.53	0.56	มากที่สุด	4.53	0.56	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด
รายวิชาบังคับ จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ข)	4.46	0.50	มาก	4.46	0.50	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
รายวิชาเลือก จำนวน 12 หน่วยกิต (แผน ข)	4.45	0.56	มาก	4.45	0.56	มาก	4.25	0.71	มาก
การค้นคว้าอิสระ (มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต (แผน ข)	4.48	0.56	มาก	4.48	0.56	มาก	4.25	0.71	มาก

รายการ	มหำบัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ค่าเฉลี่ยรวม	4.51	0.53	มากที่สุด	4.47	0.55	มาก	4.54	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 การประเมินโครงสร้างของหลักสูตรในภาพรวมของมหำบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 และอาจารย์มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหำบัณฑิต จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 นักศึกษาปัจจุบัน รายวิชาบังคับพื้นฐาน จำนวน 6 หน่วยกิต 464 411 พื้นฐานทางการศึกษา เพื่อการพัฒนา 3 (3-0-6) มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 และอาจารย์ จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 รายวิชาบังคับ จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ข) มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46

แผนการดำเนินงานของสาขาวิชา

ตาราง 11 ผลการประเมินแผนการดำเนินงานของสาขาวิชาของมหำบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์

รายการ	มหำบัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน	4.77	0.44	มากที่สุด	4.59	0.50	มากที่สุด	4.25	0.46	มาก
มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา	4.46	0.66	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	4.38	0.52	มาก
มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหา	4.54	0.52	มากที่สุด	4.50	0.51	มากที่สุด	4.88	0.35	มากที่สุด

รายการ	มหابัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
แหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตร									
มีแผนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.31	0.63	มาก	4.41	0.56	มาก	4.50	0.53	มากที่สุด
กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม	4.46	0.66	มาก	4.59	0.50	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด
มีการกำหนดการทำวิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างเหมาะสม	4.46	0.52	มาก	4.44	0.56	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.50	0.57	มากที่สุด	4.53	0.52	มากที่สุด	4.62	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 ผลการประเมินแผนการดำเนินงานของสาขาวิชาในภาพรวมของมหابัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 และอาจารย์มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหابัณฑิต มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 นักศึกษาปัจจุบัน การกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 และอาจารย์ มีการกำหนดการทำวิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างเหมาะสม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบันและอาจารย์ผู้สอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้าของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 12 การประเมินปัจจัยนำเข้าจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์มาตรฐานระดับบัณฑิตศึกษา	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ
1. ระบบการจัดการศึกษา	เหมาะสม
2. การดำเนินการหลักสูตร 2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน 2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา 2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า 2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา 2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี 2.6 งบประมาณตามแผน 2.7 ระบบการศึกษา 2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย	เหมาะสม
3. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ	เหมาะสม
4. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	เหมาะสม
5. วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	เหมาะสม
6. กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ	เหมาะสม

การประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านปัจจัยนำเข้า ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ในทุกด้านมีความเหมาะสม

นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม ครอบคลุมตามขอบข่ายของเทคโนโลยีการศึกษา โดยมีข้อพิจารณาในการวิเคราะห์ ออกแบบ การพัฒนา การนำไปใช้ และการประเมินผลสื่อและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วหลักสูตรมีเนื้อหาที่ครอบคลุมโดยนักศึกษาได้ศึกษาทั้งในด้านการวิเคราะห์ ออกแบบ การผลิตสื่อและการประเมินผล ตลอดจนรายวิชาต่าง ๆ ที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาบูรณาการได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ แนะนำว่าควรเน้นกระบวนการวิเคราะห์ให้ลงลึกไปในรายวิชาทุกวิชา โดยพิจารณาให้มีความสอดคล้องกับกับ

บริบทของสังคมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้พิจารณาการนำไปประยุกต์ใช้สำหรับสถานศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อุดมศึกษา และหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้าของมหابัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ/อาจารย์วิทยานิพนธ์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณ และกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร

ตารางที่ 13 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านเนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร

รายการ	มหابัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน	4.77	0.44	มาก	4.59	0.50	มาก	4.25	0.46	มาก
มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา	4.46	0.66	มาก	4.65	0.49	มาก	4.38	0.52	มาก
มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตร	4.54	0.52	มาก	4.50	0.51	มาก	4.88	0.35	มากที่สุด
มีแผนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.31	0.63	มาก	4.41	0.56	มาก	4.50	0.53	มากที่สุด
กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม	4.46	0.66	มากที่สุด	4.59	0.50	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด

รายการ	มหบัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
มีการกำหนดการทำวิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างเหมาะสม	4.46	0.52	มาก	4.44	0.56	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.33	0.77	มาก	4.24	0.79	มาก	4.00	0.00	มาก
เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต	4.33	0.65	มาก	4.27	0.62	มาก	4.40	0.55	มาก
มีการจัดลำดับเนื้อหาการเรียนได้เหมาะสม	4.92	0.28	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด	3.80	0.45	มาก
เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมสอดคล้องกับปัจจุบัน	4.83	0.38	มากที่สุด	4.48	0.83	มาก	4.20	0.45	มาก
เนื้อหาวิชาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติได้จริง	4.58	0.66	มากที่สุด	4.51	0.56	มากที่สุด	4.00	0.71	มาก
เนื้อหาแต่ละรายวิชามีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน	4.42	0.79	มาก	4.24	0.75	มาก	4.00	0.00	มาก
เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปใช้พัฒนาตนเองและสังคมได้	4.75	0.45	มากที่สุด	4.36	0.82	มาก	4.00	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.55	0.57	มากที่สุด	4.45	0.61	มาก	4.32	0.40	มาก

จากตารางที่ 13 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านเนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตรในภาพรวมของมหาวิทยาลัยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 และอาจารย์มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหาวิทยาลัย มีการจัดลำดับเนื้อหาการเรียนได้เหมาะสม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 นักศึกษาปัจจุบัน มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 และอาจารย์ มีการกำหนดการทำวิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างเหมาะสม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

ตารางที่ 14 รายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร

รายการ	มหาวิทยาลัย			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
วิชาเอกบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต									
468 540 เทคโนโลยีกับการศึกษาร่วมสมัย 3 (3-0-6)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.57	0.56	มากที่สุด	-	-	-
468 541 การออกแบบกราฟิกและคอมพิวเตอร์กราฟิกเพื่อการศึกษา 3 (3-0-6)	4.92	0.28	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด	-	-	-
468 542 ระเบียบวิธีวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา 3 (3-0-6)	4.92	0.28	มากที่สุด	4.62	0.55	มากที่สุด	-	-	-
468 543 สัมมนาทางนวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.92	0.28	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด	-	-	-

รายการ	มหบัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
การศึกษา 3 (3-0-6)									
ค่าเฉลี่ยของ รายวิชาบังคับ	4.90	0.31	มากที่สุด	4.65	0.51	มากที่สุด	-	-	-
วิชาเอกเลือก (แผน ก 6 หน่วยกิต/แผน ข 12 หน่วยกิต)									
468 566 การ พัฒนาระบบการ เรียนการสอน อีเลิร์นนิ่ง 3 (3-0-6)	4.83	0.57	มากที่สุด	4.65	0.56	มากที่สุด	-	-	-
468 567 การจัดการความรู้ ทางเทคโนโลยี การศึกษา 3 (3-0-6)	4.92	0.28	มากที่สุด	4.58	0.56	มากที่สุด	-	-	-
468 568 การออกแบบ ระบบการสอนทาง เทคโนโลยี การศึกษา 3 (3-0-6)	4.92	0.28	มากที่สุด	4.77	0.55	มากที่สุด	-	-	-
468 569 สื่อสมัยใหม่เพื่อ การเรียนรู้ 3 (3-0-6)	4.92	0.28	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด	-	-	-
ค่าเฉลี่ยรวม รายวิชาเลือก	4.90	0.35	มากที่สุด	4.69	0.52	มากที่สุด	-	-	-
ค่าเฉลี่ยรวมทุก รายวิชา	4.90	0.33	มากที่สุด	4.67	0.51	มากที่สุด	-	-	-

จากตารางที่ 14 ผลการประเมินความเหมาะสมรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรในภาพรวมของมหาวิทยาลัยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 รายวิชาบังคับอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 และค่าเฉลี่ยในรายวิชาเลือก เท่ากับ 4.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 โดยค่าเฉลี่ยในรายวิชาบังคับอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 และในรายวิชาเลือกอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหาวิทยาลัยในรายวิชาบังคับ คือ 468 541 การออกแบบกราฟิกและคอมพิวเตอร์กราฟิกเพื่อการศึกษา ระเบียบวิธีวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา 468 543 สัมมนาทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 และในรายวิชาเลือกในรายวิชา 468 567 การจัดการความรู้ทางเทคโนโลยีการศึกษา 468 568 การออกแบบระบบการสอนทางเทคโนโลยีการศึกษา 468 569 สื่อสมัยใหม่เพื่อการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นในรายวิชาบังคับ 468 541 การออกแบบกราฟิกและคอมพิวเตอร์กราฟิกเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 วิชาเลือก 468 568 การออกแบบระบบการสอนทางเทคโนโลยีการศึกษา 468 569 สื่อสมัยใหม่เพื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42

ตารางที่ 15 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก

รายการ	มหาวิทยาลัย			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. การกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุในหลักสูตร	4.46	0.66	มาก	4.47	0.51	มาก	4.50	0.53	มากที่สุด
2. วิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร	4.46	0.52	มาก	4.44	0.66	มาก	4.63	0.52	มากที่สุด
3. ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษา	4.38	0.65	มาก	4.44	0.50	มาก	4.63	0.52	มากที่สุด
4. การสอบสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษา	4.38	0.51	มาก	4.38	0.55	มาก	4.63	0.52	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.42	0.59	มาก	4.43	0.56	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือกในภาพรวมของมหาวิทยาลัยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 และอาจารย์ในด้าน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหาวิทยาลัย คือด้านวิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 นักศึกษาปัจจุบัน การกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุในหลักสูตร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 และอาจารย์ในด้านวิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษา การสอบสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

ตารางที่ 16 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ/อาจารย์วิทยานิพนธ์

รายการ	มหาวิทยาลัย			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงตามสาขาวิชา	4.25	0.45	มาก	4.35	0.54	มาก	-	-	-
2. อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ด้านการสอน	4.67	0.49	มากที่สุด	4.44	0.56	มาก	-	-	-
3. อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกลักษณะ การแต่งกาย ความประพฤติเหมาะสม	4.58	0.51	มากที่สุด	4.38	0.55	มาก	-	-	-
4. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการทำวิจัย	4.25	0.75	มาก	4.26	0.62	มาก	-	-	-
5. อาจารย์มีคุณธรรม จริยธรรม	4.58	0.51	มากที่สุด	4.41	0.61	มาก	-	-	-
6. อัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับ	4.42	0.51	มาก	4.29	0.58	มาก	-	-	-

รายการ	มหابัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
นักศึกษามีความเหมาะสม									
7. อาจารย์ใช้เวลาในการปรึกษาด้านวิชาการ	4.50	0.52	มากที่สุด	4.32	0.59	มาก	-	-	-
8. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำด้านการวิจัยและการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอื่น ๆ	4.42	0.67	มาก	4.18	0.63	มาก	-	-	-
ค่าเฉลี่ยรวม	4.46	0.55	มาก	4.33	0.59	มาก	-	-	-

จากตารางที่ 16 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ/อาจารย์วิทยานิพนธ์ ในภาพรวมของมหابัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหابัณฑิต คือด้านอาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ด้านการสอนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 นักศึกษาปัจจุบัน ในรายด้าน อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ด้านการสอนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56

ตารางที่ 17 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

รายการ	บัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้) อาคารเรียน ห้องเรียน	4.00	0.60	มาก	3.90	0.91	มาก	4.00	0.00	มาก

รายการ	บัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
ห้องปฏิบัติการ โรง ประลอง (workshop) มี ความพร้อมต่อการ จัดการศึกษา									
ทรัพยากรที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์ เทคโนโลยี สารสนเทศ ห้องสมุด ตำรา/หนังสือ แหล่ง เรียนรู้ ฐานข้อมูล	4.17	0.71	มาก	3.90	0.76	มาก	4.00	0.00	มาก
มีการดูแล รักษา สภาพแวดล้อม และ ทรัพยากรที่เอื้อต่อ การเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.17	0.71	มาก	4.03	0.76	มาก	4.40	0.55	มาก
เทคโนโลยีที่ใช้ใน การจัดการเรียนการ สอนมีความ เหมาะสมกับยุคสมัย	4.17	0.71	มาก	3.96	0.68	มาก	4.20	0.45	มาก
การจัดพื้นที่/สถานที่ สำหรับนักศึกษาและ อาจารย์ได้พบปะ สังสรรค์แลกเปลี่ยน สนทนา หรือทำงาน ร่วมกัน	4.33	0.77	มาก	4.12	0.81	มาก	4.00	0.00	มาก
มีบริการ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง	3.83	0.83	มาก	3.63	1.16	มาก	4.00	0.71	มาก
มีห้องทำงานวิจัย (ซึ่งไม่ใช่ห้องเรียน) เพื่อให้นักศึกษาเข้า ใช้ได้สะดวกในการ	3.83	0.83	มาก	3.96	0.68	มาก	4.00	0.00	มาก

รายการ	บัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
ทำวิจัย (เฉพาะ หลักสูตร บัณฑิตศึกษา)									
ค่าเฉลี่ยรวม	4.07	0.74	มาก	3.93	0.82	มาก	4.09	0.24	มาก

จากตารางที่ 17 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในภาพรวมของมหาวิทยาลัยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหาวิทยาลัย คือด้านการจัดพื้นที่/สถานที่สำหรับนักศึกษาและอาจารย์ได้พบปะ สังสรรค์แลกเปลี่ยนสนทนา หรือทำงานร่วมกัน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 นักศึกษาปัจจุบัน ในรายด้านการจัดพื้นที่/สถานที่สำหรับนักศึกษาและอาจารย์ได้พบปะ สังสรรค์แลกเปลี่ยนสนทนา หรือทำงานร่วมกัน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 และอาจารย์มีความคิดเห็นในรายด้าน มีการดูแล รักษาสภาพแวดล้อม และทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

ตารางที่ 18 งบประมาณ

รายการ	มหาวิทยาลัย			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
มีการจัดสรร งบประมาณ สนับสนุนให้นักศึกษา จัดกิจกรรมทาง วิชาการ	4.31	0.48	มาก	4.35	0.49	มาก	-	-	-
มีการจัดสรร งบประมาณสำหรับ จัดกิจกรรมอื่นๆ ตาม หลักสูตร	4.46	0.52	มาก	4.32	0.59	มาก	-	-	-
ค่าธรรมเนียมที่ นักศึกษาได้จ่ายไปได้ นำมาใช้ประโยชน์กับ	4.08	0.64	มาก	4.18	0.58	มาก	-	-	-

รายการ	มหำบัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
นักศึกษาอย่างเหมาะสม									
ค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาได้จ่ายในแต่ละภาคการศึกษา มีความเหมาะสม	4.23	0.73	มาก	4.29	0.46	มาก	-	-	-
ค่าเฉลี่ยรวม	4.27	0.59	มาก	4.29	0.53	มาก	-	-	-

จากตารางที่ 18 พบประมาณในภาพรวมของมหำบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหำบัณฑิต คือด้านมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมอื่นๆ ตามหลักสูตร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 นักศึกษาปัจจุบัน ในรายด้านมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมทางวิชาการ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49

ตารางที่ 19 กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ

รายการ	มหำบัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
มีการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ อย่างเหมาะสม	4.50	0.52	มากที่สุด	4.44	0.50	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
หลักสูตรมีกฎระเบียบ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาที่ชัดเจน	4.17	0.83	มาก	4.29	0.58	มาก	4.88	0.35	มากที่สุด
มีการประชาสัมพันธ์ชี้แจง ให้นักศึกษาทราบถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้	4.67	0.49	มากที่สุด	4.56	0.56	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด

รายการ	มหาดบัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน									
ค่าเฉลี่ยรวม	4.45	0.61	มาก	4.43	0.55	มาก	4.79	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 19 กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ในภาพรวมของมหาดบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 อาจารย์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหาดบัณฑิต คือด้านมีการประชาสัมพันธ์ ชี้แจง ให้นักศึกษาทราบถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 นักศึกษาปัจจุบัน ในรายด้านมีการประชาสัมพันธ์ ชี้แจง ให้นักศึกษาทราบถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 และอาจารย์มีความคิดเห็นในรายด้าน หลักสูตรมีกฎ ระเบียบ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาที่ชัดเจนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35

ผลการประเมินกระบวนการ (Process)

การประเมินกระบวนการผู้วิจัยขอเสนอผลการนำเสนอกระบวนการตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นของมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผลการประเมินกระบวนการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 20 การประเมินผลกระบวนการตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์มาตรฐานระดับบัณฑิตศึกษา	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ
1. การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ.3) และหลักสูตรการศึกษา	เหมาะสม
2. การจัดการเรียนการสอนมีการบูรณาการ กับการวิจัย การบริการ วิชาการทางสังคม และการทำงานบำรู้งศิลปะและวัฒนธรรม	เหมาะสม
3. ผลการประเมินกระบวนการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	เหมาะสม
4. การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	เหมาะสม
5. ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การให้ คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา	เหมาะสม
6. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	เหมาะสม

จากตารางที่ 20 ผู้ทรงคุณวุฒิได้มีประเมินกระบวนการในแต่ละด้าน โดยประเมินองค์ประกอบ ได้แก่ การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ. 3) การจัดการเรียนการสอนมีการบูรณาการ กับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคม และการทำงานบำรู้งศิลปะและวัฒนธรรม การประเมินผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทุกด้านมีความเหมาะสม

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้ หลักสูตรได้มีการดำเนินการกระบวนการเป็นไปตาม แผนที่กำหนด โดยมีข้อเสนอแนะให้หลักสูตรมีการประเมินกระบวนการในทุกปีการศึกษา และมีการ ดำเนินการให้สอดคล้องตามกระบวนการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะในด้าน แผนการศึกษาโดยให้มีผู้ทรงคุณวุฒิหรืออาจารย์พิเศษมีส่วนร่วมในการจัดการหลักสูตร หรือการมีวิทยากรใน การดำเนินการของรายวิชาต่าง ๆ เช่น รายวิชาสัมมนา รายวิชาวิจัย เพื่อให้ผู้สอนในหลักสูตรได้มีการ แลกเปลี่ยนแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก เป็นต้น

ผลการประเมินกระบวนการโดยมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการ โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตร ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่ บัณฑิตศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านวัดและประเมินผล

ตารางที่ 21 การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร

รายการ	บัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
มีการจัด กิจกรรมหรือ กระบวนการ เตรียมความ พร้อมให้ นักศึกษา ก่อน เข้าศึกษา	4.33	0.77	มาก	4.24	0.79	มาก	4.00	0.00	มาก
ความทันสมัย และความ หลากหลาย ของรายวิชา ในหลักสูตร	4.33	0.65	มาก	4.27	0.62	มาก	4.40	0.55	มาก
ผู้สอนใน รายวิชาต่าง ๆ มีความรู้ ความ เชี่ยวชาญใน วิชาที่สอน	4.92	0.28	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด	3.80	0.45	มาก
ระบบการ ประเมินผล ของรายวิชาที่ เปิดสอน มีวิธี ประเมินที่ หลากหลาย เช่น คะแนน สอบ การบ้าน รายงานที่ มอบหมาย กิจกรรม การ วัดผล	4.83	0.38	มากที่สุด	4.48	0.83	มาก	4.20	0.45	มาก
การจัดตาราง เรียนมี	4.58	0.66	มากที่สุด	4.51	0.56	มากที่สุด	4.00	0.71	มาก

รายการ	บัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ช่วงเวลาที่เหมาะสม									
การแนะนำระบบการลงทะเบียนและการค้นข้อมูลด้านการจัดการศึกษา	4.42	0.79	มาก	4.24	0.75	มาก	4.00	0.00	มาก
กระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นการพัฒนา นักศึกษา และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.75	0.45	มากที่สุด	4.36	0.82	มาก	4.00	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.59	0.57	มากที่สุด	4.39	0.69	มาก	4.06	0.41	มาก

จากตารางที่ 21 การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 อาจารย์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหาบัณฑิต คือด้านผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 นักศึกษาปัจจุบัน ในรายด้านมีสอนในรายวิชาต่าง ๆ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.486 และอาจารย์มีความคิดเห็นในรายด้านความทันสมัยและความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

ตารางที่ 22 ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา

รายการ	มหบัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ช่องทาง/ความสะดวกในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้า	4.75	0.45	มากที่สุด	4.45	0.75	มาก	4.20	0.45	มาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระมีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ	4.92	0.28	มากที่สุด	4.66	0.47	มากที่สุด	-	-	-
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระมีเวลาเพียงพอให้คำปรึกษา	4.75	0.45	มากที่สุด	4.50	0.76	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

รายการ	มหบัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
ระบบการ ประเมินผล ของรายวิชาที่ เปิดสอน มีวิธี ประเมินที่ หลากหลาย เช่น คะแนน สอบ การบ้าน รายงานที่ มอบหมาย กิจกรรม การ วัดผล	4.83	0.38	มาก ที่สุด	4.48	0.83	มาก	4.60	0.55	มาก ที่สุด
อาจารย์ที่ ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ การศึกษาค่า คว่ำอิสระให้ ความสนใจ ติดตามผล	4.83	0.38	มาก ที่สุด	4.45	0.79	มาก	4.20	0.45	มาก
อาจารย์ที่ ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ การศึกษาค่า คว่ำอิสระ ให้ ความ ช่วยเหลืออื่น ๆ หรือ ถ่ายทอด ประสบการณ์ ด้านการวิจัย และ สร้างสรรค์แก้	4.25	0.62	มาก	4.60	0.55	มาก ที่สุด	4.00	0.00	มาก

รายการ	มหابัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
นักศึกษา ตลอดจนรับ ฟังความ คิดเห็นและ ช่วยแก้ปัญหา									
ค่าเฉลี่ยรวม	4.72	0.43	มากที่สุด	4.52	0.69	มากที่สุด	4.32	0.40	มาก

จากตารางที่ 22 ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษา วิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา ในภาพรวมของมหابัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 อาจารย์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหابัณฑิต คือด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว่ำอิสระมีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว่ำอิสระ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 นักศึกษาปัจจุบันในรายด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว่ำอิสระมีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว่ำอิสระ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และอาจารย์มีความคิดเห็นในรายด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว่ำอิสระมีเวลาเพียงพอให้คำปรึกษา ระบบการประเมินผลของรายวิชาที่เปิดสอน มีวิธีประเมินที่หลากหลายเช่น คะแนนสอบ การบ้าน รายงานที่มอบหมาย กิจกรรม การวัดผล มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

ตารางที่ 23 ด้านกิจกรรมนักศึกษา

รายการ	บัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
มีกิจกรรมเพื่อ พัฒนา นักศึกษาที่ หลากหลาย	4.25	0.81	มาก	4.34	0.60	มาก	-	-	-

รายการ	บัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
ทั้งในและนอก ชั้นเรียน									
มีข้อมูลด้าน หน่วยงานที่ ให้บริการ นักศึกษา ด้าน กิจกรรมพิเศษ นอกหลักสูตร แหล่งงานที่ สามารถให้ นักศึกษา ทำงานพิเศษ นอกเวลาได้	4.25	0.98	มาก	4.18	0.68	มาก	-	-	-
มีกิจกรรม เตรียมความ พร้อมเพื่อการ ทำงานเมื่อ สำเร็จ การศึกษา	4.42	0.98	มาก	4.15	0.83	มาก	-	-	-
มีหน่วยงาน/ บุคคลที่ให้ คำปรึกษา ให้ คำแนะนำ ด้านการใช้ ชีวิตในคณะ/ มหาวิทยาลัย และการเข้าสู่ อาชีพแก่ นักศึกษา	4.25	1.09	มาก	4.24	0.83	มาก	-	-	-
กิจกรรม นักศึกษาที่จัด ช่วยส่งเสริม ทักษะการ เรียนรู้ใน	4.16	0.98	มาก	4.15	0.88	มาก	-	-	-

รายการ	บัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
ศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะ ภาษาต่างประเทศ ทักษะ การเรียนรู้ ด้วยตนเอง ทักษะการ ทำงานอย่างมี ส่วนร่วม ฯลฯ									
ค่าเฉลี่ยรวม	4.27	0.97	มาก	4.21	0.76	มาก	-	-	-

จากตารางที่ 23 ด้านกิจกรรมนักศึกษาในภาพรวมของมหาวิทยาลัยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหาวิทยาลัย คือด้านกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน เมื่อสำเร็จการศึกษา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 นักศึกษาปัจจุบัน ในรายด้านมีกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาที่หลากหลาย ทั้งในและนอกชั้นเรียน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60

ตารางที่ 24 ด้านการวัดผล

รายการ	บัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
มีการกำหนด เกณฑ์ในการ วัดผล	4.75	0.45	มากที่สุด	4.54	0.56	มากที่สุด	-	-	-
การวัดผล เป็นไปตาม เกณฑ์ที่ กำหนด	4.75	0.45	มากที่สุด	4.60	0.49	มากที่สุด	-	-	-
การวัดผลเน้น ในด้านทักษะ	4.83	0.38	มากที่สุด	4.66	0.47	มากที่สุด	-	-	-

รายการ	บัณฑิต			นักศึกษาปัจจุบัน			อาจารย์		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ผล
และการ นำไปใช้									
รูปแบบการ วัดผล ประเมินผลมี หลากหลาย และเหมาะสม	4.83	0.38	มาก ที่สุด	4.54	0.56	มาก ที่สุด	-	-	-
เทคนิควิธีการ วัด ผล ก า ร เรียนการสอน สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	4.92	0.28	มาก ที่สุด	4.54	0.50	มาก ที่สุด	-	-	-
ค่าเฉลี่ยรวม	4.82	0.39	มาก ที่สุด	4.58	0.52	มาก ที่สุด	-	-	-

จากตารางที่ 24 ด้านการวัดผล ในภาพรวมของมหาวิทยาลัยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

การประเมินรายด้านในลำดับแรกของมหาวิทยาลัย คือด้านเทคนิควิธีการวัดผลการเรียนการสอน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 นักศึกษาปัจจุบัน ในรายด้านมีการวัดผลเน้นในด้านทักษะและการนำไปใช้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47

การประเมินผลผลิต (Product)

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิต (Product) ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลความเหมาะสมของผลที่ได้จากการศึกษา และคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและผลการพัฒนามหาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) จาก มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา คือ ความเหมาะสมของผลที่ได้จากการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 14 คน โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผลการประเมินผลผลิตของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 25 ความเหมาะสมของผลที่ได้จากการศึกษา

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ.2556) มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของตนเอง	4.89	0.28	มากที่สุด
ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ.2556) มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของสังคม	4.83	0.38	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.86	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 25 ความเหมาะสมของผลที่ได้จากการศึกษาผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 โดยประเด็นที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2556) มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.328

ผลการประเมินผลผลิตของผู้ใช้บัณฑิต

การประเมินความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิต ผู้วิจัยขอเสนอ 5 ด้านดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวม

ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิต

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
บัณฑิตเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.79	0.43	มากที่สุด
บัณฑิตมีความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อนหน้าที่ของตนเองจนบรรลุเป้าหมาย	4.86	0.36	มากที่สุด
บัณฑิตสามารถควบคุมตนเอง มีความอดทน อดกลั้นในสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี	4.64	0.50	มากที่สุด
บัณฑิตมีความเสียสละ คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง	4.43	0.51	มาก
บัณฑิตเป็นผู้มีน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ	4.79	0.43	มากที่สุด
บัณฑิตเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรือความยากลำบากที่เกิดขึ้น	4.57	0.51	มากที่สุด
บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติตนด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม	4.86	0.36	มากที่สุด
บัณฑิตเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนและแสดงออกในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.79	0.43	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.71	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 26 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 3 ลำดับแรกที่สุดคือ บัณฑิตมีความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อนหน้าที่ของตนเองจนบรรลุเป้าหมาย บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติตนด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 ลำดับต่อมาคือด้าน บัณฑิตเป็นผู้มีน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ บัณฑิตเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนและแสดงออกในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะบัณฑิตเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 และด้านบัณฑิตสามารถควบคุมตนเอง มีความอดทน อดกลั้นในสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
บัณฑิตสามารถนำความรู้เชิงทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.50	0.65	มากที่สุด
บัณฑิตสามารถดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายอยู่บนพื้นฐานของศาสตร์ที่ถูกต้อง	4.57	0.51	มากที่สุด
บัณฑิตแสดงความรอบรู้ในศาสตร์ที่รับผิดชอบได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งและเป็นระบบ	4.36	0.63	มาก
บัณฑิตตระหนักรู้เกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎีในองค์ความรู้หรือศาสตร์ในลักษณะของการบูรณาการ และบูรณาการข้ามศาสตร์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.50	0.65	มากที่สุด
บัณฑิตมีความเข้าใจ ติดตามความก้าวหน้าของความรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.50	0.52	มากที่สุด
บัณฑิตตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยและสามารถนำงานวิจัยมาใช้ต่อยอดองค์ความรู้ได้	4.71	0.47	มากที่สุด
บัณฑิตมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.57	0.51	มากที่สุด
บัณฑิตสามารถบูรณาการศาสตร์ /ทฤษฎีมาใช้ในการปฏิบัติงานกับโลกแห่งความเป็นจริงได้อย่างเหมาะสม	4.57	0.51	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.54	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 27 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 3 ลำดับแรกที่สุดคือ บัณฑิตตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยและสามารถนำงานวิจัยมาใช้ต่อยอดองค์ความรู้ได้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 ลำดับต่อมาคือด้าน บัณฑิตสามารถดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายอยู่บนพื้นฐานของศาสตร์ที่ถูกต้องบัณฑิตมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ บัณฑิตสามารถบูรณาการศาสตร์ /ทฤษฎีมาใช้ในการปฏิบัติงานกับโลกแห่งความเป็นจริงได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 และด้าน บัณฑิตมีความเข้าใจ ติดตามความก้าวหน้าของความรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
บัณฑิตสามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลสารสนเทศตลอดจนแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายได้	4.43	0.51	มาก
บัณฑิตสามารถนำข้อมูลที่ได้จากประมวลและการประเมินมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.50	0.52	มากที่สุด
บัณฑิตสามารถวินิจฉัย แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์แห่งความเป็นจริง	4.50	0.52	มากที่สุด
บัณฑิตสามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนโดยเสนอทางออกเพื่อนำไปสู่การแก้ไขอย่างสร้างสรรค์	4.36	0.63	มาก
บัณฑิตสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนางาน และสามารถพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	4.43	0.51	มาก
บัณฑิตมีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานที่รับผิดชอบอย่างสร้างสรรค์	4.43	0.51	มาก
บัณฑิตสามารถตัดสินใจในการดำเนินการโดยใช้องค์ความรู้ภาคทฤษฎีและประสบการณ์ภาคปฏิบัติโดยคำนึงถึงผลกระทบรอบด้านที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม	4.43	0.51	มาก
บัณฑิตสามารถสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ทางวิชาชีพเพื่อเป็นการพัฒนาศาสตร์ทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ได้	4.29	0.61	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.42	0.53	มาก

จากตารางที่ 28 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 3 ลำดับแรกที่สุดคือ บัณฑิตสามารถนำข้อมูลที่ได้จากประมวลและการประเมินมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บัณฑิตสามารถวินิจฉัย แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์แห่งความเป็นจริง อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.452 ลำดับต่อมาคือด้าน บัณฑิตสามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลสารสนเทศตลอดจนแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายได้ บัณฑิตสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนางาน และสามารถพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง บัณฑิตมีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานที่รับผิดชอบอย่างสร้างสรรค์ บัณฑิตสามารถตัดสินใจในการดำเนินการโดยใช้องค์ความรู้ภาคทฤษฎีและประสบการณ์ภาคปฏิบัติโดยคำนึงถึงผลกระทบรอบด้านที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 และด้านบัณฑิตสามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนโดยเสนอทางออกเพื่อนำไปสู่การแก้ไขอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	4.57	0.51	มากที่สุด
บัณฑิตเป็นผู้ที่มีมุมมองต่อสิ่งรอบด้านในเชิงบวกและ สร้างสรรค์	4.64	0.50	มากที่สุด
บัณฑิตเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม	4.64	0.63	มาก
บัณฑิตเป็นผู้ที่เอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหา ในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์	4.71	0.47	มากที่สุด
บัณฑิตเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี	4.50	0.52	มากที่สุด
บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีและมีความเป็นมิตรกับ บุคคลรอบข้าง	4.79	0.43	มากที่สุด
บัณฑิตเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ เป็นอย่างดี	4.71	0.47	มากที่สุด
บัณฑิตเป็นผู้ที่แสดงออกถึงความเป็นผู้รับผิดชอบต่อ ส่วนรวมในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติของตนได้ เป็นอย่างดี	4.79	0.43	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.67	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 29 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า 3 ลำดับแรกที่สุดคือ บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีและมีความเป็นมิตรกับบุคคลรอบข้าง บัณฑิตเป็นผู้ที่แสดงออกถึงความเป็นผู้รับผิดชอบต่อส่วนรวมในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติของตนได้ เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 ลำดับต่อมา คือด้าน บัณฑิตเป็นผู้ที่เอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ บัณฑิตเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และด้านบัณฑิตเป็นผู้ที่มีมุมมองต่อสิ่งรอบด้านในเชิงบวก และสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติอันส่งผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้หรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว	4.36	0.63	มาก
บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการฟังและการอ่านอันส่งผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว	4.29	0.61	มาก
บัณฑิตสามารถใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมายและเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.36	0.63	มาก
บัณฑิตสามารถพูดและนำเสนอข้อมูลต่างๆ โดยเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.43	0.65	มาก
บัณฑิตสามารถเขียนเพื่อนำเสนอข้อมูลต่างๆ โดยเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.50	0.65	มากที่สุด
บัณฑิตสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ	4.14	0.53	มาก
บัณฑิตสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้น แสวงหาข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์	4.86	0.36	มากที่สุด
บัณฑิตเป็นผู้ติดตามความก้าวหน้าของข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อันเอื้อต่อการพัฒนางานให้เกิดประโยชน์สร้างสรรค์ และสามารถต่อยอดให้ทันยุคทันสมัยเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา	4.64	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.45	0.60	มาก

จากตารางที่ 30 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 3 ลำดับแรกที่สุดคือ บัณฑิตสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้น แสวงหาข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 ลำดับต่อมาคือด้าน บัณฑิตเป็นผู้ติดตามความก้าวหน้าของข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อันเอื้อต่อการพัฒนางานให้เกิดประโยชน์สร้างสรรค์ และสามารถต่อยอดให้ทันยุคทันสมัยเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 และด้านบัณฑิตสามารถเขียนเพื่อนำเสนอข้อมูลต่างๆ โดย

เลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65

ตารางที่ 31 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวม	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตารางที่ 31 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

การประเมินผลกระทบ (Impact)

ผู้วิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลกระทบ (Impact) ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลความเหมาะสมผลกระทบของมหาบัณฑิตในการทำงาน โดยเก็บข้อมูลจากการสอบถามกับจากผู้ใช้บัณฑิตในด้านที่เป็นผลกระทบที่เกิดจากการผลิตบัณฑิตในด้านต่าง ๆ คือ คุณลักษณะของมหาบัณฑิตในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สมรรถภาพของมหาบัณฑิต ผลงานของมหาบัณฑิต การเปรียบเทียบมหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรกับสถาบันอื่น ภาพลักษณ์ของมหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 32 คุณลักษณะของมหาบัณฑิตในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ

รายการประเมิน		ระดับความเหมาะสม		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. ความรู้ความสามารถในด้านวิชาการ				
1.1	ความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	4.08	0.66	มาก
1.2	ความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในการทำงานโดยทั่วไป	4.17	0.57	มาก
1.3	ความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในการเตรียมงานหรือวางแผนงาน	4.25	0.75	มาก
1.4	ความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.33	0.77	มาก
1.5	ความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	4.33	0.77	มาก
2. ความสามารถในการปฏิบัติงาน				
2.1	มีความสามารถในการดำเนินงานอย่างมีระบบ รวดเร็วทันตามกำหนด	4.33	0.65	มาก
2.2	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.42	0.51	มาก
2.3	แบ่งเวลาการทำงานอย่างเหมาะสม	4.33	0.49	มาก

2.4	มีการตรวจสอบและติดตามผลการทำงาน	4.42	0.51	มาก
3. ความสามารถในการปรับตัวและการมีมนุษยสัมพันธ์				
3.1	มีความตรงต่อเวลา	4.42	0.51	มาก
3.2	ยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	4.67	0.49	มากที่สุด
3.3	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.58	0.51	มากที่สุด
3.4	มีความยืดหยุ่นรู้จักปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมต่างๆได้ดี	4.58	0.51	มากที่สุด
3.5	มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	4.67	0.49	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.40	0.59	มาก

จากตารางที่ 32 คุณลักษณะของมหาบัณฑิตในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 3 ลำดับแรกที่สุดคือ ยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนตัว อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 ลำดับต่อมาคือด้าน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความยืดหยุ่นรู้จักปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมต่างๆได้ดี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 และด้านมีการตรวจสอบและติดตามผลการทำงาน และมีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

บัณฑิตมีคุณภาพ สามารถใช้วิชาความรู้ ที่ได้ศึกษามาพัฒนางาน พัฒนาคณะ และพัฒนาองค์กรได้ ทำงานเต็มศักยภาพที่มี เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เป็นผู้มีความสามารถและสามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพได้เป็นอย่างดี มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงานและมีความเสียสละเพื่อส่วนรวมเพื่อองค์กร ประพฤติตนเหมาะสมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าขององค์กร และสามารถนำศักยภาพที่มีไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้มีการสอบถามข้อมูลเชิงคุณภาพในด้านต่าง ๆ ที่เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรกับผู้ใช้บัณฑิตในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านสมรรถภาพของมหาบัณฑิต

ความสามารถด้านวิชาการ

มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการด้านเทคโนโลยีการศึกษาในหน่วยงาน โดยนำความรู้ และแนวคิดทางวิชาการ และความรู้ทางเทคโนโลยีการศึกษา ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีใหม่ๆ มาเผยแพร่แก่ผู้ร่วมงาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ผลิตสื่อทางการศึกษา โดยนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาในระดับปริญญาโทไปพัฒนาผู้เรียนได้มากขึ้นกว่าก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท นอกจากนี้มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษายังมีความสามารถด้านการวิจัยทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี

มหาบัณฑิตเป็นผู้มีความริเริ่มสร้างสรรค์ และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความรับผิดชอบการติดตามงานวิชาการที่รับมอบหมาย การเข้าอบรม สัมมนาทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ความสามารถด้านวิชาการทางเทคโนโลยีการศึกษา

มหาวิทยาลัยมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำหรับการศึกษาในระดับปานกลาง แต่มีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะสื่อทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความติดตามความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

ความสามารถด้านการวิจัย

มหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งในด้านการวิจัยทางการศึกษา โดยเฉพาะวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือวิจัยในชั้นเรียน โดยสามารถนำความรู้ด้านการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเองอย่างต่อเนื่องหลังจากที่สำเร็จในหลักสูตรมาแล้ว นอกจากนี้ยังเป็นเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในด้านการวิจัยได้เป็นอย่างดี

ความสามารถด้านการบริหาร

มหาวิทยาลัยมีความสามารถในการผลิตสื่อและบริหารสื่อภายในหน่วยงานได้เป็นอย่างดี ความสามารถในระดับจุลภาค (Micro) โดยผลิตสื่อเอง บริหารการใช้สื่อตนเอง สำหรับมหาวิทยาลัยที่ทำงานในหน่วยงานสนับสนุนการศึกษา ได้มีการปฏิบัติงานในศูนย์สื่อการศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยมีมหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษามีความเป็นผู้นำในการพัฒนางานด้าน ICT ในโรงเรียน บริหารจัดการในด้าน ICT ทำงาน ICT ร่วมกับครูในโรงเรียนได้ และสามารถนำ ICT มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

บุคลิกภาพของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพที่ส่งผลการทำงานและองค์กร โดยมีคุณลักษณะดังนี้ มหาวิทยาลัยมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานและเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่ได้ในการศึกษาสำหรับปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีความเป็นผู้นำและสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเต็มความสามารถ มีความอุทิศตนในการทำงานและมีแรงจูงใจในการทำงานที่มุ่งหวังผลสัมฤทธิ์ได้เป็นอย่างดี

การเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยสาขาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรกับสถาบันอื่น

มหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยศิลปากรมีผลงานในระดับดีเยี่ยม และมีคุณภาพดีไม่แพ้บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยอื่น และมีความเชื่อมั่นว่ามหาวิทยาลัยเป็นผู้มีคุณภาพ การเรียนในหลักสูตรแม้ว่าจะเรียนนานกว่าสถาบันอื่นแต่ได้ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณภาพ โดยอยากให้คงเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยไว้ นอกจากนี้เครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยด้วยกัน และอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยศิลปากรยังมีการประสานงานติดตามความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ

ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสาขาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร มีบุคลิกเป็นนักวิชาการ ในขณะที่เดียวกันมีความเป็นนักวิชาชีพ มีผลงานโดดเด่น มีความรับผิดชอบ และเป็นนักวิจัย โดยเป็นผู้ที่มีการเรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

สรุปผลภาพรวมของการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษา ในด้าน
บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ ผลกระทบ

ตารางที่ 33 ภาพรวมของการประเมินหลักสูตร

ภาพรวมการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น			
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านบริบท (C : Context)	4.55	0.52	มากที่สุด	2
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (I : Input)	4.45	0.52	มาก	3
3. ด้านกระบวนการ (P : Process)	4.44	0.58	มาก	4
4. ด้านผลผลิต (P : Product)	4.66	0.42	มากที่สุด	1
5. ด้านผลกระทบ (I: Impact)	4.40	0.59	มาก	5
สรุปภาพรวม 5 ด้าน	4.50	0.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 33 ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 โดยผลการประเมินในด้านบริบทอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 ผลการประเมินด้านกระบวนการ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 ผลการประเมินด้านผลผลิต ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 และผลการประเมินด้านผลกระทบ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต โดยผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นประเด็นสำคัญตามแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ดังนี้

โดยมีรายละเอียดที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนาด้านบริบท

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ โดยผลการสัมภาษณ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ มีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ที่ครอบคลุม ชัดเจน มีความเหมาะสมสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร บริบทของมหาวิทยาลัย บริบทของประเทศและสถานการณ์ของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง ตามรายละเอียดจากหลักสูตรเดิมมีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มจุดเด่นของหลักสูตรที่เน้นจุดแข็งที่มีความมุ่งหวังให้มหาบัณฑิตสามารถปฏิบัติงานได้จริง มีความสมดุลทั้งวิชาชีพและวิชาการ โดยเน้นความเป็นนานาชาติมากขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 นโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ และในเรื่องของการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะทำให้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรพร้อมรับการปรับเปลี่ยนในอนาคต

โครงสร้างของหลักสูตร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ โดยผลการสัมภาษณ์ โดยมีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม จำนวนหน่วยกิต ที่เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (มคอ.๒) ในแต่ละหมวดวิชามีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับสาขาวิชา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรมีความเหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะว่า ทุกรายวิชาในหลักสูตรมีจุดเด่นในด้านการผลิตขั้นสูง แต่ควรมีจุดเด่นให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิต เช่น การพัฒนาระบบงานด้านกระบวนการคิดขั้นสูง หรือการบวนการวิเคราะห์ นอกจากนี้ควรเน้นการบริหารจัดการที่สอดคล้องในทุกรายวิชาเป็นต้น

แผนการพัฒนานักศึกษาในด้านแผนการพัฒนานักศึกษาให้สามารถแข่งขันกับตลาดแรงงาน โดยเน้นการผลิตมหาบัณฑิตเป็นผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปฏิบัติงานสายสนับสนุน อาจารย์มหาวิทยาลัย และสามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกได้

แผนการพัฒนาอาจารย์ ควรส่งเสริมให้อาจารย์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น และมีการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น ตบโดยสนับสนุนให้อาจารย์ขอทุนวิจัยจากหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย และนำผลการวิจัยเผยแพร่ในระดับนานาชาติมากขึ้น

2.2 แนวทางการพัฒนาด้านปัจจัยนำเข้า

แนวทางการพัฒนาด้านปัจจัยนำเข้าประกอบด้วยประเด็นด้านเนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ/อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณในการผลิตบัณฑิต และกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ

เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ โดยมีความคิดเห็นว่าแนวทางในการกำหนดเนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตรควรพิจารณาถึงกระบวนการวิเคราะห์เป็นสำคัญ และให้คงความเข้มแข็งในด้านการออกแบบ โดยเน้นด้านการออกแบบระบบ การเรียนการสอน ควรเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับการวางแผนงาน การวางโครงการ โดยเนื้อหาในการจัดการเรียน

การสอนควรสอดแทรกที่เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ทางปัญญาในส่วนการพัฒนาสำหรับรายวิชาต่าง ๆ ควรให้ผู้เรียนได้มีการนำไปใช้จริงตามบริบทของตนเอง นอกจากนี้ควรเพิ่มเติมให้หลักสูตรได้มีการให้ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาที่ทันสมัยสอดคล้องกับบริบทของสังคมในด้านเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อให้ครอบคลุมตามขอบข่ายเทคโนโลยีการศึกษาและการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา

คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก มีความคิดเห็นว่าการกำหนดคุณสมบัติและการสอบเข้าเลือกผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่แล้วอยู่แล้ว แต่อาจจะมีการพิจารณาเรื่องคุณสมบัติเพิ่มเติมสำหรับนักศึกษาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาในสาขาเทคโนโลยีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในการเรียนในรายวิชาปรับพื้นฐาน

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ/อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ/การควบคุมวิทยานิพนธ์ มีความเหมาะสมเนื่องจากอาจารย์ผู้สอนทุกท่านมีคุณวุฒิทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาตลอดจนมีประสบการณ์การสอนและ มีประสบการณ์ในการทำวิจัย แต่อาจควรมีการกำกับให้อาจารย์มีผลงานอย่างต่อเนื่องและควรส่งเสริมให้อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น และมีประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรวิชาชีพภายนอก การบริการวิชาการ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีความคิดเห็นใน ดังนี้ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน พบว่า หลักสูตรโดยการดำเนินการของภาควิชาโดยมีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ สอดคล้องกับรายวิชาต่าง ๆ เนื่องจากมีการใช้ทรัพยากรเรียนรู้ร่วมกับหลักสูตรในระดับปริญญาตรี แต่มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ได้แก่ อุปกรณ์ควรมีการซ่อมบำรุง เนื่องจากมีระยะเวลาในการใช้งานนานมาก ตลอดจนควรพิจารณาเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงเร็วจึงควรเตรียมความพร้อมในการมีแผนในการพัฒนาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเนื่องจากเป็นสาขาด้านเทคโนโลยี

เอกสารประกอบการสอน หนังสือ ตำรา บทความ วิจัย งานวิทยานิพนธ์ คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่ามีเพียงพอ เนื่องจากในรายวิชาต่างๆ ของภาควิชา และมหาวิทยาลัยยังมีฐานข้อมูลออนไลน์ทั้ง หนังสือ บทความ วิจัย วิทยานิพนธ์ให้นักศึกษาสามารถดาวน์โหลดมาใช้ในการเรียนการสอนได้ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำให้หลักสูตรได้ทำความร่วมมือกับองค์กรภายนอกหรือมหาวิทยาลัยอื่นในเครือข่ายต่าง ๆ นอกจากนี้ตำรา หนังสือในระดับปริญญามหาบัณฑิตยังมีจำนวนน้อยอาจารย์ควรมีการพัฒนาผลงานในด้านนี้

ด้านห้องเรียน/ห้องประชุม คณาจารย์มีความคิดเห็นว่าการเรียนของคณะศึกษาศาสตร์เพียงพอกับปริมาณการใช้งาน ซึ่งอุปกรณ์ภายในห้องเรียนส่วนใหญ่พร้อมใช้งานทั้ง โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ โดยห้องเรียนมีความเหมาะสมโดยมีห้องเรียนเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนทั้ง 2 ชั้นปี โดยมีห้องสำหรับการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง นอกจากนี้คณะได้มีการวางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายให้นักศึกษาเข้าใช้งานได้จากทุกพื้นที่ภายในคณะ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ตลอดเวลา โดยแนวทางในการจัดห้องเรียน ห้องประชุม ควรมีการเลือกใช้ห้องที่สามารถใช้งานได้หลากหลาย

ด้านงบประมาณจากการสัมภาษณ์อาจารย์ในหลักสูตร สำหรับงบประมาณที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต โดยมีงบประมาณในส่วนงบรายได้ของการเปิดหลักสูตรในภาคพิเศษในการบริหารจัดการ ซึ่งมีความเพียงพอต่อการจัดการศึกษา โดยแนวทางในการกำหนดการใช้งบประมาณควรกำหนดหมวดในการพัฒนานักศึกษาให้มีความชัดเจนโดยเน้นเรื่องการศึกษาภายนอกสถานที่เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการศึกษา ณ สถานที่จริง

ด้านกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์คณาจารย์ โดยผลการสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ภาควิชาควรมีการกำหนดแนวทาง ขั้นตอน การจัดกิจกรรม

การทำโครงการต่าง ๆ ในลักษณะการกำหนดเป็นรายปีให้กับนักศึกษาทราบเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานของนักศึกษาและมีการประชุมร่วมกับอาจารย์

2.3 แนวทางการพัฒนาด้านกระบวนการ

แนวทางการพัฒนาด้านกระบวนการ ประกอบด้วยประเด็นด้านการจัดเรียนการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การวัดและการประเมินผลการศึกษา และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร โดยผู้ทรงมีความคิดเห็นว่ารายวิชาต่าง ๆ ที่ออกแบบมามีความเหมาะสมโดยชื่อรายวิชามีความทันสมัยและสอดคล้องตามขอบข่ายเทคโนโลยีการศึกษา แต่อาจจะมีการปรับในรายวิชาเลือกให้มากขึ้น และเป็นรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

ด้านการจัดกิจกรรมในหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะแนวทางต่างในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร โดยควรให้หลักสูตรได้มีการบูรณาการในการวิจัยเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการดำเนินการไปพร้อมกับการพัฒนางานวิจัย นอกจากนี้ควรมีการบูรณาการไปสู่การบริการวิชาการและสร้างสรรค์สังคมเพื่อสอดคล้องกับสภาพความต้องการในปัจจุบัน

ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา โดยมีแนวทางในการประเมินผลให้มีความหลากหลาย และพิจารณาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิทั้ง 5 ด้าน โดยควรสอดแทรกเข้าไปในทุกรายวิชา

นอกจากนี้ควรมีการประเมินและติดตามผลในทุกกระยะในการดำเนินการของหลักสูตร เนื่องจากพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของผู้เรียนที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่ทำการศึกษา ซึ่งกล่าวได้ว่าปัญหาในการเรียนการสอนสามารถเกิดขึ้นกับนักศึกษาได้อยู่เสมอในทุกกระดบัชั้น การประเมินผลกระบวนการจึงเป็นสิ่งที่ผู้จะพัฒนาหลักสูตรควรพิจารณา

2.4 แนวทางการพัฒนาด้านผลลัพธ์

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการหลักสูตรเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี โดยควรมีการกำกับนักศึกษาให้เรียนสำเร็จภายในระยะเวลา 2 ปีการศึกษา และติดตามการเรียนของนักศึกษาพิจารณาอัตราคงอยู่ของนักศึกษา ในส่วนการทำวิทยานิพนธ์เมื่อเรียนครบรายวิชาแล้วควรให้นักศึกษาได้มีการรายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ในทุกกระยะ โดยเน้นเน้นความสำคัญของรายวิชาวิจัยเทคโนโลยีการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ที่เป็นประโยชน์ในวิชาชีพ นอกจากนี้ควรกำกับหรือการวางแผนการจัดการหลักสูตรที่เน้นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

2.5 แนวทางการพัฒนาด้านผลกระทบ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะในด้านที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากหลักสูตรเมื่อนักศึกษาได้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว โดยมีข้อควรคำนึงถึงมหาบัณฑิตที่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยศิลปากร จะมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากมหาบัณฑิตจากสถาบันอื่น ๆ จึงควรพัฒนามหาบัณฑิตให้เกิดจุดเด่นตามอัตลักษณ์ของหลักสูตร และการเป็นผู้นำด้านการวิจัยทางการศึกษาโดยผลกระทบสำหรับวิชาชีพที่ทำให้เกิดการวิจัยใหม่ ๆ ซึ่งเป็นความต้องการของประเทศตลอดจนเป็นผู้ที่เรียนรู้ได้อย่างตลอดชีวิตและสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับคณะวิชาและมหาวิทยาลัยต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluative Research) เป็นการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านการผลิตโดยเป็นการประเมินผลผลิตระหว่างทางของหลักสูตร และเพื่อศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนชั้นปีที่ 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ระหว่างปีการศึกษา 2557 ถึง ปีการศึกษา 2558 มีนักศึกษาทั้งหมดจำนวน 22 คน 2) อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่างๆ ในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ จำนวน 18 คน 3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 4 คน และ 4) คณะกรรมการดำเนินงาน/อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนจำนวน 5 คน โดยรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถาม และแนวประเด็นการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้สถิติบรรยายในวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ และจัดสนทนากลุ่ม

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

1.1 ผลการประเมินหลักสูตรด้านบริบท (Context) ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมด้านบริบท โดยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสม และความคิดเห็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทจากนักศึกษาปัจจุบัน มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และอาจารย์ผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 โดยแบ่งเป็นประเด็นดังนี้

1.1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยความคิดเห็นของมหาบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 นักศึกษาปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 และอาจารย์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

1.1.2 การประเมินโครงสร้างของหลักสูตรในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 และอาจารย์มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

1.1.3 ผลการประเมินแผนการดำเนินงานของสาขาวิชาในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 และอาจารย์มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38

1.2 ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้า จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ในทุกด้านมีความเหมาะสม

ความคิดเห็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทจากนักศึกษาปัจจุบัน มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และอาจารย์ผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 โดยนำเสนอเป็นประเด็น ดังนี้

1.2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านเนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตรในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 และอาจารย์มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40

1.2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 รายวิชาบังคับอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 และค่าเฉลี่ยในรายวิชาเลือก เท่ากับ 4.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 โดยค่าเฉลี่ยในรายวิชาบังคับอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 และในรายวิชาเลือกอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

1.2.3 คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือกในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 และอาจารย์ในด้าน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

1.2.4 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ/อาจารย์วิทยานิพนธ์ ในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59

1.2.5 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59

1.2.6 งบประมาณในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

1.2.7 กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็น

คิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 อาจารย์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42

1.3 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ (Process) ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมด้านกระบวนการ โดยความคิดเห็นของโดยประเมินองค์ประกอบ ได้แก่ การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ. 3) การจัดการเรียนการสอนมีการบูรณาการ กับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทุกด้านมีความเหมาะสม

ความคิดเห็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทจากนักศึกษาปัจจุบัน มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และอาจารย์ผู้สอน ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 โดยแบ่งเป็นประเด็นดังนี้

1.3.1 ผลการประเมินด้านหลักสูตรการศึกษา ในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 อาจารย์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41

1.3.2 ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษา วิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา ในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 อาจารย์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40

1.3.3 ด้านกิจกรรมนักศึกษาในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

3.4 ด้านการวัดผล ในภาพรวมของมหาบัณฑิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 นักศึกษาปัจจุบันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

1.4 ผลการประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต (Output) ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมด้านผลผลิต ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าด้านมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 โดยแยกเป็นรายประเด็น ดังนี้

1.4.1 ความเหมาะสมของผลที่ได้จากการศึกษา ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33

1.4.2 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45

1.4.3 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

1.4.4 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

1.4.5 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49

1.4.6 ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60

1.4.7 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

1.5 ผลการประเมินหลักสูตรด้านผลกระทบ (Impact) ผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมด้านผลกระทบ ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าด้านมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

2. ผลศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบท ความต้องการของสังคมและประเทศชาติ และเทคโนโลยี และมีการให้อาจารย์มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เน้นกระบวนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของสังคม

2.1 แนวทางการพัฒนาด้านบริบท ควรเพิ่มจุดเด่นของหลักสูตรที่เน้นจุดแข็งที่มีความมุ่งหวังให้มหาบัณฑิตสามารถปฏิบัติงานได้จริง มีความสมดุลทั้งวิชาชีพและวิชาการ โดยเน้นความเป็นนานาชาติมากขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ และในเรื่องของการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะทำให้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรพร้อมรับการปรับเปลี่ยนในอนาคต ทุกรายวิชาในหลักสูตรมีจุดเด่นในด้านการผลิตขั้นสูง แต่ควรมีจุดเด่นให้สัมพันธ์กับการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิต เช่น การพัฒนากระบวนการด้านกระบวนการคิดขั้นสูง หรือการบวนการวิเคราะห์ นอกจากนี้ควรเน้นการบริหารจัดการที่สอดคล้องในทุกรายวิชา เน้นการผลิตมหาบัณฑิตเป็นผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปฏิบัติงานสายสนับสนุน อาจารย์มหาวิทยาลัย และสามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกได้

2.2 แนวทางการพัฒนาด้านปัจจัยนำเข้า ควรพิจารณาถึงกระบวนการวิเคราะห์เป็นสำคัญ และให้คงความเข้มแข็งในด้านการออกแบบ โดยเน้นด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน ควรเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับการวางแผนงาน การวางแผนโครงการ โดยเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนควรสอดแทรกที่เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ทางปัญญา คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ/อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรส่งเสริมให้อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น และมีประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรวิชาชีพภายนอก การบริการวิชาการ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีแผนในการพัฒนาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเนื่องจากเป็นสาขาด้านเทคโนโลยี โดยแนวทางในการกำหนดการใช้งานงบประมาณควรกำหนดหมวดในการพัฒนานักศึกษาให้มีความชัดเจนโดยเน้นเรื่องการศึกษาออกสถานที่เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการศึกษา ณ สถานที่จริง

2.3 แนวทางการพัฒนาด้านกระบวนการ ควรการจัดกิจกรรมในหลักสูตร โดยควรให้หลักสูตรได้มีการบูรณาการในการวิจัยเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการดำเนินการไปพร้อมกับการพัฒนางานวิจัย นอกจากนี้ควรมีการบูรณาการไปสู่การบริการวิชาการและสร้างสรรค์สังคมเพื่อสอดคล้องกับสภาพความต้องการในปัจจุบัน มีการวัดและการประเมินผลการศึกษา โดยมีแนวทางในการประเมินผลให้มีความหลากหลาย และพิจารณาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิทั้ง 5 ด้าน โดยควรสอดแทรกเข้าไปในทุกรายวิชา

นอกจากนี้ควรมีการประเมินและติดตามผลในทุกๆระยะในการดำเนินการของหลักสูตร เนื่องจากพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของผู้เรียนที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่ทำการศึกษา

2.4 แนวทางการพัฒนาด้านผลลัพธ์ ควรแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการหลักสูตรเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี โดยควรมีการกำกับนักศึกษาให้เรียนสำเร็จภายในระยะเวลา 2 ปีการศึกษา และติดตามการเรียนของนักศึกษาพิจารณาอัตราคงอยู่ของนักศึกษา ในส่วนการทำวิทยานิพนธ์เมื่อเรียนครบรายวิชาแล้วควรให้นักศึกษาได้มีการรายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ในทุกๆระยะ โดยเน้นเน้นความสำคัญของรายวิชาวิจัยเทคโนโลยีการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ที่เป็นประโยชน์ในวิชาชีพ

2.5 แนวทางการพัฒนาด้านผลกระทบ ควรคำนึงถึงมหาบัณฑิตที่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยศิลปากร จะมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากมหาบัณฑิตจากสถาบันอื่น ๆ จึงควรพัฒนามหาบัณฑิตให้เกิดจุดเด่นตามอัตลักษณ์ของหลักสูตร และการเป็นผู้นำด้านการวิจัยทางการศึกษาโดยผลกระทบสำหรับวิชาชีพที่ทำให้เกิดการวิจัยใหม่ ๆ ซึ่งเป็นความต้องการของประเทศตลอดจนเป็นผู้ที่เรียนรู้ได้อย่างตลอดชีวิตและสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับคณะวิชาและมหาวิทยาลัยต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

1.1 ผลการประเมินหลักสูตรด้านบริบท โดยดำเนินการจากการเก็บข้อมูลจากสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านปรัชญาของหลักสูตร ความสำคัญของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง ผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมในทุกด้าน และใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากมหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์ ผลการวิจัย พบว่า การประเมินหลักสูตรด้านบริบททั้ง 3 ด้าน คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และแผนการดำเนินงานของสาขาวิชา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ หลักสูตรได้มีการกำหนดให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงให้ความสำคัญกับนโยบายการพัฒนาขีดความสามารถของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) การพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามุ่งผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาโทเพื่อรองรับการพัฒนาคนในด้านเทคโนโลยีการศึกษา เนื่องด้วยในปัจจุบันสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทุกคนสามารถนำเทคโนโลยี และความก้าวหน้าทางคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้โดยเฉพาะในด้านการศึกษามีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการผลิต การเลือกและการนำเทคโนโลยีมาใช้นั้นจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อที่จะสามารถใช้เทคโนโลยีการศึกษาให้ถูกต้อง เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาด้านการศึกษาและประเทศชาติ และในขณะนี้ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการศึกษาสายสนับสนุนการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วิสูตร โพธิ์เงิน และคณะ (2560) ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการประเมินด้านบริบท ในภาพรวมและรายชื่อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อในส่วนของนักศึกษาปัจจุบัน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านรายวิชาได้ส่งเสริมนักศึกษามีความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รายวิชาช่วยให้ผู้เรียนตระหนักในความสำคัญทางวัฒนธรรมทั้งระดับท้องถิ่นและระดับสากล ในส่วนของผู้สอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ อ่อนสัมพันธุ์

(2558) ที่พบว่า เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะต้องมีความสอดคล้อง เหมาะสมกับนโยบายการจัดการ การศึกษาของประเทศ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดของ มาเรียม นิลพันธุ์ (2553) ที่กล่าวว่า การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้หลักการและเหตุผลมากำหนดจุดมุ่งหมาย การประเมินสภาพแวดล้อมจะช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรรู้ว่า สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีอะไรบ้าง สถานการณ์ที่คาดหวังกับสภาพที่แท้จริงใน สภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นอย่างไร มีความต้องการ หรือปัญหาอะไรบ้างที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองหรือแก้ไข มีโอกาสและสรรพกำลังที่จำเป็นอะไรบ้างที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการศึกษา และสืบเนื่องมาจากปัญหาอะไร ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา นโยบายขององค์กร มูลนิธิ สมาคม ความต้องการของชุมชน การติตราของสังคม ความคาดหวังของ ผู้ปกครอง ผู้ใช้บัณฑิต แผน วิสัยทัศน์ จุดหมาย โครงสร้างหลักสูตรเป็นต้น และสอดคล้องกับแนวคิดกับ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีต้อง มีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงไปได้ตามความเหมาะสมของ สถานการณ์ปัจจุบันมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และชีวิตประจำวันของผู้เรียน นอกจากนี้ หลักสูตรต้องส่งเสริม ให้เด็กมีความรู้ ทักษะ เจตคติ ความริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ ในการดำเนินชีวิต ใน ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ มีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความ เหมาะสม ส่วนนักศึกษาปัจจุบันและบัณฑิต มีความคิดเห็นหลักสูตรว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความ เหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากโครงสร้างหลักสูตรมีการกำหนดจำนวนหน่วยกิตใน แต่ละหมวดวิชาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยคณาจารย์ได้กำหนดสัดส่วนของวิชาทั้งศึกษา ทั่วไป วิชาเฉพาะเอก และวิชาเลือกเสรีให้เหมาะสม และได้กำหนดวิชาที่นักศึกษาจะต้องเรียนในแต่ละชั้นปี โดยพิจารณาความรู้พื้นฐานและการเชื่อมโยงองค์ความรู้ในแต่ละรายวิชา นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงภาพรวม ขององค์ความรู้ที่นักศึกษาจะได้ตลอดหลักสูตร ทั้งเนื้อหาเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ การฝึกประสบการณ์ นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิยังแนะนำให้หลักสูตรที่จะทำการพัฒนาต่อไปโดยพิจารณาถึงสมาคมวิชาชีพทาง เทคโนโลยีการศึกษาและมีการดำเนินการตามขอบข่ายของการประเมิน สมาคมเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา (AECT : Association Educational Communication Technology) โดยมีการคำนึงถึงในทุก กระบวนการในการกำหนดทิศทาง นอกจากนี้ควรพิจารณาถึงมหาวิทยาลัยในประเทศที่เปิดสอนในสาขา เทคโนโลยีการศึกษาอื่นเพื่อพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน

1.2 ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า การประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในด้าน ปัจจัยนำเข้า ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา ทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ต่างๆ ในทุกด้านมีความเหมาะสม และการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก มหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ/อาจารย์ วิทยานิพนธ์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณ และกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ มีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากหลักสูตร ได้มีการกำหนด มาตรฐานในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนมี คุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยมีคุณวุฒิที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน คณาจารย์ประจำ หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทุกท่าน มี คุณสมบัติในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีประสบการณ์สอน และมีผลงานเป็นไปตามเกณฑ์การ ประกันคุณภาพการศึกษาในระดับหลักสูตร นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ มีการดำเนินการสำรวจ

ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการ เรียนการสอนที่อยู่ภายใต้การดูแลของภาควิชา และดำเนินการ จัดทำโครงการจัดซื้อครุภัณฑ์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ได้ดำเนินการตามระบบและกลไกการเตรียมความ พร้อมทางกายภาพ (ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อม การเรียนรู้) โดยร่วมกันประชุม สำนวณ และ เสนอเพื่อให้มีสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยได้มีการประเมินความพึงพอใจพบว่านักศึกษา มีความพึง พอใจด้านอาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการมีความพร้อมต่อการจัดการศึกษา ด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อ การ เรียนรู้ เช่น อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุด ตำรา/หนังสือ แหล่งเรียนรู้ ฐานข้อมูลที่มีความเหมาะสม ต่อ การจัดการเรียนรู้ ด้านการดูแล รักษา สภาพแวดล้อม และทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ ด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการ จัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับยุคสมัย ด้านการจัดพื้นที่/ สถานที่สำหรับนักศึกษาและอาจารย์ ได้พบปะ สังสรรค์แลกเปลี่ยนสนทนา หรือทำงานร่วมกัน และด้านมี บริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เนื่องจาก หลักสูตรมีการปรับปรุงและพัฒนาสิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้ในด้านต่างๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเพียงพอต่อความต้องการ จากการดำเนินงานดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา หอมพุ่ม และคณะ (2559) ที่พบว่า ปัจจัยนำเข้าในด้านเนื้อหาสาระของ หลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทาง วิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ ต้องมี ความพร้อมและมีการวางแผนเป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชฎาพร เกตานนท์ แนวแห่งธรรม และคณะ (2559) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ด้านปัจจัยสนับสนุนของหลักสูตร ได้แก่ ทรัพยากรที่ใช้ในการ ดำเนินการ สื่อ ตำรา และสถานที่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นว่ามี ความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ ชำรง บัวศรี (2532: 8) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ที่ สำคัญอีกประการหนึ่งขององค์ประกอบของหลักสูตร คือ วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ฯและวัสดุอุปกรณ์ ต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพ การเรียนการสอน ดังนั้นการจัดเตรียมความพร้อมของสื่อการจัดการเรียนรู้จึงสำคัญ นอกจากนี้ยังสอดคล้อง กับแนวคิดของ Zhang et al. (2011) และ Frye and Hemmer (2012) ที่กล่าวว่าปัจจัยนำเข้าเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งต้องประกอบไปด้วยคณาจารย์ นักศึกษา ทรัพยากรสำหรับการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็น หนังสือ ตำรา คอมพิวเตอร์ โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ตลอดจนงบประมาณ ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการออกแบบและพัฒนา หลักสูตร นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังได้เสนอแนะในด้านปัจจัยนำเข้าดังนี้ เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตรมี ความเหมาะสม ครอบคลุมตามขอบข่ายของเทคโนโลยีการศึกษา โดยมีข้อพิจารณาในการวิเคราะห์ ออกแบบ การพัฒนา การนำสื่อไปใช้ และการประเมินผลสื่อและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว หลักสูตรมีเนื้อหาที่ครอบคลุมโดยนักศึกษาได้ศึกษาทั้งในด้านการวิเคราะห์ ออกแบบ การผลิตสื่อและการ ประเมินผล ตลอดจนรายวิชาต่าง ๆ ที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาบูรณาการได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำว่าควรเน้นกระบวนการวิเคราะห์ให้ลงลึกไปในรายวิชาทุกวิชา โดยพิจารณาให้มีความ สอดคล้องกับกับบริบทของสังคมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลง

1.3 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ ผู้ทรงคุณวุฒิได้มีประเมินกระบวนการในแต่ละด้าน โดยประเมินองค์ประกอบ ได้แก่ การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ. 3) การ จัดการเรียนการสอนมีการบูรณาการ กับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทุกด้านมีความ เหมาะสม และผลการจากการเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจาก มหาบัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน และอาจารย์ พบว่า ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การ

ให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านวัดและประเมินผลเนื่องจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรได้ให้ความสำคัญในทุกประเด็นในทุกกระบวนการ ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย โดยมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาเป็นโครงการ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ กิจกรรมส่งเสริมความรู้ทักษะ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสถิติและการวิจัย ด้านคุณธรรมจริยธรรม และการทำงานร่วมกัน มีการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยดำเนินการสอดแทรกเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนในทุกรายวิชา และมีการจัดทำ มคอ.3 ในทุกรายวิชาในหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนจัดการเรียนการสอนและการวัด ประเมินผลตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ใน มคอ.3 โดย กำหนดพิจารณาวิธีใช้ในการประเมิน เกณฑ์การประเมิน และผล การประเมินทุกภาคการศึกษา โดยหลักสูตรมีการกำหนดให้ อาจารย์ผู้สอนมีกำหนดเกณฑ์การประเมินร่วมกันกับนักศึกษา โดยมีการแจ้งให้นักศึกษาทราบ และทำความเข้าใจร่วมกันถึง เกณฑ์การประเมินในคาบแรกของการจัดการเรียนการสอนใน ทุกรายวิชา และต้องมีการชี้แจงเรื่องสัดส่วนและวิธีการเก็บ คะแนน โดยจะมีทั้งคะแนนเก็บที่ได้จากข้อสอบปรนัย อัตนัย รายงาน การนำเสนอ และการสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมี โครงการและกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยนักศึกษา มีการประชุมเตรียมการวางแผน โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดโครงการทั้งการจัดการของนักศึกษาในรายวิชาการ โครงการที่ภาควิชาเป็นผู้จัด โครงการที่หน่วยงานภายนอกที่จัดขึ้น โดยโครงการที่นักศึกษาและภาควิชาจัดขึ้นในทุกขั้นตอนจากวงจรคุณภาพ (PDCA) มีโครงการเสริมสร้างทักษะสำหรับวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษาผ่านการจัดการเรียนการสอน แนวทางการดำเนินการที่ภาควิชาได้เตรียมการไว้คือ อาจารย์ประจำ หลักสูตรและ อาจารย์ผู้สอน ได้ติดตามดูแลนักศึกษาอย่าง ใกล้ชิด อาจารย์ผู้สอนจะมีการพูดคุยกับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อนักศึกษามีปัญหาหรือมีข้อสงสัยประการใด สามารถที่จะสอบถามหรือปรึกษาอาจารย์ผู้สอนได้ทุกท่าน และมีการประสานงานต่าง ๆ จากเจ้าหน้าที่ และหัวหน้าภาควิชาที่จะติดตามอย่างใกล้ชิด ผ่านช่องทางต่าง ๆ นอกนี้การจัดการสัมมนาวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คือ ประเพณีสงกรานต์ ไหว้ครู จะมีนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าเพื่อให้นักศึกษาได้พบกับอาจารย์ และรุ่นพี่ ได้พูดคุยเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา แก้วสุข (2552: บทคัดย่อ) ได้วิจัยการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการค้าค้นคว้าและกระบวนการเรียนการสอนและการทำวิทยานิพนธ์ช่วยให้นักศึกษาเกิดความเชื่อมั่น และสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cox- Peterson (2004: Abstract) ทำการวิจัยประเมินหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue University) ตามรูปแบบการประเมินของ CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โดยศึกษาความคาดหวังของนักศึกษา หลักสูตรการศึกษาทางไกล วิธีการติดต่อสื่อสาร เส้นทางสู่ความสำเร็จและความช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การใช้วิธีการพี่เลี้ยง (Mentor) การใช้เว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษาและนักศึกษา การใช้กรณีศึกษาเพื่อการเรียนรู้และการประยุกต์เข้ากับสถานการณ์ของสถานศึกษาในปัจจุบัน และสอดคล้องกับแนวคิดในการประเมินของ เชอร์ อินโย (2553) ที่กล่าวว่าการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการบริหารโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสมหรือไม่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นจะบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ สารสนเทศต่าง ๆ จะถูกวิเคราะห์รวบรวม และนำเสนอผู้ดำเนินงานโครงการ อาจจะต้องการสารสนเทศทุกวัน หรือในตอนเริ่มต้นโครงการเป็นการบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในขณะดำเนินงานโครงการไว้เป็นหลักฐาน

การประเมินกระบวนการมีประโยชน์ในการค้นหาจุดเด่น (Strengths) หรือจุดด้อย(Weakness) ของโครงการนำไปใช้ในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำแนะนำในการพัฒนากระบวนการในหลักสูตรดังนี้แผนการศึกษาควรดำเนินการให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรืออาจารย์พิเศษมีส่วนร่วมในการจัดการหลักสูตร หรือการมีวิทยากรในการดำเนินการของรายวิชาต่าง ๆ เช่น รายวิชาสัมมนา รายวิชาวิจัย เพื่อให้ผู้สอนในหลักสูตรได้มีการแลกเปลี่ยนแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1.4 ผลการประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลความเหมาะสมของผลที่ได้จากการศึกษาและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและผลการพัฒนามหาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) จาก มหามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา คือ ความเหมาะสมของผลที่ได้จากการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้หลักสูตรได้ดำเนินการ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หลักสูตรพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีบัณฑิตที่สำเร็จในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นเพราะหลักสูตรได้มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยกำหนดสัดส่วนในการประเมินไว้อย่างชัดเจน และมีการรายงานผลปรับปรุงนำมาใช้ในการเปิดภาคการศึกษาถัดไปครบทุกรายวิชาที่ดำเนินการเปิดสอน นอกจากนี้ยังมีการการรายงานผลการประเมินการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนแผนในการปรับปรุงและพัฒนากิจการการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ การศึกษามีการวิเคราะห์ learning outcomes ของนักศึกษา โดยหลักสูตรมีการกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนแต่ละคนให้ดำเนินการตามรายละเอียดของติดตามผู้เรียน มีประชุมเพื่อให้อาจารย์ผู้สอนโดยกำกับให้ผู้เรียนประเมินผลการสอนของผู้สอนทุกรายวิชา เพื่อเป็นข้อมูลการในการวิเคราะห์การสอนใน มคอ.5 การประเมินวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ และมีการประเมินจากการสอบโดยมีระบบการประเมินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาตามระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีการกำหนดเกณฑ์การแสดงผลงานและตีพิมพ์บทความวิจัยเพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในทุกปีอย่างต่อเนื่องมาตลอดทั้งในแผนการเรียนแบบมีวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ และนุสรา พิระพัฒน์พงศ์ (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรและความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต : กรณีศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยผลผลการประเมินในด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จำนวนการมีงานทำมีค่าเฉลี่ยลำดับแรกระดับมาก ภาพรวมความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะและการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาพบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ลำดับแรก คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีค่าเฉลี่ยระดับมาก สอดคล้องกับ ศราวุธ เงามคำ และพัชรวิวรรณ กิจมี (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ในด้านคุณสมบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผลการประเมินแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม และความเสียสละมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเอาหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมมากขึ้น (2) ด้านความรู้ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้แก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ (3) ด้านทักษะทาง

ปัญญา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปใช้ในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประเด็นหรือปัญหาที่สนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์จนสามารถกำหนดกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ได้ (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถสื่อสาร และสามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ อีกทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสมรรถนะทางสังคมอย่างมีคุณภาพ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการประสานประโยชน์ระหว่างบุคคล และองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาโดยใช้ สารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือสถิติ มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แสดงให้เห็นได้ว่ากระบวนการประเมินในด้าน บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ทั้งหมดนี้จะส่งให้การนำหลักสูตรไปใช้จะได้ผลดีจึงสะท้อนให้เห็นผ่านผลผลิต ดังงานวิจัยของ Harrison (1993) ได้สร้างแบบประเมินการให้บริการปรึกษาแนะแนวในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง ในสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เพื่อใช้วางแผนการให้บริการปรึกษาและแนะนักเรียนและวัยรุ่นได้อย่างถูกต้อง โดยใช้รูปแบบ CIPP ผลการศึกษาพบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการให้บริการปรึกษา (Counselor) มีความแตกต่างกันระหว่าง ครู ผู้บริหาร ผู้ให้บริการปรึกษาและผู้นิเทศก์ ผู้ประสานงานการแนะแนว กล่าวคือ ผู้นิเทศและผู้ประสานส่วนใหญ่ ให้การยอมรับกับการประเมินนี้ สอดคล้องกับ Hakan Karatas and Seval Fer (2009 : 47) แห่งมหาวิทยาลัยเทคนิคยิลดิซ (Yildiz Technical University) วิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยเทคนิคยิลดิซ โดยใช้รูปแบบการประเมินซีบีพี จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษครั้งที่สองที่มหาวิทยาลัยเทคนิคยิลดิซ (YTU) โดยใช้รูปแบบบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต (CIPP) องค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ได้ข้อสรุปว่าส่วนใหญ่ครูและนักเรียนมีแนวโน้มสนับสนุนองค์ประกอบทั้งสี่ของหลักสูตร อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยของการศึกษา ความแตกต่างที่สังเกตได้จากการปฏิบัติระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการของครู และนักเรียนบางรายการสัมพันธ์กับองค์ประกอบของบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร ผลที่ได้นี้แสดงให้เห็นว่าในขณะที่การรับรู้นักเรียนสูงขึ้นความคาดหวังของครูจะสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด พรหมจรรย์ (2550: 57-58) ได้กล่าวว่า การประเมินโดยใช้ซีบีเอ็มเดล(CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ในการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ สอดคล้องกับ มาเรียม นิลพันธุ์ (2553) ที่กล่าวถึงการประเมินผลลัพธ์ไว้ดังนี้ จุดมุ่งหมายจะตรวจสอบว่าผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้นเป็นไปตามที่กำหนดไว้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังเอาไว้มาน้อยเพียงใด ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ สมรรถนะ และคุณธรรมจริยธรรม เจตคติ รวมทั้งความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์ สมรรถนะ จากการเรียนการสอนในหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงได้หรือไม่อย่างไร อาจทำได้โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่มีอยู่ก็ได้ ประเด็นการประเมินครอบคลุมเหมาะสม เห็นด้วย สอดคล้อง ทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติพฤติกรรม

1.5 ผลการประเมินหลักสูตรด้านผลกระทบ (Impact) ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลความเหมาะสมผลกระทบของมหาบัณฑิตในการทำงาน โดยเก็บข้อมูลจากการสอบถามกับจากผู้ใช้บัณฑิตในด้านที่เป็นผลกระทบที่เกิดจากการผลิตบัณฑิตในด้านต่าง ๆ คือ คุณลักษณะของมหาบัณฑิตในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สมรรถภาพของมหาบัณฑิต ผลงานของมหาบัณฑิต การเปรียบเทียบกับมหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรกับสถาบันอื่น

ภาพลักษณ์ของมหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งหลักสูตรได้มีการติดตามผลจากผู้ใช้นักศึกษาเพื่อศึกษาผลกระทบหลังจากที่บัณฑิตได้สำเร็จการศึกษา และผลงานวิชาการของมหาบัณฑิตหลังจากที่เข้าปฏิบัติงานพบว่า มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการด้านเทคโนโลยีการศึกษาในหน่วยงาน โดยนำความรู้ และแนวคิดทางวิชาการ และความรู้ทางเทคโนโลยีการศึกษา ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีใหม่ๆ มาเผยแพร่แก่ผู้ร่วมงาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ผลิตสื่อทางการศึกษา มีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะสื่อทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความติดตามความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งในด้านการวิจัยทางการศึกษา โดยเฉพาะวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือวิจัยในชั้นเรียน โดยสามารถนำความรู้ด้านการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้มหาบัณฑิตยังมีการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเองอย่างต่อเนื่องหลังจากที่สำเร็จในหลักสูตรมาแล้ว นอกจากนี้ยังเป็นเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในด้านการวิจัยได้เป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานและเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่ได้ในการศึกษาสำหรับปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีความเป็นผู้นำและสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเต็มความสามารถ มีความอุทิศตนในการทำงานและมีแรงจูงใจในการทำงานที่มุ่งหวังผลสัมฤทธิ์ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร มีบุคลิกเป็นนักวิชาการ ในขณะเดียวกันมีความเป็นนักวิชาชีพ มีผลงานโดดเด่น มีความรับผิดชอบ และเป็นนักวิจัย โดยเป็นผู้ที่มีการเรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มาเรียบ นิลพันธุ์ (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยผลการประเมินด้านผลกระทบ พบว่าโดยภาพรวมและรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน และวิชาชีพของตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ แนวคิด ทฤษฎีทางด้านหลักสูตรและการนิเทศไปพัฒนางาน มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภาวะความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ ทักษะการสื่อสาร และเป็นผู้ในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการ จัดการเรียนการสอน มีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอด และขยายผลให้คนอื่นได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจากการประเมินในทุกด้านส่งผลต่อผลกระทบจากการใช้หลักสูตรเป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จาก Ven Kesay (2004) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรการเงินการธนาคารของมหาวิทยาลัยไนไต้หวัน โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) ศึกษาหลักสูตรที่ใช้ตัวผู้ติบที่ใช้การสอนแต่ละคน บริการต่างๆ ประสิทธิภาพในการสอน และผลการปฏิบัติงานโดยใช้การบันทึกสำรวจ และใช้แบบสอบถาม จากคณะกรรมการคณาจารย์ นักเรียน และผู้ที่จบการศึกษา พบว่า หลักสูตร 2 ปี เตรียม นักเรียนทำงานธนาคารของมหาวิทยาลัยไนไต้หวันได้เตรียมแรงงานเป็นอย่างดีและพอเพียงสำหรับการเข้าทำงานในระบบธุรกิจ Hakan Karatas and Seval Fer (2009 : 47) แห่งมหาวิทยาลัยเทคนิคียลดิซ (Yildiz Technical University) วิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยเทคนิคียลดิซ โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปป จดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษครั้งที่สองที่มหาวิทยาลัยเทคนิคียลดิซ (YTU) โดยใช้รูปแบบบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต (CIPP) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยครู 35 คน และนักเรียน 415 คน ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามฉบับเดียวสำหรับครูผู้สอนและนักเรียน มีข้อคำถาม 46 รายการ ข้อมูลที่ได้รับทำการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระ t-test จากการตอบข้อมูลที่เป็นองค์ประกอบของหลักสูตรเช่น บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ได้ข้อสรุปว่าส่วนใหญ่ครูและนักเรียนมีแนวโน้มสนับสนุนองค์ประกอบทั้งสี่ของหลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิดของ สตีฟเฟิลบีม ให้แนวคิดว่าการประเมินผลหลักสูตรนั้นมีสิ่งที่จะต้องประเมินอยู่ 4 อย่างคือ Context, Input, Process และ Products และ Products รูปแบบการประเมินผล

ของเขาจึงเป็นที่รู้จักกัน โดยทั่วไปว่าเป็น CIPP Model ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลกับการตัดสินใจตามแนวคิดของสตาร์เฟลปป์ ต่อมาได้มีการขยายแนวคิด โดยขยายผลผลิต (Product) ออกเป็น IEST โดย I (Impact) เป็นผลกระทบที่นอกเหนือจากผลผลิตที่ต้องการให้เกิด E (Effectiveness) เป็นประสิทธิผลที่เกิดขึ้น S (Sustainable) เป็นความยั่งยืนของผลที่เกิดขึ้นและ T (Transportation) เป็นผลที่สามารถถ่ายทอดขยายผลต่อเนื่องได้

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

1) แนวทางการพัฒนาด้านบริบท ควรเพิ่มจุดเด่นของหลักสูตรที่เน้นจุดแข็งที่มีความมุ่งหวังให้มหาบัณฑิตสามารถปฏิบัติงานได้จริง มีความสมดุลทั้งวิชาชีพและวิชาการ โดยเน้นความเป็นนานาชาติมากขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ และในเรื่องของการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะทำให้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรพร้อมรับการปรับเปลี่ยนในอนาคต ทุกรายวิชาในหลักสูตรมีจุดเด่นในด้านการผลิตขั้นสูง 2) แนวทางการพัฒนาด้านปัจจัยนำเข้า ควรพิจารณาถึงกระบวนการวิเคราะห์เป็นสำคัญ และให้คงความเข้มแข็งในด้านการออกแบบ โดยเน้นด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน ควรเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับการวางแผนงาน การวางโครงการ โดยเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนควรสอดแทรกที่เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ทางปัญญา ควรส่งเสริมให้อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น และมีประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรวิชาชีพภายนอก การบริการวิชาการ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีแผนในการพัฒนาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเนื่องจากเป็นสาขาด้านเทคโนโลยี โดยแนวทางในการกำหนดการใช้งานงบประมาณควรกำหนดหมวดในการพัฒนานักศึกษาให้มีความชัดเจน 3) แนวทางการพัฒนาด้านกระบวนการ ควรการจัดกิจกรรมในหลักสูตร โดยควรให้หลักสูตรได้มีการบูรณาการในการวิจัยเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการดำเนินการไปพร้อมกับการพัฒนางานวิจัย มีการวัดและการประเมินผลการศึกษา โดยมีแนวทางในการประเมินผลให้มีความหลากหลาย และพิจารณาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิทั้ง 5 ด้าน โดยควรสอดแทรกเข้าไปในทุกรายวิชา นอกจากนี้ควรมีการประเมินและติดตามผลในทุกระยะในการดำเนินการของหลักสูตร เนื่องจากพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของผู้เรียนที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่ทำการศึกษา 4) แนวทางการพัฒนาด้านผลลัพธ์ ควรแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการหลักสูตรเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี โดยควรมีการกำกับนักศึกษาให้เรียนสำเร็จภายในระยะเวลา 2 ปีการศึกษา และติดตามการเรียนของนักศึกษาพิจารณาอัตราการอยู่ของนักศึกษา ในส่วนการทำวิทยานิพนธ์เมื่อเรียนครบรายวิชาแล้วควรให้นักศึกษาได้มีการรายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ในทุกระยะ 5) แนวทางการพัฒนาด้านผลกระทบ ควรคำนึงถึงมหาบัณฑิตที่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยศิลปากร จะมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากมหาบัณฑิตจากสถาบันอื่น ๆ จึงควรพัฒนามหาบัณฑิตให้เกิดจุดเด่นตามอัตลักษณ์ของหลักสูตร และการเป็นผู้นำด้านการวิจัยทางการศึกษาโดยผลกระทบสำหรับวิชาชีพที่ทำให้เกิดการวิจัยใหม่ ๆ ซึ่งเป็นความต้องการของประเทศตลอดจนเป็นผู้ที่เรียนรู้ได้อย่างตลอดชีวิตและสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับคณะวิชาและมหาวิทยาลัยต่อไป แสดงให้เห็นได้ว่าแนวทางในการหลักสูตรควรมีการดำเนินการในการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน และในทุก ๆ ปัจจัยเพื่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตอบสนองต่อสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย แหวนเพชร (2530 : 70 – 71) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า ซึ่งมีรายละเอียดต่าง ๆ ได้แก่ 1) ความมุ่งหมาย ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหลักสูตรนั้นว่า เมื่อผู้เรียนผ่านประสบการณ์แล้ว ผู้เรียนจะเกิดอะไร การกำหนดความมุ่งหมายต้องให้สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และคำนึงถึงการพัฒนาของผู้เรียนด้วย 2) เนื้อหา เป็นส่วนที่ได้เลือกสรรเนื้อหาสาระความรู้ ประสบการณ์ มาจัดรวมเรียงลำดับไว้ เพื่อที่ว่าเมื่อผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่างๆ แล้วพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ 3) กระบวนการเรียนและการบริหาร เป็นส่วนที่ว่าด้วย

กระบวนการจัดการเรียนการสอน การนำวิธีการสอนแบบต่างๆมาใช้ให้เหมาะสมกับวัยและเนื้อหา รวมทั้งการจัดและบริหารหลักสูตรด้วย ซึ่งทำให้ได้หลักสูตรใช้ได้สัมฤทธิ์ผล 4) การประเมินผล หลักสูตรต้องมีการประเมินผลเพราะทำให้ทราบว่าคุณภาพของการเรียนหรือหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร ใช้ได้ผลหรือไม่ ซึ่งการประเมินผลนั้นต้องขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นๆ ด้วย สอดคล้องกับ สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 152) ที่กล่าวถึงแนวทางที่เกิดขึ้นจากการจัดหลักสูตรไว้ดังนี้ หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของครู หลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนอันเป็นศูนย์รวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาของชาติ หลักสูตรจะกำหนด รูปร่างของสังคมในอนาคตได้ว่าจะเป็นไปในทิศทางใดหรือรูปแบบใด หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ทักษะความสามารถความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมอันเป็นการพัฒนาซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้ผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเริง อ่อนสัมพันธ์ (2558) ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีผลการศึกษานำทางการพัฒนาหลักสูตร 4.1) พัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากลโดยการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน 4.2) แลกเปลี่ยนนักศึกษากับต่างประเทศหรือทำ MOU กับบางประเทศที่จัดการศึกษาด้านการบริการศึกษา 4.3) สร้างมาตรฐานหลักสูตรการบริหารการศึกษาของ ASEAN ร่วมกัน 4.4) มหาวิทยาลัยต่างๆ ควรกำหนดมาตรฐานหลักสูตรของตนเองอย่างอิสระ 4.5) กำหนดให้มีรายวิชาที่ทันสมัย 4.6) จัดกิจกรรมสัมมนาจากการศึกษาดูงานในสถานศึกษาหรือผู้ที่ประสบผลสำเร็จ 4.7) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร 4.8) ลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์เป็น 2 ครั้งหรือ 2 รายวิชาต่อเนื่อง เพื่อสะดวกในการติดตามและนักศึกษาจบตามกำหนดเวลา นอกจากนี้ Margot (1992: 1372-A) ได้ประเมินหลักสูตรสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS) ของสถาบันอุดมศึกษาในรัฐโอไฮโอ โดยผลการวิจัยพบว่าสถาบันอุดมศึกษาและธุรกิจมีความเห็นตรงกันที่ต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะ ความชำนาญเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ (Mainframe Computer) แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญในเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก และความเชี่ยวชาญด้านการจัดระบบทำงานและฐานข้อมูล สถานศึกษาเห็นถึงความเชี่ยวชาญในการประยุกต์ใช้ซอฟต์แวร์ มีความสำคัญมากกว่าความต้องการของธุรกิจ ทั้งธุรกิจและสถานศึกษาต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมภาษาโคบอล แต่ธุรกิจให้ความสำคัญกับโปรแกรมภาษาต่างๆ น้อยกว่าสถานศึกษา นอกจากนี้ธุรกิจและสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันบางอย่างในการให้ความสำคัญของรายวิชาคอมพิวเตอร์ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งสถานศึกษาเห็นว่าระบบความเชี่ยวชาญและโครงสร้างตรรกวิทยา มีความสำคัญต่อผู้สำเร็จการศึกษามากกว่าธุรกิจ และเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาดำเนินการอบรมเทคนิคต่างๆ มากยิ่งขึ้น แสดงให้เห็นได้ว่าผลการประเมินหลักสูตรจะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร หรือมีการปรับปรุงหลักสูตรได้ต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการประเมินหลักสูตรในระหว่างกระบวนการใช้งานของหลักสูตร เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของหลักสูตร หรือจุดบกพร่องของหลักสูตร เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรได้มีคุณภาพ และมีความหลากหลายมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาการประเมินหลักสูตรในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านประสิทธิผลของหลักสูตร ด้านปัจจัยของหลักสูตร และผลหลักสูตรที่สามารถถ่ายทอดขยายผลต่อเนื่องได้

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนา คุณารักษ์. (2552). **พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- จำเนียร สุขหลาย และคณะ. (2540). **แบบจำลอง CIPP. รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลธิชา หอมพุ่ม และคณะ. (2558). **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เชาว์ อินโย (2553). **การประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โชติ เพชรชื่น. (2525). **เทคนิคการประเมินหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงใจ เขมวรัตน์ และคณะ. (2555). **การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ทิตนา แคมมณี. (2520). “การประเมินผลหลักสูตร.” **หลักสูตรประถมศึกษา 2521**. กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- ธำรง บัวศรี. (2532). **ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มงคลการพิมพ์.
- นวลฉวี ประเสริฐสุข และคณะ. (2551). **รายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร**. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ. (2545). **รายงานวิจัย การติดตามผลและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2553). “การประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงระบบโดยใช้รูปแบบ CIPP Model” **คู่มือการประเมินหลักสูตรระดับบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- รัชฎาพร เกตานนท์ แนวแห่งธรรม และคณะ. (2560). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2523). พัฒนหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วิสูตร โพธิ์เงิน และคณะ. (2560). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี (2553). การประเมินหลักสูตร : หลักการและปฏิบัติ . วารสารวัดผลการศึกษา.16 (2553)
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). รวบรวมบทความการประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ: บรสิงห์.
- สุจรีต เพียรชอบ. (2524). หลักสูตร ลักษณะ แนวโน้ม และการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- สุมิตร คุณานุกร. (2520). หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนชม.
- สุวิมล ติรภานันท์. (2550). การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวทางการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเร็จ อ่อนสัมพันธุ์. (2558). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2557). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ.
- อาบทิพย์ กาญจนวงศ์. (2536). การประเมินหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. ปริญญาานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาษาต่างประเทศ

- Beauchamp, George A. (1968). **The Curriculum of Elementary School**. Boston : Allyn and acon Inc.
- Beauchamp, George A. (1981). **Curriculum Theory**. 4th ed. Illinois: F E Peacock,
- Chiang, P. W. (1977) “ **Assessing The Effectiveness of Five-Year Mechanical Engineering Technology Programs of Junior Colleges in Taiwan, R.O.C. : An application of The CIPP Evaluation Model (China) .**” Dissertation Abstracts International. 57 (Feb) : 1971.
- Cronbach, Lee J. (1979). **Essential of Psychological Testing**. 3rd ed. New York: Harper Row.
- Frye, A. W., and Hemmer, P. A. (2012). **Program evaluation models and related theories: AMEE guide** no. 67. Med. Teach. 34, e288–e299.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw-Hill.
- Hakan Karatas and Seval Fer. (2009). “ **Evaluation of English Curriculum at Yildiz Technical University Using CIPP Model.**” Education and Science. Vol. 34, No 153, 47.
- Kelly, AV. (2004). **The Curriculum Theory and Practice**. 5th ed. USA.: Sage Publications.
- Saylor , Galen J., and William A Alexander. (1974). **Planning Curriculum for Schools**. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc.
- Stuffelbeam , Daniel L. et al. (1971). **Education Evaluation and Decision Making**. Itasca, Illinois : Peacock Publisher.
- Sowell , Evelys , J. (1996). **Curriculum An Integrative Introduction**. New Jersey : Prentice Hall.
- Taba, Hida. (1996). **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York : Harcourt , Brace and World Inc.
- Tyler, R.W. (1969). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago : University of Chicago Press.

ภาคผนวก

ผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา

1. ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชัย ชีระเรืองไชยศรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญสำหรับการตรวจสอบความสอดคล้องข้อคำถามในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมักรสมร ภัคดีเทวา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพล บุญลือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
3. อาจารย์ ดร.สิทธิชัย ลายเสมา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับมหาบัณฑิต**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 26-30 ปี

☐ 31-35 ปี

☐ 36-40 ปี

3. อาชีพ

☐ รับราชการ

☐ พนักงานราชการ

☐ พนักงานมหาวิทยาลัย

☐ ครูโรงเรียนเอกชน

☐ บริษัทเอกชน

☐ อาชีพอิสระ

4. รายได้ต่อเดือน

☐ 15,000 - 20,000 บาท

☐ มากกว่า 20,000 บาท

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับมหาบัณฑิต**

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ความเหมาะสม ระดับ 5 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมมากที่สุด

ความเหมาะสม ระดับ 4 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมมาก

ความเหมาะสม ระดับ 3 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมปานกลาง

ความเหมาะสม ระดับ 2 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมน้อย

ความเหมาะสม ระดับ 1 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
1	เพื่อเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ					
2	เพื่อผลิตบุคลากรให้มีทักษะและความคิดริเริ่มสามารถพัฒนาการออกแบบ การผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น					
3	เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการสำหรับทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา					
5	เพื่อผลิตผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาทำหน้าที่วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาใหม่ๆ					
6	เพื่อเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ					
โครงสร้างหลักสูตร						
1	จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					
2	รายวิชาบังคับพื้นฐาน จำนวน 6 หน่วยกิต 464 411 พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา 3 (3-0-6) 464 461 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 3 (3-0-6)					
3	รายวิชาบังคับ จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ก)					
4	รายวิชาเลือก จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ก)					
5	วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต (แผน ก)					
6	รายวิชาบังคับ จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ข)					
7	รายวิชาเลือก จำนวน 12 หน่วยกิต (แผน ข)					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
8	การค้นคว้าอิสระ (มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต (แผน ข)					
<u>แผนการดำเนินงานของสาขาวิชา</u>						
1	มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน					
2	มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา					
3	มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตร					
4	มีแผนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
5	กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม					
6	มีการกำหนดการทำวิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างเหมาะสม					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร						
1	มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน					
2	มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา					
3	มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตร					
4	มีแผนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
5	กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม					
6	มีการกำหนดการทำวิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างเหมาะสม					
7	เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
8	เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
9	มีการจัดลำดับเนื้อหาการเรียนได้เหมาะสม					
10	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมสอดคล้องกับปัจจุบัน					
11	เนื้อหาวิชาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติได้จริง					
12	เนื้อหาแต่ละรายวิชามีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน					
13	เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปใช้พัฒนาตนเองและสังคมได้					
รายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร						
วิชาเอกบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต						
1	468 540เทคโนโลยีกับการศึกษาร่วมสมัย3 (3-0-6)					
2	468 541 การออกแบบกราฟิกและคอมพิวเตอร์กราฟิกเพื่อการศึกษา 3 (3-0-6)					
3	468 542 ระเบียบวิธีวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา 3 (3-0-6)					
4	468 543 สัมมนาทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา 3 (3-0-6)					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
วิชาเอกเลือก (แผน ก 6 หน่วยกิต/แผน ข 12 หน่วยกิต)						
1	468 566 การพัฒนาระบบการเรียนการสอน อีเลิร์นนิ่ง 3 (3-0-6)					
2	468 567 การจัดการความรู้ทางเทคโนโลยี การศึกษา 3 (3-0-6)					
3	468 568 การออกแบบระบบการสอนทางเทคโนโลยีการศึกษา 3 (3-0-6)					
4	468 569 สื่อสมัยใหม่เพื่อการเรียนรู้ 3 (3-0-6)					
คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก						
1	การกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุในหลักสูตร					
2	วิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร					
3	ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษา					
4	การสอบสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษา					
คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ/อาจารย์วิทยานิพนธ์						
1	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถตรงตามสาขาวิชา					
2	อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ด้านการสอน					
3	อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกลักษณะ การแต่งกาย ความประพฤติเหมาะสม					
4	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการทำวิจัย					
5	อาจารย์มีคุณธรรม จริยธรรม					
6	อัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีความเหมาะสม					
7	อาจารย์ให้เวลาในการปรึกษาด้านวิชาการ					
8	อาจารย์มีความรู้ ความสามารถในการให้คำแนะนำด้านการวิจัยและการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอื่น ๆ					
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้) อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงประลอง (workshop) มีความพร้อมต่อการจัดการศึกษา					
2	ทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์ เทคโนโลยี สารสนเทศ ห้องสมุด ตำรา/หนังสือ แหล่งเรียนรู้ ฐานข้อมูล					
3	มีการดูแล รักษาสภาพแวดล้อม และทรัพยากรที่เอื้อต่อการ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม กับยุคสมัย					
5	การจัดพื้นที่/สถานที่สำหรับนักศึกษาและอาจารย์ได้พบปะ สังสรรค์แลกเปลี่ยนสนทนา หรือทำงานร่วมกัน					
6	มีบริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง					
7	มีห้องทำงานวิจัย (ซึ่งไม่ใช่ห้องเรียน) เพื่อให้นักศึกษาเข้า ใช้ได้สะดวกในการทำวิจัย (เฉพาะหลักสูตรบัณฑิตศึกษา)					
<u>งบประมาณ</u>						
1	มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรม ทางวิชาการ					
2	มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมอื่นๆ ตาม หลักสูตร					
3	ค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาได้จ่ายไปได้นำมาใช้ประโยชน์กับ นักศึกษาอย่างเหมาะสม					
4	ค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาได้จ่ายไปในแต่ละภาคการศึกษามี ความเหมาะสม					
<u>กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ</u>						
1	มีการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ อย่างเหมาะสม					
2	หลักสูตรมีกฎ ระเบียบ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาที่ชัดเจน					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
3	มีการประชาสัมพันธ์ ชี้แจง ให้นักศึกษาทราบถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

การประเมินด้านกระบวนการ

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร						
1	มีการจัดกิจกรรมหรือกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนเข้าศึกษา					
2	ความทันสมัยและความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตร					
3	ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน					
4	ระบบการประเมินผลของรายวิชาที่เปิดสอน มีวิธีประเมินที่หลากหลายเช่น คะแนนสอบ การบ้าน รายงานที่มอบหมาย กิจกรรม การวัดผล					
5	การจัดตารางเรียนมีช่วงเวลาที่เหมาะสม					
6	การแนะนำระบบการลงทะเบียนและการค้นข้อมูลด้านการจัดการศึกษา					
7	กระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นการพัฒนานักศึกษา และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา						
1	ช่องทาง/ความสะดวกในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว้า					
2	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว้าอิสระมีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว้าอิสระ					
3	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว้าอิสระมีเวลาเพียงพอให้คำปรึกษา					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
4	ระบบการประเมินผลของรายวิชาที่เปิดสอน มีวิธีประเมินที่หลากหลายหลายเช่น คะแนนสอบ การบ้าน รายงานที่มอบหมาย กิจกรรม การวัดผล					
5	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำว่าอิสระให้ ความสนใจ ติดตามผล					
6	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำว่าอิสระ ให้ ความช่วยเหลืออื่น ๆ หรือถ่ายทอดประสบการณ์ด้านการวิจัย และสร้างสรรค์แก่นักศึกษาตลอดจนรับฟังความคิดเห็นและ ช่วยแก้ปัญหา					
<u>ด้านกิจกรรมนักศึกษา</u>						
1	มีกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาที่หลากหลาย ทั้งในและนอก ชั้นเรียน					
2	มีข้อมูลด้านหน่วยงานที่ให้บริการนักศึกษา ด้านกิจกรรม พิเศษนอกหลักสูตร แหล่งงานที่สามารถให้นักศึกษาทำงาน พิเศษนอกเวลาได้					
3	มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานเมื่อสำเร็จ การศึกษา					
4	มีหน่วยงาน/บุคคลที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำด้านการใช้ ชีวิตในคณะ/มหาวิทยาลัย และการเข้าสู่อาชีพแก่นักศึกษา					
5	กิจกรรมนักศึกษาที่จัด ช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการทำงานอย่างมีส่วนร่วม ฯลฯ					
<u>ด้านการวัดผล</u>						
1	มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดผล					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
2	การวัดผลเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด					
3	การวัดผลเน้นในด้านทักษะและการนำไปใช้					
4	รูปแบบการวัดผลประเมินผลมีหลากหลายและเหมาะสม					
5	เทคนิควิธีการวัดผลการเรียนรู้การสอนสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

การประเมินด้านผลผลิต

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของผลที่ได้จากการศึกษา						
1	ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2556) มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของตนเอง					
2	ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2556) มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของสังคม					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับนักศึกษาปัจจุบัน**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษา

☐ ชั้นปีที่ 2

☐ ชั้นปีที่ 3

☐ ชั้นปีที่ 4

☐ ชั้นปีที่ 5

3. เกรดเฉลี่ยสะสม

☐ ต่ำกว่า 3.00

☐ 3.00 – 3.49

☐ 3.50 ขึ้นไป

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับนักศึกษาปัจจุบัน**

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ความเหมาะสม ระดับ 5 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมมากที่สุด

ความเหมาะสม ระดับ 4 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมมาก

ความเหมาะสม ระดับ 3 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมปานกลาง

ความเหมาะสม ระดับ 2 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมน้อย

ความเหมาะสม ระดับ 1 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
1	เพื่อเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ					
2	เพื่อผลิตบุคลากรให้มีทักษะและความคิดริเริ่มสามารถพัฒนาการออกแบบ การผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น					
3	เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ สำหรับทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา					
5	เพื่อผลิตผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาทำหน้าที่วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาใหม่ๆ					
6	เพื่อเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ					
โครงสร้างหลักสูตร						
1	จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					
2	รายวิชาบังคับพื้นฐาน จำนวน 6 หน่วยกิต 464 411 พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา 3 (3-0-6) 464 461 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 3 (3-0-6)					
3	รายวิชาบังคับ จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ก)					
4	รายวิชาเลือก จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ก)					
5	วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต (แผน ก)					
6	รายวิชาบังคับ จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ข)					
7	รายวิชาเลือก จำนวน 12 หน่วยกิต (แผน ข)					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
8	การค้นคว้าอิสระ (มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต (แผน ข)					
<u>แผนการดำเนินงานของสาขาวิชา</u>						
1	มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน					
2	มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา					
3	มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตร					
4	มีแผนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
5	กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม					
6	มีการกำหนดการทำวิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างเหมาะสม					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร						
1	มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน					
2	มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา					
3	มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตร					
4	มีแผนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
5	กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม					
6	มีการกำหนดการทำวิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างเหมาะสม					
7	เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
8	เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
9	มีการจัดลำดับเนื้อหาการเรียนได้เหมาะสม					
10	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมสอดคล้องกับปัจจุบัน					
11	เนื้อหาวิชาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติได้จริง					
12	เนื้อหาแต่ละรายวิชามีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน					
13	เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปใช้พัฒนาตนเองและสังคมได้					
รายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร						
วิชาเอกบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต						
1	468 540เทคโนโลยีกับการศึกษาร่วมสมัย3 (3-0-6)					
2	468 541 การออกแบบกราฟิกและคอมพิวเตอร์กราฟิกเพื่อการศึกษา 3 (3-0-6)					
3	468 542 ระเบียบวิธีวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา 3 (3-0-6)					
4	468 543 สัมมนาทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา 3 (3-0-6)					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
วิชาเอกเลือก (แผน ก 6 หน่วยกิต/แผน ข 12 หน่วยกิต)						
1	468 566 การพัฒนาระบบการเรียนการสอน อีเลิร์นนิ่ง 3 (3-0-6)					
2	468 567 การจัดการความรู้ทางเทคโนโลยี การศึกษา 3 (3-0-6)					
3	468 568 การออกแบบระบบการสอนทางเทคโนโลยีการศึกษา 3 (3-0-6)					
4	468 569 สื่อสมัยใหม่เพื่อการเรียนรู้ 3 (3-0-6)					
คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก						
1	การกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุในหลักสูตร					
2	วิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร					
3	ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษา					
4	การสอบสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษา					
คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ/อาจารย์วิทยานิพนธ์						
1	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถตรงตามสาขาวิชา					
2	อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ด้านการสอน					
3	อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกลักษณะ การแต่งกาย ความประพฤติเหมาะสม					
4	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการทำวิจัย					
5	อาจารย์มีคุณธรรม จริยธรรม					
6	อัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีความเหมาะสม					
7	อาจารย์ให้เวลาในการปรึกษาด้านวิชาการ					
8	อาจารย์มีความรู้ ความสามารถในการให้คำแนะนำด้านการวิจัยและการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอื่น ๆ					
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้) อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงประลอง (workshop) มีความพร้อมต่อการจัดการศึกษา					
2	ทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์ เทคโนโลยี สารสนเทศ ห้องสมุด ตำรา/หนังสือ แหล่งเรียนรู้ ฐานข้อมูล					
3	มีการดูแล รักษาสภาพแวดล้อม และทรัพยากรที่เอื้อต่อการ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม กับยุคสมัย					
5	การจัดพื้นที่/สถานที่สำหรับนักศึกษาและอาจารย์ได้พบปะ สังสรรค์แลกเปลี่ยนสนทนา หรือทำงานร่วมกัน					
6	มีบริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง					
7	มีห้องทำงานวิจัย (ซึ่งไม่ใช่ห้องเรียน) เพื่อให้นักศึกษาเข้า ใช้ได้สะดวกในการทำวิจัย (เฉพาะหลักสูตรบัณฑิตศึกษา)					
<u>งบประมาณ</u>						
1	มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรม ทางวิชาการ					
2	มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมอื่นๆ ตาม หลักสูตร					
3	ค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาได้จ่ายไปได้นำมาใช้ประโยชน์กับ นักศึกษาอย่างเหมาะสม					
4	ค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาได้จ่ายไปในแต่ละภาคการศึกษามี ความเหมาะสม					
<u>กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ</u>						
1	มีการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ อย่างเหมาะสม					
2	หลักสูตรมีกฎ ระเบียบ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาที่ชัดเจน					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
3	มีการประชาสัมพันธ์ ชี้แจง ให้นักศึกษาทราบถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

การประเมินด้านกระบวนการ

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร						
1	มีการจัดกิจกรรมหรือกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนเข้าศึกษา					
2	ความทันสมัยและความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตร					
3	ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน					
4	ระบบการประเมินผลของรายวิชาที่เปิดสอน มีวิธีประเมินที่หลากหลายเช่น คะแนนสอบ การบ้าน รายงานที่มอบหมาย กิจกรรม การวัดผล					
5	การจัดตารางเรียนมีช่วงเวลาที่เหมาะสม					
6	การแนะนำระบบการลงทะเบียนและการค้นข้อมูลด้านการจัดการศึกษา					
7	กระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นการพัฒนานักศึกษา และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา						
1	ช่องทาง/ความสะดวกในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว้า					
2	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว้าอิสระมีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว้าอิสระ					
3	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว้าอิสระมีเวลาเพียงพอให้คำปรึกษา					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
4	ระบบการประเมินผลของรายวิชาที่เปิดสอน มีวิธีประเมินที่หลากหลายเช่น คะแนนสอบ การบ้าน รายงานที่มอบหมาย กิจกรรม การวัดผล					
5	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำว่าอิสระให้ ความสนใจ ติดตามผล					
6	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำว่าอิสระ ให้ ความช่วยเหลืออื่น ๆ หรือถ่ายทอดประสบการณ์ด้านการวิจัย และสร้างสรรค์แก่นักศึกษาตลอดจนรับฟังความคิดเห็นและ ช่วยแก้ปัญหา					
<u>ด้านกิจกรรมนักศึกษา</u>						
1	มีกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาที่หลากหลาย ทั้งในและนอก ชั้นเรียน					
2	มีข้อมูลด้านหน่วยงานที่ให้บริการนักศึกษา ด้านกิจกรรม พิเศษนอกหลักสูตร แหล่งงานที่สามารถให้นักศึกษาทำงาน พิเศษนอกเวลาได้					
3	มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานเมื่อสำเร็จ การศึกษา					
4	มีหน่วยงาน/บุคคลที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำด้านการใช้ ชีวิตในคณะ/มหาวิทยาลัย และการเข้าสู่อาชีพแก่นักศึกษา					
5	กิจกรรมนักศึกษาที่จัด ช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการทำงานอย่างมีส่วนร่วม ฯลฯ					
<u>ด้านการวัดผล</u>						
1	มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดผล					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
2	การวัดผลเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด					
3	การวัดผลเน้นในด้านทักษะและการนำไปใช้					
4	รูปแบบการวัดผลประเมินผลมีหลากหลายและเหมาะสม					
5	เทคนิควิธีการวัดผลการเรียนรู้การสอนสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. คุณวุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

3. ตำแหน่งทางวิชาการ

☐ อาจารย์ ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน**

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ความเหมาะสม ระดับ 5 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมมากที่สุด

ความเหมาะสม ระดับ 4 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมมาก

ความเหมาะสม ระดับ 3 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมปานกลาง

ความเหมาะสม ระดับ 2 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมน้อย

ความเหมาะสม ระดับ 1 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
1	เพื่อเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ					
2	เพื่อผลิตบุคลากรให้มีทักษะและความคิดริเริ่มสามารถพัฒนาการออกแบบ การผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น					
3	เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการสำหรับทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา					
5	เพื่อผลิตผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาทำหน้าที่วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาใหม่ๆ					
6	เพื่อเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ					
โครงสร้างหลักสูตร						
1	จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					
2	รายวิชาบังคับพื้นฐาน จำนวน 6 หน่วยกิต 464 411 พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา 3 (3-0-6) 464 461 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 3 (3-0-6)					
3	รายวิชาบังคับ จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ก)					
4	รายวิชาเลือก จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ก)					
5	วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต (แผน ก)					
6	รายวิชาบังคับ จำนวน 6 หน่วยกิต (แผน ข)					
7	รายวิชาเลือก จำนวน 12 หน่วยกิต (แผน ข)					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
8	การค้นคว้าอิสระ (มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต (แผน ข)					
<u>แผนการดำเนินงานของสาขาวิชา</u>						
1	มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน					
2	มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา					
3	มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตร					
4	มีแผนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
5	กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม					
6	มีการกำหนดการทำวิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างเหมาะสม					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร						
1	มีระบบฐานข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาที่เป็นปัจจุบัน					
2	มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา					
3	มีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตร					
4	มีแผนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
5	กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาวิชาตามลำดับอย่างเหมาะสม					
6	มีการกำหนดการทำวิทยานิพนธ์การศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างเหมาะสม					
7	เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
8	เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
9	มีการจัดลำดับเนื้อหาการเรียนได้เหมาะสม					
10	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมสอดคล้องกับปัจจุบัน					
11	เนื้อหาวิชาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติได้จริง					
12	เนื้อหาแต่ละรายวิชามีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน					
13	เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปใช้พัฒนาตนเองและสังคมได้					
คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก						
1	การกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาตามที่ระบุในหลักสูตร					
2	วิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร					
3	ประเภทของวิธีการรับ/การสอบเข้าศึกษา					
4	การสอบสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษา					
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้) อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงประลอง (workshop) มีความพร้อมต่อการจัดการศึกษา					
2	ทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์ เทคโนโลยี สารสนเทศ ห้องสมุด ตำรา/หนังสือ แหล่งเรียนรู้ ฐานข้อมูล					
3	มีการดูแล รักษาสภาพแวดล้อม และทรัพยากรที่เอื้อต่อการ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม กับยุคสมัย					
5	การจัดพื้นที่/สถานที่สำหรับนักศึกษาและอาจารย์ได้พบปะ สังสรรค์แลกเปลี่ยนสนทนา หรือทำงานร่วมกัน					
6	มีบริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง					
7	มีห้องทำงานวิจัย (ซึ่งไม่ใช่ห้องเรียน) เพื่อให้นักศึกษาเข้า ใช้ได้สะดวกในการทำวิจัย (เฉพาะหลักสูตรบัณฑิตศึกษา)					
กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ						
1	มีการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ อย่างเหมาะสม					
2	หลักสูตรมีกฎ ระเบียบ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาที่ชัดเจน					
3	มีการประชาสัมพันธ์ ชี้แจง ให้นักศึกษาทราบถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

การประเมินด้านกระบวนการ

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร						
1	มีการจัดกิจกรรมหรือกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนเข้าศึกษา					
2	ความทันสมัยและความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตร					
3	ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน					
4	ระบบการประเมินผลของรายวิชาที่เปิดสอน มีวิธีประเมินที่หลากหลายเช่น คะแนนสอบ การบ้าน รายงานที่มอบหมาย กิจกรรม การวัดผล					
5	การจัดตารางเรียนมีช่วงเวลาที่เหมาะสม					
6	การแนะนำระบบการลงทะเบียนและการค้นข้อมูลด้านการจัดการศึกษา					
7	กระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นการพัฒนานักศึกษา และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21					
ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการการควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา						
1	ช่องทาง/ความสะดวกในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว้า					
2	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว้าอิสระมีเวลาเพียงพอให้คำปรึกษา					
3	ระบบการประเมินผลของรายวิชาที่เปิดสอน มีวิธีประเมินที่หลากหลายเช่น คะแนนสอบ การบ้าน รายงานที่มอบหมาย กิจกรรม การวัดผล					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
4	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว่ำอิสระให้ ความสนใจ ติดตามผล					
5	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาคำคว่ำอิสระ ให้ ความช่วยเหลืออื่น ๆ หรือถ่ายทอดประสบการณ์ด้านการวิจัย และสร้างสรรค์แก่นักศึกษาตลอดจนรับฟังความคิดเห็นและ ช่วยแก้ปัญหา					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับผู้ใช้นิต**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. สถานภาพผู้ให้ข้อมูล

- ☐ นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน ☐ อาจารย์ที่ปรึกษา

2. หน่วยงานที่สังกัด

- ☐ ราชการ ☐ เอกชน

3. เพศของมหบัณฑิต

- ☐ ชาย ☐ หญิง

4. การปฏิบัติงาน

- ☐ ตรงสาขาที่จบ ☐ ไม่ตรงสาขาที่จบ

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับผู้ใช้นิต**

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ มีต่อมหบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

ความเหมาะสม ระดับ 5 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมมากที่สุด

ความเหมาะสม ระดับ 4 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมมาก

ความเหมาะสม ระดับ 3 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมปานกลาง

ความเหมาะสม ระดับ 2 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมน้อย

ความเหมาะสม ระดับ 1 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม						
1	บัณฑิตเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
2	บัณฑิตมีความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อหน้าที่ของตนเองจนบรรลุเป้าหมาย					
3	บัณฑิตสามารถควบคุมตนเอง มีความอดทน อดกลั้นในสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี					
4	บัณฑิตมีความเสียสละ คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง					
5	บัณฑิตเป็นผู้มีน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ					
6	บัณฑิตเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรือความยากลำบากที่เกิดขึ้น					
7	บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติตนด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม					
8	บัณฑิตเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนและแสดงออกในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ					
ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้						
1	บัณฑิตสามารถนำความรู้เชิงทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
2	บัณฑิตสามารถดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายอยู่บนพื้นฐานของศาสตร์ที่ถูกต้อง					
3	บัณฑิตแสดงความรอบรู้ในศาสตร์ที่รับผิดชอบได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งและเป็นระบบ					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
4	บัณฑิตตระหนักรู้เกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎีในองค์ความรู้หรือศาสตร์ในลักษณะของการบูรณาการ และบูรณาการข้ามศาสตร์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
5	บัณฑิตมีความเข้าใจ ติดตามความก้าวหน้าของความรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
6	บัณฑิตตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยและสามารถนำงานวิจัยมาใช้ต่อยอดองค์ความรู้ได้					
7	บัณฑิตมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา						
1	บัณฑิตสามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลสารสนเทศตลอดจนแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายได้					
2	บัณฑิตสามารถนำข้อมูลที่ได้จากประมวลและการประเมินมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
3	บัณฑิตสามารถวินิจฉัย แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์แห่งความเป็นจริง					
4	บัณฑิตสามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนโดยเสนอทางออกเพื่อนำไปสู่การแก้ไขอย่างสร้างสรรค์					
5	บัณฑิตสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนางาน และสามารถพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง					
6	บัณฑิตมีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานที่รับผิดชอบอย่างสร้างสรรค์					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
7	บัณฑิตสามารถตัดสินใจในการดำเนินการโดยใช้องค์ความรู้ ภาวทฤษฎีและประสบการณ์ภาคปฏิบัติโดยคำนึงถึง ผลกระทบรอบด้านที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม					
8	บัณฑิตสามารถสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ทางวิชาชีพ เพื่อเป็นการพัฒนาศาสตร์ทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ได้					
<u>ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ</u>						
1	บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจ ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี					
2	บัณฑิตเป็นผู้ที่มีมุมมองต่อสิ่งรอบด้านในเชิงบวกและ สร้างสรรค์					
3	บัณฑิตเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม					
4	บัณฑิตเป็นผู้ที่เอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาใน กลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์					
5	บัณฑิตเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี					
6	บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีและมีความเป็นมิตรกับ บุคคลรอบข้าง					
7	บัณฑิตเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ เป็นอย่างดี					
8	บัณฑิตเป็นผู้ที่แสดงออกถึงความเป็นผู้รับผิดชอบต่อส่วนรวม ในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติของตนได้เป็นอย่างดี					
<u>ความคิดเห็นต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</u>						

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติอันส่งผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว					
2	บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการฟังและการอ่านอันส่งผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว					
3	บัณฑิตสามารถใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมายและเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง					
4	บัณฑิตสามารถพูดและนำเสนอข้อมูลต่างๆ โดยเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5	บัณฑิตสามารถเขียนเพื่อนำเสนอข้อมูลต่างๆ โดยเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6	บัณฑิตสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ					
7	บัณฑิตสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้น แสวงหาข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์					
8	บัณฑิตเป็นผู้ติดตามความก้าวหน้าของข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อันเอื้อต่อการพัฒนางานให้เกิดประโยชน์สร้างสรรค์ และสามารถต่อยอดให้ทันยุคทันสมัยเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร					
1	ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวม					

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของมหาบัณฑิตในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ

คำชี้แจง ขอให้ท่านให้ความคิดเห็นมีต่อมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษาและผลกระทบต่อการทำงาน ในหัวข้อต่อไปนี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

ความเหมาะสม ระดับ 5 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมมากที่สุด

ความเหมาะสม ระดับ 4 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมมาก

ความเหมาะสม ระดับ 3 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมปานกลาง

ความเหมาะสม ระดับ 2 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมน้อย

ความเหมาะสม ระดับ 1 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	ความรู้ความสามารถในด้านวิชาการ					
1	ความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน					
2	ความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในการทำงานโดยทั่วไป					
3	ความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในการเตรียมงานหรือวางแผนงาน					
4	ความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
5	ความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า					
	ความสามารถในด้านการปฏิบัติงาน					

ลำดับ	ประเด็นการพิจารณา	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	มีความสามารถในการดำเนินงานอย่างมีระบบ รวดเร็ว ทันตามกำหนด					
2	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
3	แบ่งเวลาการทำงานอย่างเหมาะสม					
4	มีการตรวจสอบและติดตามผลการทำงาน					
ความสามารถในการปรับตัวและการมีมนุษยสัมพันธ์						
1	มีความตรงต่อเวลา					
2	ยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน					
3	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
4	มีความยืดหยุ่นรู้จักปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ดี					
5	มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนตัว					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

.....

.....

.....

.....

ด้านสมรรถภาพของมหาบัณฑิต

ความสามารถด้านวิชาการ

.....

.....

ความสามารถด้านวิชาการทางเทคโนโลยีการศึกษา

.....

.....

ความสามารถด้านการวิจัย

.....

.....

ความสามารถด้านการบริหาร

.....

.....

บุคลิภาพของมหาบัณฑิต

.....

.....

การเปรียบเทียบมหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรกับสถาบันอื่น

.....

.....

ภาพลักษณ์ของมหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร

.....

.....

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษา

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็น และโปรดแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นด้านบริบทของผู้ทรงคุณวุฒิเกณฑ์มาตรฐานระดับบัณฑิตศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานระดับบัณฑิตศึกษา	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
ปรัชญาของหลักสูตร		
ความสำคัญของหลักสูตร		
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร		
แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง		

ความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านบริบทการจัดการศึกษา

.....

.....

ความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของผู้ทรงคุณวุฒิเกณฑ์มาตรฐานระดับบัณฑิตศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานระดับบัณฑิตศึกษา	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
1. ระบบการจัดการศึกษา		
2. การดำเนินการหลักสูตร 2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน 2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา 2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า 2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา 2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี 2.6 งบประมาณตามแผน 2.7 ระบบการศึกษา 2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย		
3. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ		
4. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ		
5. วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก		
6. กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ		

ความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร

.....

.....

ความคิดเห็นด้านกระบวนการของผู้ทรงคุณวุฒิเกณฑ์มาตรฐานระดับบัณฑิตศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานระดับบัณฑิตศึกษา	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ.3)		
การจัดการเรียนการสอนมีการบูรณาการ กับการวิจัย การบริการ วิชาการทางสังคม และการทำงานบำรู้งศิลปะและวัฒนธรรม		
ผลการประเมินกระบวนการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ		
การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ		

ความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านกระบวนการของหลักสูตร

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างแบบประเมินออนไลน์

ส่วนที่ 1 จาก 2

แบบประเมินสำหรับนักศึกษา ในการประเมินความพึงพอใจในประเด็นด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2559

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำอธิบาย (ระบุหรือไม่ก็ได้)

1. เพศ *

- ☐ ชาย
- ☐ หญิง

2. ชั้นปีที่ *

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 5
- ☐ อื่นๆ...

ตอนที่ 2 การดำเนินงานของหลักสูตรและการจัดการศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสำรวจ
ระดับค่าความพึงพอใจตามแบบประเมิน
5 หมายถึง มากที่สุด
4 หมายถึง มาก
3 หมายถึง ปานกลาง
2 หมายถึง น้อย
1 หมายถึง น้อยที่สุด

แบบสอบถามเพื่อการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา)

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เกี่ยวกับด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศ *

☐ ชาย

☐ หญิง

ตอนที่ 2

การประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชาของหลักสูตร ปัจจัยเบื้องต้น กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลการศึกษา ความเหมาะสมของผลที่ได้จากการศึกษา และการนำความรู้ที่ได้จากหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

	ความเหมาะสมมากที่สุด	ความเหมาะสมมาก	ความเหมาะสมปานกลาง	ความเหมาะสมน้อย	ความเหมาะสมน้อยที่สุด
เพื่อเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ	☐	☐	☐	☐	☐
เพื่อผลิตบุคลากรให้มีทักษะและความคิดริเริ่มสามารถพัฒนาการออกแบบ การผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น	☐	☐	☐	☐	☐
เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการสำหรับทำหน้าที่	☐	☐	☐	☐	☐

ภาคผนวก ค

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2556)

รายละเอียดของหลักสูตร หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)

ผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดของหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา โดยขอนำเสนอรายละเอียด พอสังเขปดังนี้

- หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร
- หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร
- หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล
- หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา
- หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์
- หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร
- หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย	หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
ภาษาอังกฤษ	Master of Education Program in Educational Technology

2. ชื่อปริญญา

ชื่อเต็มภาษาไทย	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
ชื่อย่อภาษาไทย	ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ	Master of Education (Educational Technology)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ	M.Ed. (Educational Technology)

3. วิชาเอก(ถ้ามี)

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

- 5.1 รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร 2 ปี
- 5.2 ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย
- 5.3 การรับเข้าศึกษา รับนักศึกษาไทยหรือนักศึกษาต่างชาติที่ใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี
- 5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยศิลปากร
- 5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 เริ่มเปิดสอนภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2556

คณะกรรมการวิชาการให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 11 /2555

วันที่ 12 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2555

สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 4 / 2556

วันที่ 10 เดือน เมษายน พ.ศ. 2556

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ปีการศึกษา 2557

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- (1) นักวิชาการโสตทัศนศึกษา
- (2) นักวิชาการศึกษา
- (3) นักปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์
- (4) นักประชาสัมพันธ์
- (5) นักพัฒนาสื่อการศึกษา

(6) นักวิชาการฝึกอบรม

(7) นักวิจัยเทคโนโลยีการศึกษาและสื่อสารสนเทศการศึกษา

9. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ เลขที่ 6 ถนนราชมรรคาใน
ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

10. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

10.1 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนโดยคณะวิชา/ภาควิชาอื่น จำนวน 3 รายวิชา คือ

ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 2 รายวิชา

464 461 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 3(3-0-6)

464 411 พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา 3(3-0-6)

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 1 รายวิชา

466 500 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต 2(2-0-4)

10.2 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้คณะวิชา/ภาควิชาอื่น จำนวน - รายวิชา

ไม่มี

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

สร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมและเชี่ยวชาญในวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา เป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา ตลอดจนการวิจัยและการบริการด้านเทคโนโลยีการศึกษาแก่สังคม

1.2 ความสำคัญ

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามีความสำคัญในการเพิ่มความสามารถครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้สนใจทั่วไปที่จะนำองค์ความรู้ทางวิชาการด้านเทคโนโลยีการศึกษาไปพัฒนาสื่อ จัดการให้บริการสื่อเพื่อการเรียนการสอน การเรียนรู้ ศึกษาวิจัย ประยุกต์ใช้การวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ อันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน คุณภาพของสังคม ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตของผู้เรียน รวมทั้งบุคคลอื่นที่จะเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

1.3 วัตถุประสงค์

- 1.3.1 เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับดำเนินงานจัดการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ
- 1.3.2 เพื่อผลิตบุคลากรให้มีทักษะและความคิดริเริ่มสามารถพัฒนาการออกแบบ
การผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น
- 1.3.3 เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการสำหรับทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้
ด้านเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.3.4 เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา

1.3.5 เพื่อผลิตผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาทำหน้าที่วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาใหม่ๆ

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามีแผนพัฒนาปรับปรุง กลยุทธ์ ภายในระยะเวลา 5 ปี เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย สามารถผลิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษาเป็นบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพเทคโนโลยี ดังนี้

2

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
ปรับปรุงหลักสูตรเทคโนโลยี การศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ สกอ. กำหนดภายในระยะเวลา 5 ปี	ติดตามและประเมินหลักสูตร เมื่อมีผู้สำเร็จการศึกษาใน หลักสูตร	1. เอกสารการปรับปรุงหลักสูตร 2. รายงานผลการประเมิน หลักสูตร
ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและ สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน ภายในระยะเวลา 5 ปี	ติดตามการเปลี่ยนแปลงตาม ความต้องการของหน่วยงานและ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา	รายงานผลการประเมินความพึง พอใจของผู้ใช้บัณฑิต
พัฒนาแผนการส่งเสริมการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายในระยะเวลา 5 ปี	1. เพิ่มพูนทักษะ/ความรู้แก่ ผู้สอน เพื่อส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ 2. พัฒนาระบบสารสนเทศที่ สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่อง 3. ส่งเสริมการประเมินผลที่เน้น พัฒนาการของผู้เรียน	1. มีกิจกรรมการอบรมเพิ่มพูน ทักษะแก่ผู้สอน 2. ผลการประเมินประสิทธิภาพ การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
	4. จัดกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตรที่เน้นทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน	3. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง 4. จำนวนรายวิชาที่ใช้การวัดและประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน
จัดทำแผนการพัฒนาทักษะการสอน/การประเมินผลของอาจารย์ตามผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 ภายในระยะเวลา 5 ปี	พัฒนาทักษะการสอนของผู้สอนที่เน้นการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะในการวิเคราะห์และสื่อสาร	1. จำนวนโครงการพัฒนาผู้สอนในด้านทักษะการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน 2. ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อทักษะการสอนของผู้สอนที่มุ่งผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ จัดการศึกษาในระบบทวิภาค ข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550 (ภาคผนวก ข)

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน มีการจัดการเรียนการสอนภาคการศึกษาพิเศษฤดูร้อน จำนวน 1 ภาคทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาต้น	เดือนมิถุนายน – กันยายน
ภาคการศึกษาปลาย	เดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์
ภาคการศึกษาพิเศษฤดูร้อน	เดือนมีนาคม - พฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา สาขาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา สาขาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ นิเทศศาสตร์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตสาขาวิชาอื่น และจะต้องมีประสบการณ์การทำงานหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตไม่น้อยกว่า 1 ปี ทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาสัมพันธ์หรือปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

2.2.2 มีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาบัณฑิตไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือโดยเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

2.2.3 ผ่านการคัดเลือกตามกระบวนการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

2.2.4 มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550 ข้อ 7

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 กำหนดให้นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในระดับปริญญาบัณฑิตมาก่อน จะต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางการศึกษาซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเข้าศึกษาหลักสูตร ในปีแรกที่เข้าเรียน โดยไม่นับหน่วยกิตและได้รับผลการศึกษาเป็น S จำนวน 3 รายวิชา ดังนี้

462 202 วิธีสอนทั่วไป 2(2-0-4)

(General Methods of Teaching)

463 201 จิตวิทยาการศึกษา 2(2-0-4)

(Educational Psychology)

464 230 การวัดและประเมินผลการศึกษา 3(3-0-6)

(Educational Measurement and Evaluation)

2.4.2 กำหนดให้นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ที่มีความรู้พื้นฐาน ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับค่อนข้างต่ำ และสอบไม่ผ่านเกณฑ์การวัดคุณสมบัติเบื้องต้นที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดไว้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตและได้รับผลการศึกษาเป็น S คือ

466 500 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต 2(2-0-4) (English for Graduate Students in Education) ซึ่งผู้ที่ลงทะเบียนวิชานี้ ไม่นับหน่วยกิตให้และมีสิทธิได้รับการยกเว้นไม่ต้องสอบภาษาต่างประเทศ

3. หลักสูตร

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา แบ่งเป็น 2 แผน คือ

แผน ก แบบ ก 2

รายวิชาบังคับพื้นฐาน	จำนวน	6	หน่วยกิต
รายวิชาบังคับ	จำนวน	12	หน่วยกิต
รายวิชาเลือก	จำนวน	6	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า)		12	หน่วยกิต
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตรจำนวนไม่น้อยกว่า		36	หน่วยกิต

แผน ข

รายวิชาบังคับพื้นฐาน	จำนวน	6	หน่วยกิต
รายวิชาบังคับ	จำนวนไม่น้อยกว่า	12	หน่วยกิต
รายวิชาเลือก	จำนวนไม่น้อยกว่า	12	หน่วยกิต
การค้นคว้าอิสระ (มีค่าเทียบเท่า)		6	หน่วยกิต
และต้องสอบผ่านประมวลความรู้			
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตรจำนวนไม่น้อยกว่า		36	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชา

3.1.3.1 รหัสวิชา กำหนดไว้เป็นเลข 6 หลัก โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม

กลุ่มละสามหลัก

เลขสามหลักแรก เป็นเลขประจำหน่วยงานที่รับผิดชอบรายวิชานั้น ๆ ดังนี้

468 สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

เลขสามหลักหลัง เป็นเลขบอกรหัสวิชา ดังนี้

เลขตัวแรก หมายถึง ระดับชั้นปีที่นักศึกษาปกติควรเรียนได้

5 หมายถึง รายวิชาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท

เลขตัวที่สอง หมายถึง กลุ่มรายวิชา

0-1 หมายถึง รายวิชาเสริมพื้นฐาน

2-3 หมายถึง รายวิชาแกน

4-5 หมายถึง รายวิชาบังคับ

6-8 หมายถึง รายวิชาเลือก

9 หมายถึง วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

เลขตัวที่สาม หมายถึง ลำดับที่ของรายวิชา

3.1.3.2 การคิดหน่วยกิต

รายวิชาบรรยาย 1 หน่วยกิต เท่ากับ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

รายวิชาฝึกหรือทดลองหรือปฏิบัติการ 1 หน่วยกิต เท่ากับ 2 หรือ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

รายวิชาฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม 1 หน่วยกิต เท่ากับ 3 – 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ในแต่ละรายวิชากำหนดเกณฑ์ในการคำนวณหน่วยกิตจาก จำนวนชั่วโมงบรรยาย (บ) ชั่วโมงปฏิบัติ (ป) และชั่วโมงที่นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเองนอกเวลาเรียน (น) ต่อ 1 สัปดาห์แล้วหารด้วย 3 ซึ่งมีวิธีคิด ดังนี้

$$\text{จำนวนหน่วยกิต} = \frac{\text{บ} + \text{ป} + \text{น}}{3}$$

3

การเขียนหน่วยกิตในรายวิชาต่าง ๆ ประกอบด้วยเลข 4 ตัว คือ

เลขตัวแรกอยู่นอกวงเล็บ เป็นจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้น

เลขตัวที่สอง สาม และสี่ อยู่ในวงเล็บบอกโดย

เลขตัวที่สองบอกจำนวนชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์

เลขตัวที่สามบอกจำนวนชั่วโมงปฏิบัติต่อสัปดาห์

เลขตัวที่สี่บอกจำนวนชั่วโมงศึกษานอกเวลาต่อสัปดาห์

3.1.3.3 รายวิชา

แผน ก(2)

รายวิชาบังคับพื้นฐาน	จำนวน 6 หน่วยกิต	
464 411	พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา	3(3-0-6)
	(Foundation of Education for Development)	
464 461	สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา	3(3-0-6)
	(Statistics for Educational Research)	
รายวิชาภาษาต่างประเทศ		
466 500	ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต	2* (2-0-4)
	(English for Graduate Students in Education)	

*เป็นรายวิชาที่ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

รายวิชาบังคับ	จำนวน 12 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้	
468 540	เทคโนโลยีกับการศึกษาร่วมสมัย	3(3-0-6)
	(Technology and Contemporary Education)	
468 541	การออกแบบกราฟิกและคอมพิวเตอร์กราฟิกเพื่อการศึกษา	3(3-0-6)
	(Graphic Design and Computer Graphics for Education)	
468 542	ระเบียบวิธีวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา	3(3-0-6)
	(Research Methodology in Educational Technology)	

468 543	สัมมนาทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา (Seminar on Educational Innovation and Technology)	3(3-0-6)
รายวิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต		
468 561	การผลิตวีดิทัศน์ดิจิทัลเพื่อการศึกษา (Production of Digital Video for Education)	3(3-0-6)
468 562	สื่อสิ่งพิมพ์ดิจิทัล (Digital Printed Media)	3(3-0-6)
468 563	การผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อสื่อสารมวลชนและการศึกษานอกระบบ (Production of Learning Media of Mass Communication and Non-formal Education)	3(3-0-6)
468 564	การผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อศึกษาด้วยตนเอง (Production of Learning Media for Individual Study)	3(3-0-6)
468 565	คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการศึกษา (Computer Multimedia for Education)	3(3-0-6)
468 566	การพัฒนาระบบการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่ง (Development of E-Learning Instructional System)	3(3-0-6)
468 567	การจัดการความรู้ทางเทคโนโลยีการศึกษา (Knowledge Management for Educational Technology)	3(3-0-6)
468 568	การออกแบบระบบการสอนทางเทคโนโลยีการศึกษา (Instructional System Design in Educational Technology)	3(3-0-6)
468 569	สื่อสมัยใหม่เพื่อการเรียนรู้ (New Media for Learning)	3(3-0-6)

นอกจากรายวิชาเลือกดังกล่าวข้างต้น นักศึกษาสามารถเลือกรายวิชาต่างๆ ในระดับบัณฑิตที่
เกี่ยวข้องและเปิดสอนในมหาวิทยาลัยศิลปากรได้ โดยผ่านการพิจารณา และได้รับความเห็นชอบจากภาควิชา

วิทยานิพนธ์

468 591	วิทยานิพนธ์	มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต
	Thesis	

แผน ข

รายวิชาบังคับพื้นฐาน	จำนวน 6 หน่วยกิต	
464 411	พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา	3(3-0-6)
	(Foundation of Education for Development)	
464 461	สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา	3(3-0-6)
	(Statistics for Educational Research)	

รายวิชาภาษาต่างประเทศ

466 500	ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	2* (2-0-4)
	(English for Graduate Students in Education)	

*เป็นรายวิชาที่ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

รายวิชาบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

468 540	เทคโนโลยีกับการศึกษาร่วมสมัย	3(3-0-6)
	(Technology and Contemporary Education)	

468 541	การออกแบบกราฟิกและคอมพิวเตอร์กราฟิกเพื่อการศึกษา (Graphic Design and Computer Graphics for Education)	3(3-0-6)
468 542	ระเบียบวิธีวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา (Research Methodology in Educational Technology)	3(3-0-6)
468 543	สัมมนาทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา (Seminar on Educational Innovation and Technology)	3(3-0-6)
รายวิชาเลือก	จำนวนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต	
468 561	การผลิตวีดิทัศน์ดิจิทัลเพื่อการศึกษา (Production of Digital Video for Education)	3(3-0-6)
468 562	สื่อสิ่งพิมพ์ดิจิทัล (Digital Printed Media)	3(3-0-6)
468 563	การผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อสื่อสารมวลชนและการศึกษานอกระบบ (Production of Learning for Mass Communication and Non-formal Education)	3(3-0-6)
468 564	การผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อศึกษาด้วยตนเอง (Production of Learning Media for Individual Study)	3(3-0-6)
468 565	คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการศึกษา (Computer Multimedia for Education)	3(3-0-6)
468 566	การพัฒนาระบบการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่ง (Development of E-Learning Instructional System)	3(3-0-6)
468 567	การจัดการความรู้ทางเทคโนโลยีการศึกษา (Knowledge Management for Educational Technology)	3(3-0-6)
468 568	การออกแบบระบบการสอนทางเทคโนโลยีการศึกษา	3(3-0-6)

(Instructional System Design in Educational Technology)

468 569

สื่อสมัยใหม่เพื่อการเรียนรู้

3(3-0-6)

(New Media for Learning)

นอกจากรายวิชาเลือกดังกล่าวข้างต้น นักศึกษาสามารถเลือกรายวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและเปิดสอนในมหาวิทยาลัยศิลปากรได้ โดยผ่านการพิจารณา และได้รับความเห็นชอบจากภาควิชา

การค้นคว้าอิสระ

468 592

การค้นคว้าอิสระ

มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต

(Independent Study)

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามุ่งเน้นการผลิตมหาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ เป็นผู้นำในการนำองค์ความรู้ทางวิชาการด้านเทคโนโลยีการศึกษาไปพัฒนาสื่อ จัดการให้บริการสื่อเพื่อเรียนการสอน การเรียนรู้ ศึกษาวิจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้การวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ โดยมีมหาบัณฑิตจะมีคุณลักษณะพิเศษคือ มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ คล่องแคล่ว ดูทันสมัย มีคุณธรรมในวิชาชีพ และมีความเป็นผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
ด้านบุคลิกภาพ	มีการสอดแทรกเรื่องการแต่งกาย การเข้าสังคม เทคนิคการสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้อง
ด้านจริยธรรม	1. ให้ความรู้ถึงผลกระทบต่อสังคมและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในวิชาชีพ 2. มีกิจกรรมที่เสริมสร้างจริยธรรม
ด้านภาวะผู้นำ	1. กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนักศึกษาต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงาน ตลอดจนกำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงาน เพื่อฝึกให้นักศึกษาได้สร้างภาวะผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์ และการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี 2. มีกิจกรรมนักศึกษาที่มอบหมายให้นักศึกษาหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 คุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

นักศึกษาต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่นและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อาจารย์ผู้สอนในแต่ละวิชาต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้ทั้ง 5 ข้อ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับวิทยาการต่างๆ ที่ศึกษา

- (1) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- (2) มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- (3) เคารพกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม
- (4) มีจริยธรรมทางวิชาการ
- (5) เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นทั้งในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัย โดยเน้นการเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลา นักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบโดยในการทำงานกลุ่มนั้น ต้องฝึกให้รู้หน้าที่ของการเป็นผู้นำกลุ่มและการเป็นสมาชิกกลุ่ม มีความซื่อสัตย์โดยต้องไม่กระทำการทุจริตในการสอบหรือลอกการบ้านผู้อื่น เป็นต้น นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม เช่น การยกย่องนักศึกษาที่ทำดี ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เสียสละ

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) ประเมินจากการตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมายและการเข้าร่วมกิจกรรม
- (2) ประเมินจากการมีวินัยและพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (3) ประเมินจากการกระทำทุจริตในการสอบ

(4) ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ความรู้

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

นักศึกษาต้องมีความรู้และความเข้าใจในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต และความรู้เกี่ยวกับสาขาวิชาที่ศึกษาเพื่อใช้ประกอบอาชีพและพัฒนาสังคม ดังนั้นมาตรฐานความรู้ต้องครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

(1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(2) สามารถวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งประยุกต์ความรู้และทักษะที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา

(3) สามารถติดตามความก้าวหน้าของความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษารวมทั้งการนำไปประยุกต์

(4) รู้ เข้าใจ และสนใจพัฒนาความรู้ความชำนาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(5) เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(6) สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

ใช้การเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ โดยเน้นหลักการทางทฤษฎีและประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง โดยทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชาตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชานั้น ๆ นอกจากนี้ยังจัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยศึกษานอกสถานที่หรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่องตลอดจนการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนักศึกษา ดังนี้

- (1) การทดสอบย่อย
- (2) การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- (3) ประเมินจากรายงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ
- (5) ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

2.3 ทักษะทางปัญญา

2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

นักศึกษาต้องสามารถพัฒนาตนเองและประกอบวิชาชีพได้โดยพึ่งตนเองเมื่อจบการศึกษาแล้ว ดังนั้นนักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะทางปัญญาไปพร้อมกับคุณธรรม จริยธรรม และความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ในขณะที่สอนนักศึกษาอาจารย์ต้องเน้นให้นักศึกษาคิดหาเหตุผล เข้าใจที่มาและสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา รวมทั้งแนวคิดด้วยตนเอง ไม่สอนในลักษณะท่องจำ นักศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ จากการสอนเพื่อให้เกิดทักษะทางปัญญาดังนี้

- (1) คิดอย่างมีวิจารณญาณและเป็นระบบ
- (2) สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- (3) สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ
- (4) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) การทำกรณีศึกษา
- (2) การอภิปรายกลุ่ม
- (3) การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

(4) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินตามสภาพจริงจากผลงาน และการปฏิบัติของนักศึกษา เช่น ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การวิเคราะห์วิจารณ์ รายงานผลการอภิปรายกลุ่ม และการสัมมนา

2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

นักศึกษาต้องออกไปประกอบอาชีพซึ่งส่วนใหญ่ต้องเกี่ยวข้องกับคนที่ไม่รู้จักมาก่อน คนที่มาจากสถาบันอื่น ๆ และคนที่จะมาเป็นผู้บังคับบัญชา หรือคนที่จะมาอยู่ใต้บังคับบัญชา ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับคนกลุ่มต่าง ๆ เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นนักศึกษาจึงควรต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายและสามารถสนทนาอย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในกลุ่ม ทั้งในบทบาทของผู้นำหรือในบทบาทของผู้ร่วมทีม
- (3) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม
- (4) มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม
- (5) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม
- (6) มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการทำงานกลุ่ม การทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่นเพื่อส่งเสริมการแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำและผู้ตาม

(2) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน และกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

(3) จัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาคปฏิบัติที่ส่งเสริมให้ทำงานเป็นกลุ่ม และการแสดงออกของภาวะผู้นำในหลากหลายสถานการณ์

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีการประเมินหลายด้าน โดยให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ ดังนี้

(1) การประเมินผู้เรียนในการแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำและผู้ตาม ในสถานการณ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

(2) การประเมินทักษะที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำตามสถานการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย

(3) การประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกับกลุ่มเพื่อน และทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์

2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) สามารถใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและสามารถแปลความหมายของข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

(2) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

(3) รู้จักเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอสารสนเทศ ตลอดจนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ บุคคล และกลุ่มบุคคล

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในกลุ่มผู้เรียน ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ที่หลากหลาย

(2) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบและวิธีการ

(3) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการเลือกสารสนเทศ และฝึกทักษะการนำเสนอข้อสนเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้ฟังและเนื้อหาที่นำเสนอ

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) ประเมินผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แบบสังเกตและแบบประเมินทักษะการพูด การเขียน

(2) ประเมินจากความสามารถในการอธิบายถึงข้อจำกัด เหตุผลในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือต่าง ๆ ในการอภิปราย และกรณีศึกษาต่างๆ ที่มีการนำเสนอในชั้นเรียน

(3) การวิเคราะห์ข้อมูลผลการศึกษาวิจัย หรือการทำโครงการงาน

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา

(Curriculum Mapping)

ผลการเรียนรู้ในตารางมีความหมายดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

- (1) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- (2) มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- (3) เคารพกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม
- (4) มีจริยธรรมทางวิชาการ

- (5) เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นทั้งในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน

2. ความรู้

(1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(2) สามารถวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งประยุกต์ความรู้และทักษะที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา

(3) สามารถติดตามความก้าวหน้าของความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

รวมทั้งการนำไปประยุกต์

(4) รู้ เข้าใจ และสนใจพัฒนาความรู้ความชำนาญทางสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

อย่างต่อเนื่อง

(5) เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(6) สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ

ที่เกี่ยวข้อง

3. ทักษะทางปัญญา

(1) คิดอย่างมีวิจารณญาณและเป็นระบบ

(2) สามารถสืบค้น ศึกษา และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

(3) สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ

(4) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(1) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ

ในกลุ่มทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีม

- (3) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้แนะสังคมในประเด็นที่เหมาะสม
- (4) มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม
- (5) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม
- (6) มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) สามารถใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและสามารถแปลความหมายของข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- (2) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง และการเขียน
- (3) รู้จักเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอสารสนเทศ ตลอดจนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ บุคคล และกลุ่มบุคคล

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550 หมวดที่ 4 (ภาคผนวก ก) และ/หรือที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภายหลัง

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

กำหนดให้มีระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา

(1) การทวนสอบระดับรายวิชา ให้นักศึกษาประเมินการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลให้เป็นไปตามแผนการสอน และมีคณะกรรมการตรวจสอบผลการให้คะแนนกับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล และงานอื่น ๆ ที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย

(2) การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันการศึกษาดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ทำอย่างต่อเนื่อง และนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตร โดยอาจดำเนินการได้ดังนี้

(1) ภาวะการได้งานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษาในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ

(2) การสำรวจความเห็นของผู้ใช้บัณฑิต โดยการสัมภาษณ์หรือการส่งแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ ในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ เช่น ปีที่ 1 ปีที่ 3 เป็นต้น

(3) การประเมินตำแหน่ง และ/หรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต

(4) การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถามหรือสอบถามระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ของบัณฑิตที่จะจบการศึกษาและเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้น ๆ

(5) การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่น ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

(6) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มาประเมินหลักสูตรหรืออาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียน และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

(7) ผลงานของนักศึกษาที่วัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น จำนวนบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ จำนวนสิทธิบัตร จำนวนรางวัลทางสังคมและวิชาชีพ

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550 หมวดที่ 7 (ภาคผนวก ก) และมีเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาเพิ่มเติม คือ

แผน ข ผลงานการค้นคว้าอิสระจะต้องได้รับการเผยแพร่โดยวิธีการนำเสนอผลงานในระดับชาติ หรือ ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นชอบ

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

- (1) มีการปฐมนิเทศและให้คำแนะนำการเป็นครูแก่อาจารย์ใหม่ให้มีความรู้ความเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะ และหลักสูตรที่สอน
- (2) จัดให้มีกระบวนการอบรมทักษะการสอนก่อนมอบหมายภาระงานสอน

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

- (1) จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวน/ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนประจำปี
- (2) เพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการวัดประเมินผลให้ทันสมัย
- (3) ส่งเสริมให้อาจารย์เพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง
- (4) กำหนดให้มีการวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- (5) พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา
- (6) พัฒนาระบบการประเมินโดยผู้ร่วมงาน (peer evaluation)

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

- (1) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม
- (2) ส่งเสริมให้อาจารย์มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชา สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ หรือการลาเพิ่มพูนประสบการณ์
- (3) มีการกระตุ้นให้อาจารย์ทำผลงานทางวิชาการและส่งเสริมให้ขอตำแหน่ง

ทางวิชาการ

(4) ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ

(5) จัดสรรงบประมาณสำหรับการวิจัย

(6) จัดให้อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่าง ๆ

(7) จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่าง ๆ

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

บริหารหลักสูตรโดยมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วยคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ประธานหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร โดยมีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้กำกับดูแล ให้คำแนะนำ ตลอดจนกำหนดนโยบายการปฏิบัติแก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ติดตามและรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโดยกระทำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

2.1 การบริหารงบประมาณ

คณะศึกษาศาสตร์จัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้เพื่อจัดซื้อทรัพยากรการเรียนการสอนให้เพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐานสากล เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลโดยมีสำนักหอสมุดกลางที่มีหนังสือด้านเทคโนโลยีการศึกษา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา วิทยาการคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านอื่น ๆ รวมถึงฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น ภาควิชาที่เกี่ยวข้องมีหนังสือ ตำราเฉพาะทาง รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ได้แก่

- (1) ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์คณะศึกษาศาสตร์
- (2) ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
- (3) ห้องปฏิบัติการทางเทคโนโลยีการศึกษา (ห้องสตูดิโอ, ห้องปฏิบัติการถ่ายภาพ, ห้องบันทึกเสียง, ห้องปฏิบัติการมัลติมีเดีย, ห้องปฏิบัติการวีดิทัศน์)
- (4) ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สาย
- (5) ซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง
- (6) ห้องศึกษาค้นคว้าสำหรับบัณฑิตศึกษา

หนังสือ ตำราเรียน วารสารที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาที่มีอยู่ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

หนังสือภาษาไทย	ประมาณ	178	เล่ม
หนังสือภาษาอังกฤษ	ประมาณ	206	เล่ม
วารสารภาษาไทย	ประมาณ	1	รายการ
วารสารภาษาอังกฤษ	ประมาณ	2	รายการ

นอกจากนั้นฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นได้ ได้แก่ ฐานข้อมูล JSTOR ฐานข้อมูลของ H.W. Wilson และฐานข้อมูลทบวงมหาวิทยาลัยร่วมกับ Thai LIS จำนวน 2 ฐานข้อมูล

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

- (1) มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน
- (2) ให้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเสนอรายชื่อ และตำราในสาขาวิชาที่รับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- (3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดสรรงบประมาณประจำปีและจัดซื้อตำราและสื่อต่าง ๆ
- (4) ประสานงานกับสำนักหอสมุดกลางในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง
- (5) สำรวจความต้องการและการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน และเจ้าหน้าที่ด้านโสตทัศนูปกรณ์ซึ่งทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์ร่วมกัน ประเมินความเพียงพอและความต้องการใช้สื่อของอาจารย์

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนต้องประชุมร่วมกัน ดังนี้

- (1) วางแผนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลก่อนเปิดภาคการศึกษา
- (2) เก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของหลักสูตรเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร
- (3) พิจารณาหาหรือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และผลิตบัณฑิตให้เป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

คณาจารย์พิเศษถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติให้กับนักศึกษา ดังนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจึงได้กำหนดนโยบายการเชิญอาจารย์พิเศษ ดังนี้

- (1) ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ตรง และมีความเชี่ยวชาญพิเศษ หรือมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (2) การพิจารณาจะต้องผ่านการกลั่นกรองของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และต้องเสนอประวัติและผลงานที่ตรงกับหัวข้อ/รายวิชาที่จะให้สอน
- (3) การเชิญอาจารย์พิเศษต้องวางแผนล่วงหน้าเป็นรายภาคการศึกษาเป็นอย่างน้อย
- (4) ให้มีการประเมินการสอนของอาจารย์พิเศษทุกภาคการศึกษา/ทุกครั้งที่มีการสอน

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งให้เป็นไปตามความต้องการของสาขาวิชาและนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยให้สอดคล้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

- (1) จัดงบประมาณสนับสนุนการทำงานวิจัยสถาบันและงานวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยงาน
- (2) นำผลการวิจัยสถาบันและวิเคราะห์ความต้องการของหน่วยงานและพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับการพัฒนาหน่วยงาน โดยจัดทำเป็นแผนประจำปี เพื่อให้บัณฑิตวิทยาลัยสนับสนุนงบประมาณ
- (3) จัดการฝึกอบรมเฉพาะทางที่สอดคล้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ เพื่อสามารถให้บริการด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่น ๆ แก่นักศึกษา

- (1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นักศึกษาทุกคนพร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่
- (2) อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา พร้อมจัดทำตารางการทำงานติดไว้หน้าห้องทำงานและในเว็บไซต์ของบัณฑิตวิทยาลัย

5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใด สามารถยื่นคำร้องขอดูกระดาษคำตอบในการสอบ คะแนน และวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้

6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

- (1) สำรวจอัตราการได้งานทำ/การศึกษาต่อของบัณฑิตในระยะเวลา 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา
- (2) สำรวจอัตราการได้งานทำตรงสาขาวิชาในระยะเวลา 1 ปี
- (3) สำรวจระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตในภาพรวมเพื่อนำมาใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตร

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

- (1) ประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา การอภิปรายโต้ตอบจากนักศึกษา การตอบคำถามของนักศึกษาในชั้นเรียน รวมทั้งการทดสอบกลางภาคและปลายภาค
- (2) จัดให้มีการประเมินรายวิชา ประเมินการสอน และประเมินผลสัมฤทธิ์ของแต่ละรายวิชา

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

- (1) นักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์ทุกรายวิชาเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนรายวิชาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามแบบฟอร์มที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด
- (2) ผลการประเมินจะจัดส่งอาจารย์ผู้สอน และประธานหลักสูตรเพื่อปรับปรุงต่อไป
- (3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรวบรวมผลการประเมินที่เป็นความต้องการในการปรับปรุงทักษะการสอน เพื่อนำมาวางแผนพัฒนาให้สอดคล้องและ/หรือปรับปรุงกลยุทธ์การสอนให้เหมาะสมกับรายวิชาและสถานการณ์ของสาขาวิชา

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

2.1 โดยนักศึกษาและบัณฑิต

- (1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรที่ประกอบด้วยผู้แทนทุกสาขาวิชา
- ผู้แทนนักศึกษาปัจจุบัน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

(2) คณะกรรมการประเมินหลักสูตรวางแผนการประเมินอย่างเป็นระบบ

(3) ดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินหลักสูตรจากผู้เรียนปัจจุบันทุกชั้นปี และจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการศึกษาในหลักสูตรทุกรุ่น

2.2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและ/หรือจากผู้ประเมินภายนอก

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรทำการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรในภาพรวมและใช้ข้อมูลย้อนกลับของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิตประกอบการประเมิน

2.3 โดยผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ

(1) ติดตามบัณฑิตใหม่โดยสำรวจข้อมูลจากนายจ้างและ/หรือผู้บังคับบัญชาโดยการใช้แบบสอบถามและ/หรือการสัมภาษณ์

(2) ติดตามจากผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ (ถ้ามี)

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

การประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปีตามดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาอย่างน้อย 1 คน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการครบ 5 ข้อของตัวบ่งชี้บังคับข้อที่ 1-5	มีการดำเนินการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้รวมที่กำหนดในแต่ละปี	มีการดำเนินการครบทุกข้อตามตัวบ่งชี้รวมที่กำหนดในแต่ละปี

ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุง ด้านนี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยทุก ๆ 3 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนา หลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

4.1 การปรับปรุงรายวิชา

จากการรวบรวมข้อมูลและการประเมินการสอนของอาจารย์ อาจนำผลที่ได้มาปรับปรุง รายวิชาหรือเพิ่มรายวิชาเลือก ซึ่งถือเป็นการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อยที่ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างของ หลักสูตร

4.2 การปรับปรุงหลักสูตร

การปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับถือเป็นการปรับปรุงมาก และมีผลกระทบต่อโครงสร้างของ หลักสูตรจะทำทุก 5 ปีเมื่อครบรอบระยะเวลาการใช้หลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยมีขั้นตอนดังนี้

(1) คณะกรรมการประเมินหลักสูตรจัดทำรายงานการประเมินผล และเสนอประเด็นที่ จำเป็นในการปรับปรุง

(2) จัดประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

(3) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาหลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะ

(4) หลักสูตรที่ได้ปรับปรุงเสนอให้คณะกรรมการวิชาการและคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร พิจารณาก่อนนำเสนอสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกนถน บางท่าไม้

สถานที่ทำงานปัจจุบัน ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

ประวัติการศึกษา
ปรด. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยศิลปากร
ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร
ค.อ.บ. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ชื่อ – ชื่อสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทน์ เรืองฤทธิ์

สถานที่ทำงานปัจจุบัน ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

ประวัติการศึกษา
ปรด. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยศิลปากร
ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร
กศบ. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา

ชื่อ – ชื่อสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนิรุทธิ์ สติมัน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

ประวัติการศึกษา
กศบ. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร
ศ.ช.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กศ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชื่อ – ชื่อสกุล รองศาสตราจารย์สมหญิง เจริญจิตรกรรม

สถานที่ทำงานปัจจุบัน ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

ประวัติการศึกษา
ค.บ. (การสอนวิทยาศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ค.ม. (สัตวศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ – ชื่อสกุล รองศาสตราจารย์ประทีน คล้ายนาค

สถานที่ทำงานปัจจุบัน ข้าราชการบำนาญ

ประวัติการศึกษา
กศ.บ. (อุตสาหกรรมศิลป์) วิทยาลัยวิชาการศึกษา พระนคร
กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ